

List

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

LETO X
ŠT. 10
28. OKTOBER 2004
300 SIT

ISSN 1581-8373

Poština plačna pri pošti 3325 Šoštanj

Knjižnica Velenje
Titov trg 05

3320 Velenje

Tema meseca: **PO VOLITVAH**

Stran 3

V katero smer?

Peter Rezman

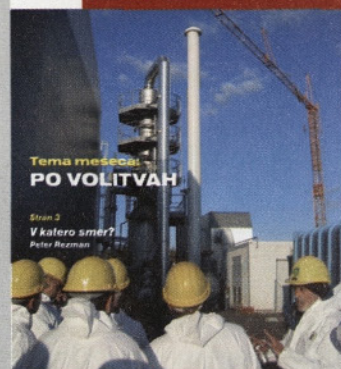

List

Revija za kulturna in druga vprašanja Občine Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor

Fotografija na naslovnici:

List

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(Za razpisa in objave odgovarja naročnik.)

Priprava redakcije

Milojka Komprej

Tisk

Grafika Gracer Celje

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 11 (november 2004), pošljejo ali dostavijo najkasneje do 15. novembra 2004.

ISSN 1581-8373

Foto: Dejan Tonkli

Ščepec Maroka, Stran 36.

VSEBINA

4	Fotografija meseca
5	Uvodnik
6	Naša občina
12	Reportaža
	Po sledih gudrona
16	Tema meseca
	Po volitvah
19	Prostor za komentar
	Volitve odmevajo ... v rumeni tisk / Informacije v prostoru / Nogomet - narobe svet
22	Utrinki iz življenja cerkve
23	Varnost
24	Sredina
	Iz sredine vas vabijo v svojo sredino
26	Intervju
	Pogovor z Borisom Goličnikom
28	Šolski utrip
30	Dogodki in ljudje
36	Reportaža
	Ščepec Maroka / AERO-EXPO 2004
40	Čez Uršljo goro
	Kulturni natroski s Koroške
42	Kultura
43	Knjige
	Knjižne novosti in dogodki v mestni knjižnici Šoštanj
44	Spomini
46	Svetloba / Horoskop
47	Križanka

Letošnji nagrajenci Občine Šoštanj Jože Kompan iz Metleč, Ivanka Plešnik iz Raven, Anton Potočnik iz Zavodenj, prim. Janez Poles, dr. med. iz Velenja ter Šoštanjčan Anton Zvone Čebul z županom Občine Šoštanj Milanom Kopusarjem.

Foto: Andrej Veternik

V katero smer?

Peter Rezman

Za nami so volitve. Napočil je čas, ko se lahko v miru vprašamo, zakaj pravzaprav imamo politiko (in politike). Saj se včasih zdi, da so sami sebi namen, mi pa folklorna čreda, ki gremo vsaki dve leti na volitve. Pa še na kakšen referendum vmes.

Prevladuje zmotno prepričanje, da so politiki zato, da nas vodijo, ker si je težko zamisliti, da morajo v resnici izpolnjevati SVOJ program. Tega ponujajo pred volitvami. A si to težko zamislimo zato, ker mnogi niso pokazali drugega, kot svoje fotografije. Če je pa že bil zraven program, smo ga praviloma spregledali. Kako naj torej vemo, ali so izvoljeni izpolnjevali in izpolnili svoj program, ali pa »so nas vodili« zgolj po trenutnem navdihu?

Več, kot napisani programi pa štejejo rezultati dela. Zato moramo oblast opazovati! Ker pa je oblast praviloma skrita, moramo opazovati učinke njenega delovanja. To je v resnici tudi najboljša sodba in ocena in napotilo, ko sedimo »v samotni« volilnega prostorčka in zremo v pisane, zdaj že barvne, volilne pole.

Kaj nam sporočajo signali iz našega okolja? Kako uspešni so politiki.

Odmislimo za hip zgodovino in skušajmo razkriti, kakšen razvojni koncept ali vizijo imajo tisti, ko se nam ponujali za voditelje.

V glavnem se zelo trudijo, da bi z malo dela dobili/imeli čim več. Kar niti ni tako neumno, saj je še vedno v veljavi zmotno in dokazano škodljivo prepričanje, da »delo osvobaja« ... Pa s cinizmom ne bom prišel daleč, zato bom razkril, kaj že nekaj časa opažam v tej naši ljubi Šaleški dolini. Kot razvojni perspektivi se nam vztrajno ponujata dve nekompatibilni dejavnosti: razcvet vsakršnega turizma in/ali tržno naravnani razvoj procesov in lokacij za odlaganje in odstranjevanja različnih odpadkov potrošniške družbe.

Ali bo prihodnost Šaleške doline zapisana cvetočemu razvoju Topolšice, izgradnji vodnega mesta ob Plevelovem tajhtu, ki ju bomo tržili s širšim okoljem Zgornje Savinjske doline, z logarskim biserom in Rinko, Goltmi ter tradicionalno zdravilno Dobrno? – Vse to dober kolesar obrede v enem popoldnevu ...

Ali pa bo mag. Emil Šterbenk dočkal penzijo

na obronkih deponije pepela in sedmošolcem ter drugim priložnostno radovednim skupinam razlagal, kako se je Šaleška dolina spremenila v veliko odlagališče odpadkov Slovenije, ki jih pretežno skurijo v elektrarni, pepel odložijo na nasipih deponije pepela, kar pa je bolj nevarnih, vključno z NSRAO, pa varno zaklenejo v trdne betonske deponije, utrjene v nekdanjih rovih Premogovnika Velenje.

Oboje je pravzaprav mogoče in od obojega je mogoče, kot kažejo izkušnje v svetu, dobro služiti in (pre)živeti. Danes je menda vse biznis, nerodno je samo to, da oboje hkrati ne bo šlo. Aut aut!

In mi, navadni smrtniki, nimamo moči, da bi se odločali za to ali drugo varianto. Naši voditelji imajo naše zaupanje, da o tem odločijo, če pa ne, da vsaj pripravijo teren za (skorajšnjo) odločitev. Nenazadnje se je treba zavedati, da je tudi »neodločiti« v bistvu odločitev. Slaba. Najslabša. Izčrpavajoča. »Neodločitev« pa bi zagotovo pomenila, da se bo Šaleška dolina spremenila v eno samo veliko odlagališče vseslovenskih odpadkov, gradbenega odpada, strupov ter druge navlake. Zato: politiki, voditelji Šaleške doline! Časa RES ni več veliko. In mi, ki nas skrbi »neodločitev« in tudi morebitna odločitev za odlagališčno-sežigalno-odpadkovno prihodnost: v imenu vseh teh, ki takšnega netrajnostnega razvoja Šaleške doline ne podiramo, v imenu vseh nas vas prosim, povejte nam, kaj nameravate, da bomo pravi čas pobrali šila in kopita ter naredili prostor tistim, ki se jim linija najmanjšega odpora zdi koristna bližnjica skozi življenje.

Da bomo vedeli, kam pravzaprav gremo. Saj zdaj ne vemo. Dilemo odpirata tako širitev TEŠ-a s plinskimi turbinami, kot širitev možnosti za odlaganje novih vrst odpadkov na deponijo pepela v Ležnu? To dvojce namreč ne gre skupaj. Po sežiganju plina ni nič pepela in drugih, novih in neznanjih koncentratov strupov. Pri sežiganju kostne moke in gudrona pa so!

Svečano ob prazniku občine

Praznik Občine Šoštanj je 30. september. Datum je oprt na zgodovinska dejstva, ki se nanašajo na listino, v kateri je omenjeno, da je Šoštanj postal trg. Vsako leto ima praznovanje nekakšno rdečo nit, ki naj bi občane spomnila ali jim pomagala spoznati svoj kraj.

Letos je bila to dediščina preteklosti za prihodnost. Na svečani seji Sveta Občine Šoštanj, ki je bila na dan praznika v Kulturnem domu Šoštanj, so se dediščine preteklosti spomnili preko naših gradov, ki jih je bilo v Šoštanju z okolico kar šest, spomin nanje pa je ohranjen preko legend in razvalin. Na seji so podelili nagrade letošnjim nagrajencem, župan pa je v svojem govoru nagovoril občane:

ki ponazarja nemško ime kraja. Na drugi polovici grba pa najdemo orla, ki je simbol habsburških deželnih knezov.

Ostanke šestih gradov, ki jih imamo v naši občini, ste lahko videli med samo proslavo. Verjamem, da ste se nekateri ob kakšnem vprašanju: 'Kje pa je to?' Da bi bilo takšnega nepoznavanja našega najbližjega okolja čim manj, predvsem pa zaradi tega, da bi se

Povezava s Koroško je še kako aktualna tudi v teh dneh, saj smo prav včeraj namenu predali na novo asfaltirano cesto od Šoštanja do Šentvida, ki preko Slemenca povezuje Štajersko in Koroško ter je za šoštanjsko občino najbližja povezava z Avstrijo in s tem z Evropsko unijo.

Problem cestne infrastrukture je v naši občini, ki je po površini celo večja kot sosednja velenjska, precej pereč. Z veseljem pa ugotavljam, da smo na tem področju v preteklosti že veliko naredili - nekaj z občinskim denarjem, nekaj s pomočjo države. Podobno bomo delovali tudi v prihodnje in verjamem, da nam bo uspelo urediti promet v samem Šoštanju in tudi drugih krajevnih skupnostih. Ceste ne pomenijo zgolj črte na papirju, temveč predvsem povezovanje med ljudmi.

Moramo pa biti strpni, saj je glavni zalogaj občine izgradnja nove osnovne šole, o kateri je bilo že veliko povedanega. Kljub temu pa menim, da velja ponovno poudariti, da gre za lep, sodoben objekt, kar lahko sedaj že vsakdo opazi, ko se sprehodi mimo gradbišča. Osnovno vodilo pred izgradnjo nove šole je bilo učencem omogočiti prijazne in čim boljše pogoje za izobraževanje, učiteljem pa dobre pogoje dela. Prepričan sem, da nam je to uspelo, seveda pa bo svoje pokazal čas.

Pred nami so na področju osnovnega izobraževanja novi izzivi, saj moramo najti način, kako učence in kolektiva osnovnih šol Bibe Rôcka in Karla Destovnika Kajuha povezati v eno novo šolo. Ker gre za prvi takšen primer v državi, nam je tudi na tem področju pomoč obljubila država - Ministrstvo za šolstvo RS. Gre za kompleksno nalogo, saj moramo ustanoviti nov - en - javni zavod, zagotavljam vam pa, da odpuščanja delavcev ne bo. Druga težava bo povezovanje otrok. Nova šola bo zaživela že prihodnje šolsko leto, zato spodbujamo povezovanje na neformalni ravni že sedaj. Otroci imajo skupaj pouk športne vzgoje - ali v telovadnici ali na rokometnem igrišču, ki smo ga med

Foto: Andrej Vetrnik

Na svečani seji sta spregovorila župan Milan Kopušar ...

»Dediščina preteklosti za prihodnost je slogan, v okviru katerega potekajo praznovanja v počastitev letošnjega občinskega praznika. Za to smo se odločili v želji, da javnosti približamo našo občino in njeno zgodovino. Številni gradovi na našem območju so močno zaznamovali našo preteklost. Kako pomemben del šoštanjske zgodovine in sedanjosti so gradovi, priča tudi občinski grb, na katerem trije srčki na hribu predstavljajo lepe kamne, gre za govoreči del grba,

objekti kulturne dediščine ohranili takšni, kot so, na občini pripravljamo odlok, s katerim bomo zavarovali kulturno dediščino naše občine.

Občina Šoštanj praznuje svoj praznik 30. septembra, v spomin na trške pravice, ki jih je Šoštanju dodelil Friderik Celjski. Šoštanj je na križišču med Koroško in Savinjsko dolino predstavljal zanimivo lokacijo, saj je tukaj že v srednjem veku potekala zelo pomembna trgovska pot.

drugim tudi zaradi tega prevlekli z novim asfaltom. Ker je igrišče odklenjeno, pa imajo sicer dostop do njega prav vsi.

Na občini imamo željo, da bi skupaj s šolo končali tudi športno dvorano, da bi otrokom in učiteljem na vseh področjih lahko omogočili pogoje za dobro delo. Upam, da nam bo to uspelo; tudi tukaj pa nam je bila obljubljena finančna pomoč države.

Nove športne dvorane, ki bo tako kot šola zadostovala številnim nadstandardom, pa ne bodo veseli samo učenci in učitelji, temveč tudi naši izvrstni športniki; verjamem pa, da tudi njihovi navijači.

Res je šola največji projekt, s katerim se ukvarjamo, še zdaleč pa ni edini. Dosti časa in energije posvečamo sosednji stavbi Kulturnega doma - Zdravstveni postaji Šoštanj. Pri tem se je že nekajkrat zataknilo, vendar nam to ni vzelo poguma. Tako kot pri ostalih stvareh, ki sprva ne stečejo, kot bi si želeli, smo bili tudi pri obnovi Zdravstvene postaje Šoštanj dovolj vztrajni in mislim, da lahko sedaj z gotovostjo rečem, da bomo v kratkem začeli s prenovo, za katero je zagotovljen denar že v letošnjem občinskem proračunu.

Nadalje so tu projekti na področju bivše Tovarne usnja Šoštanj. Njeno zaprtje je prizadelo mnogo šoštanjskih družin, sedaj že vidimo, da to območje ponovno oživlja. Sem se širi Gorenje, usnjarstva pa tudi ne bomo povsem pustili za sabo, saj že tečejo akcije za odprtje Muzeja usnjarstva v Šoštanju. Z optimizmom lahko zremo v prihodnost tudi zaradi dolgoročne pogodbe med Premogovnikom Velenje in Termoelektrarno Šoštanj, saj nam zagotavlja nadaljnje delovanje elektrarne, z izgradnjo plinske turbine pa lahko pričakujemo, da se bodo vsaj ohranila obstoječa delovna mesta. V povezavi z večjimi industrijskimi giganti, ki jih imamo v Šaleški dolini, dobro delujejo tudi manjša podjetja. Prepričan pa sem, da lahko pričakujemo še nadaljnji razvoj gospodarstva v naši občini.

Podoben razcvet doživlja tudi turizem. Z zunanjim bazenom so Terme Topolšica postale sodoben objekt, ki sedaj privablja veliko več kot samo zdraviliške goste, vedno bolj pa se uveljavljajo tudi turistične kmetije in kmetije odprtih vrat.

Projektov, ki že tečejo, je še veliko, imamo pa tudi še veliko idej, kaj vse bi se še dalo narediti. Že bežen pogled po mestu in okolici nam pove, da se Občina Šoštanj razvija in da napreduje na številnih področjih. Že prej omenjena športna društva so nam lahko v ponos, saj nosijo ime Šoštanja tudi izven meja Slovenije, z ustanovitvijo Zavoda za kulturo je ponudba kulturno-zabavnih pri-

reditev sila pestra ... Želim pa si, da bi bile številne prireditve, ki se vrstijo v Šoštanju preko celega leta, bolje obiskane, da začnemo ljudje živeti s krajem in okolico ter da začnemo spoštovati delo drug drugega. Problem neobiskanosti prireditev se pojavlja predvsem v samem Šoštanju, saj imajo kul-

turna in druga društva v drugih krajevnih skupnostih vedno dovolj obiskovalcev.

Že nekaj časa se tudi trudimo, da najdemo prostor za mlade. Preko dnevnega centra, ki deluje že približno pol leta, lahko kar nekaj otrok kvalitetno, aktivno in ustvarjalno preživi svoj prosti čas. Zelo smo bili veseli,

Foto: Andrej Velemnik

... in častni občan Janez Poles.

ko smo na bazenu našli še prostor za mladinski center. Tu pa smo znova naleteli na težavo, saj pravega odziva šoštanjske mladine ni. Graditi mladinski center samó zato, da bi lahko rekli, da ga imamo, pa nima smisla. Predvsem vsebino mladinskega centra morajo določiti mladi sami. Zato tukaj ponovno pozivam vse, ki so pripravljeni kaj narediti, imajo kakšno idejo, da se oglasijo, da skupaj najdemo rešitve.

Na Občini Šoštanj se predvsem trudimo, da delamo za ljudi. Moramo se pa zavedati, da smo na eni strani omejeni z zakoni, na drugi pa z željami osem tisoč občanov, ki vsak zagovarja svoje interese in vsem je nemogoče ustreči. Trudimo pa se, da imajo vsi enake možnosti.

ki ga je gotovo v prvem delu znal pričarati nastop Mešanega pevskega zbora Svoboda, predstavitev filma o gradovih, v katerem so nastopale lutke (Kajetan Čop) in pa tri generacije žensk, (Zinka Kostanjšek, Milojka Komprej in Urška Verbič), ki se sprehajajo po gradovih in spoznavajo legende, ter odlični glasbenici, umetnici Barbara Sevšek in Helena Čebul. Po govoru župana je bila osrednja slovesnost ob podelitvi plakete, ki sta jih letos prejela Jože Kompan iz Metleč ter Ivanka Plešnik iz Raven, obe iz Šoštanja, priznanj, ki sta ga prejela Anton Zvone Čebul s Koroške ceste in Anton Potočnik iz Zavodenj, ter naziva častni občan, katerega je prejel prim. Janez Poles, dr. med. z Goriške 51, Velenje.

Nagrajenci so nagrade prejeli skupaj z obra-

mo, da bi ga preživel kar najbolj polno. Za to pa moramo biti zdravi, kreativno ustvarjalni, moramo ljubiti in biti ljubljeni.

In ves čas se učimo. Stroke, življenja, odnosov.

In prav zadnja lekcija je pogosto najtežja. Zahteva rahločutnost, spoštovanje, strpnost in odpuščanje.

V obdobju dinamičnih družbenih dogajanj, ko se preko noči spreminjajo vrednote, usmeritve in cilji, na tem izpitu pogosto padamo. Etika in morala sta na hudi preizkušnji. Izvzeta niso niti področja, ki so dolga obdobja veljala kot vzorna in nedotakljiva – šolstvo, duhovništvo, zdravstvo.

Človeka sodimo po njegovih delih, po sledovih, ki jih pušča za sabo in energiji, ki jo sipa v okolje. Vsi skupaj in vsak posebej oblikujemo podobo časa, doline in mesta v katerem živimo.

Vesel sem, da mi je dano živeti tukaj. V prostoru in času, ki je bil ves čas ustvarjalno nemiren in stimulativen.

Na Šoštanj me veže nešteto čudovitih spominov. Ko sem se kot otrok oziral proti zahodu, se je na obzorju risala elektrarna. Simbol moči, svetlobe in razvoja. Ko sem šel v šolo, smo prvo knjigo kupili v šoštanjski knjigarni. Ko sem iskal življenjsko sopotnico, da si ustvarim dom in družino, se je srce ustavilo na tukajšnjih Goricah. Ko sem iskal strokovno pot in poklicni cilj, me je preko Šoštanja pot zanesla v Topolšico.

Izziv je bil velik. Vložena energija prav tako. Vesel in ponosen sem, da sem del ekipe, ki je uspela ohraniti propadajočo bolnišnico, jo strokovno razviti in napraviti človeku prijazno ustanovo. Vesel sem, da so jo ljudje sprejeli za svojo in neizmerno srečen ob vsakem ohranjenem življenju, ozdravljenem in zadovoljnem bolniku. In kaj je lepše, kot imeti rad delo, ki ga opravljaš in hišo v kateri delaš. Upam, da bomo tudi v prihodnje imeli dovolj moči, znanja, razuma, predvsem pa strpnosti, da bomo nadaljevali z razvojem in izkoristili prednosti, ki jih bolnišnica ob zdravilišču in čudovitem okolju nedvomno ima.

Šoštanj v zadnjih letih doživljam kot prebujajočo Trnjljučico. In vsak dan mi je lepo, saj je vse bolj svetel in vse lepši.«

Milojka Komprej

Foto: Andrej Velenik

Svečanost se je pričela z Zdravljico, ki jo je zapela Helena Čebul.

V preteklosti se je že izkazalo, da lahko s skupnimi močmi dosežemo marsikaj. V današnjem času, ko vsi neprestano kam hitimo, je sodelovanje med ljudmi še toliko bolj pomembno, cenjeno in tudi učinkovito.

Vesel sem, da ste si danes vzeli čas in se nam pridružili ob praznovanju občinskega praznika. Vsem vam čestitam ob prazniku Občine Šoštanj, iskrene čestitke pa gredo tudi letošnjim občinskim nagrajencem, predvsem častnemu občanu primariju Janezu Polesu. Ne glede na to, da ni prebivalec naše občine, je tukaj pustil zelo močan pečat, zato sem prepričan, da gre nagrada v prave roke. »

Svečana seja je tekla v spontanem vzdušju,

zložitvami, ki so jih komisiji za podelitev priznanj, kateri predseduje Peter Turinek, poslali predlagatelji. Podelitev in celotno svečano sejo je zaokrožil govor dr. Janeza Polesa, ki se je o svoji nagradi izrazil takole:

»Praznik. Na drogu zastava, v vazi cvet, v duši sreča.

Lepo je kadar praznujemo, še lepše, kadar počnemo to skupaj in srečo lahko delimo.

Nagrada, priznanje, častni občan.

Veselje in sreča! Hkrati pa obveza, ki kliče k odličnosti tudi v prihodnje.

Življenje je sestavljeno iz številnih drobnih stvari, ki mu dajejo smisel in ga naredijo lepega. Od zibel do groba se vsak se po svoje trudi-

Odmevi svečane seje

Razvalina gradu Forhtenek

Nekoč grad Forhtenek, danes ponosna izletniška točka, zavarovana in ohranjena razvalina, ki popotnike spominja in opominja, da so tu nekdaj prebivali gospoda grajska.

Po zaslugi Turističnega društva Pristava je to območje nekdanjega gradu iz 13. stoletja lepo vzdrževano, kar mnoge obiskovalce, ki zaidejo v ta majhen zaselek Pristave med Gaberkami, Velunjo in Ravnami, še kako prepriča. Zlasti je to vidno in prepoznavno na vsakoletnem tradicionalnem prvomajskem srečanju na prireditvenem prostoru pod gradom, ki ga zapolni množica srečnih in veselih ljudi.

FORHTENEŠKI SREBRNI ZVON

»Pod Forhtenekom je lepa obsežna okolica Ravne, kjer se na malem hribčku nahaja lična cerkva sv. Duha. V ravenski cerkvi je manjši srebrni zvon, ki ima zelo lep in tako močan glas, da se dalje čuje ko veliki zvon. Ta ravenski srebrni zvon je bil nekdaj v forhteneški grajski cerkvi.«

(Izvirno besedilo FORHTENEŠKI ZVON, objavljeno v zborniku Šaleški razgledi 12.)

Po tem izvirnem zapisu Janka Orožna iz l. 1936 bi lahko člani Turističnega društva Pristava v območju forhteneškega gradu simbolično postavili grajsko kapelo (ta je nekoč že krasila ta grad), v kombinaciji kamna in lesa ter nanjo pritrtili srebrni zvon, ki bi lahko ob vsakem potegu postal tudi nekakšen forhteneški grajski zvon želja. Posvečena pa bi bila vsem grajskim gospodom, ki so v tistih davnih časih prebivali na ozemlju Šaleške doline. Toliko v razmišljanje za prihodnost tega območja, ki ga obiskovalci radi obiskujejo. Mimo pa poteka Ravenska pot vse tja do ravenske cerkve sv. Duha in naprej v zavetje tega lepega razgibanega področja. Zagotovo bi bila to dodatna popestritev zgodovinskih dejstev in vezi z davnino bi se utrdile za skupno samozavest naše prihodnosti. Ravno tako bi življenje na tej planoti, ki je bogata v smislu grajskega življenja od l. 1317 pa vse tja do l. 1678, ko je grad postal razvalina, lahko duhovno obogatili z mašami v kapeli.

Tako je razmišljanje pod razvalinami v senci mogočne (stoletne) lipe forhteneškega gradu, katerega pomen je bil zaradi majhnega

posestva omejen le na varovanje severnega šoštanjanskega gospostva. Danes pa ostaja ta razvalina le še spomin na dediščino preteklosti v mozaiku prebivalcev Pristave.

Raziskal po preteklosti in razmišljal za prihodnost tega območja:

Rajko Zaleznik

Dediščina preteklosti za prihodnost

Rdeča nit letošnjih občinskih praznovanj je bila kulturna dediščina občine.

Zelo pohvalno, da spoznavamo našo dediščino, tako bomo bolje spoznali naše korenine, naše bogastvo, na kar smo lahko ponosni.

Tisti, ki smo bili ob občinskem prazniku na svečani seji Sveta Občine Šoštanj, smo se sprehajali z ženskami treh generacij od gradu do gradu. (Mimogrede, gradovi in vitezi bi bili prav zanimivi tudi za može in fante.) Gradov smo seveda videli bolj malo. Razen graščine Turn in Gutenbihel je le več ali manj kamenja, ki je pri Pustem gradu še postavljen v visok stolp; grad Katzenstein in Forhtenek pa si lahko predstavljamo le še v domišljiji.

Župan je obljubil, da bodo te gradove z občinskim odlokom zaščitili. Lepo in prav, da se obeležijo in zaščitijo pred pozabo.

Film nam ni povedal, kaj naj bi se naučili iz te preteklosti za prihodnost. Morda je prav, da najde vsak svoj odgovor. Meni govori to, da od vseh nekdanjih mogočnih gradov, katerih lastniki so živeli razkošno, razuzdano in zapravljivo, ni ostal »kamen na kamnu«. Enako ne bo stal »kamen na kamnu« čez stoletja od sodobnih vil in gradov današnjih »mogočnikov«.

Morda se je kdo drugi naučil kaj drugega?

Pa ni glavni namen mojega pisanja odkrivanja nauka, ki nam ga pripovedujejo ti kamni, čeprav tudi to ni nepomembno.

Postavljam si zame bolj pomembno vprašanje: »Je to vsa naša kulturna dediščina?«

Hvala Bogu, vem, da ni, kajti sicer bi bili pa res zelo siromašni.

Morda za koga sakralna dediščina ne spada med kulturno? Morda cerkve niso dovolj stare?

Jih moti, ker še stojijo? Še stojijo in celo lepše so, kot so bile včasih. Kar nekaj cerkva (sv. Mohor in Fortunat - šoštanjaska mestna cerkev, sv. Florjan in cerkev sv. Petra in Pavla v Zavodnjah) so dali postaviti že graščaki gradov, ki smo jih obiskali. Torej stare so dovolj. Njihova

kulturna in umetniška vrednost pa je neprecenljiva. Malo občanov najbrž ve, da je bil prezbiterij mestne cerkve poslikan že v 14. stoletju, da je ta poslikava nekaj posebnega v dolini in v celotnem slovenskem prostoru.

Kar spreten je moral biti snemalec, ko je snemal naše sprehajalke na poti do »mačjega kamna«, da ni v objektiv ujel tudi cerkve sv. Florjana. Če bi jo, bi marsikdo prej vedel, kje je stal nekoč grad Katzenstein. Če pa bi odprli vrata cerkve, ki je bila v 17. stoletju pomembna, priljubljena in znamenita evropska božja pot, bi lahko strmeli nad lepoto znamenitega lesenega stropa in mnogih drugih umetnin, ki so v njej.

Strop v cerkvi sv. Florjana.

Foto: Arhiv

V kratkem članku ni mogoče zaobjeti bogastva in lepote vseh enajstih cerkva v naši občini.

Sin našega letošnjega cenjenega častnega občana nam je vse te cerkve čudovito opisal in predstavil v svoji knjigi Sakralna dediščina Šaleške doline. Lahko bi s knjigo v roki obiskali cerkve in bi se ogromno naučili ter se duhovno obogatili.

Cerkve še stojijo, čeprav so jih v preteklih obdobjih nekateri želeli izbrisati. Vsa stoletja so jih verniki s svojimi darovi in delom vzdrževali in obnovljali. V zadnjih letih so bile vse cerkve šoštanjanske občine obnovljene.

Spoštovani župan in svetniki Občine Šoštanj, ko boste sprejemali odlok o zaščiti tistih nekaj kamnov, ki so ostali od nekdanjih gradov, bi morda pomislili tudi na kakšno obeležje ob naših znamenitih, zelo starih, manj starih in novejših cerkvah. Vsaj kakšen stavek o zgodovini in pomembnosti? Po številnih slovenskih krajih si lahko pogledate vzorce.

Tako bi javnosti pokazali, da je naša sakralna dediščina del neprecenljive kulturne dediščine naše občine, ki nas s svojim bogastvom, lepoto in sporočilom duhovno bogati in napaja iz preteklosti v sedanjem času in smo jo dolžni ohraniti tudi prihodnjim rodovom.

Morda bomo prihodnje leto videli film, kako cela družina roma od cerkve do cerkve

Marija Koren

Železna tradicija

Praznik krajevne skupnosti Šoštanj je bil letos prepleten s pesmijo. Učenci glasbene šole Šoštanj in Velenje, so pod vodstvom Sonje Beriša in mentorjev v prvem delu izvedli program, ki je bil sestavljen iz različnih skupin instrumentov. Nastopajoči so se odlično odrezali in dokazali, da jim šola daje zadostno podlago za nastope na odrih in ob različnih priložnostih. Govor predsednice KS Šoštanj Cvetke Tinauer se je ravno tako začel z mislijo na pesem. Med drugim je povedala.

Foto: Dejan Tonkili

»Svet KS Šoštanj je tudi letos kot vsako leto doslej pripravil skupaj s Krajevnim odborom Zveze združenj borcev in udeležencev NOB današnjo proslavo. Tisti, ki se na naših proslavah srečujemo že nekaj let, veste da se naše praznovanje vsako leto vrti okrog ene misli, vrednote, želje in podobno. Prejšnja leta smo naša praznovanja posvetili odnosom, pozitivnemu mišljenju..., letos pa je središče naše proslave pesem. Pesem kot simbol radosti, veselja, ljubezni, upora, upanja, moči.« Po citiranju Marte Paulin-Brine, je predsednica Sveta KS Šoštanj nadaljevala:

»Moč orkestra se meri z njegovo ubranostjo, pripadnostjo skupnemu cilju. Tako je tudi v življenju. Za uresničevanje skupnih interesov je potrebno velikokrat svoje osebne interese potisniti v ozadje in jih podrediti skupnim.

Naš orkester, ki se imenuje Svet Krajevne skupnosti Šoštanj, igra ubrano. Trudimo se, da ne bi igrali vsak po svoje. Zavedamo se, da bo

melodija lepa, le če bomo igrali ubrano. Orkester, ki ni uglašen, igra melodijo, ki lahko povzroča prave bolečine.

KS Šoštanj je zagotovo znotraj občine Šoštanj izpeljala veliko projektov zelo uspešno, zato ker uspemo dosegati veliko stopnjo enotnosti.

Prav v teh dneh pa smo ponovno pričala pobudi enega od članov Sveta občine Šoštanj, s katero predlaga, da KS ne bi bile več samostojne pravne osebe. Predlagatelj je bil v prejšnjem mandatu tudi član našega Sveta KS Šoštanj. V vseh štirih letih ni niti enkrat podal pobude, da bi krajevnim skupnostim ukinili status pravnih oseb, zato ta pobuda z njegove strani izgubi vso verodostojnost in iskrene namene.

V KS Šoštanj imamo z izgubo statusa pravne osebe že svoje izkušnje, ki so žal zelo slabe.

Prepričana sem, da bo tudi v zvezi s to pobudo naš Svet KS Šoštanj enoten, saj samostojnost krajevnih skupnosti pomeni predvsem veliko idej, entuziazma in s tem hitrejšega razvoja krajevnih skupnosti in seveda občine.

Spoštovani, za današnji dan vam predvsem želim veliko lepega, veliko užitkov v pesmi, ki bo nit današnje proslave, predvsem pa vsem krajankam in krajanom KS Šoštanj ob krajevnem prazniku iskreno čestitam v svojem imenu in v imenu vseh članov Sveta KS Šoštanj.«

V zadnjem delu je sledil koncert Skupine Jurki in basisti z gostom Gojcem, pred svečanim odhodom predstavnika KS Šoštanj, ki je odnesel cvetje k spomeniku Plamenica pa je zbrane nagovoril predsednik OZ ZB Bojan Kontič, ki je krajanom čestital ob prazniku in ob spominu na pomembne dogodke druge svetovne vojne.

Milojka Komprej

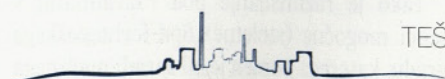

V TEŠ-u poleg lignita kot gorivo tudi okolju prijaznejši plin

Z dograditvijo plinskih turbin k bloku 5 bo Termoelektrarna Šoštanj (TEŠ) predvidoma v letu 2007 povečala svojo moč iz sedanjih 755 MW na 839 MW.

Po tem, ko je vodstvo TEŠ s pomočjo strokovnih komisij pred dvema mesecema izbralo dobavitelja plinskih turbin k bloku 5, v TEŠ-u nadaljujejo s potrebnimi aktivnostmi za izvedbo projekta. Dobavitelj opreme bo podjetje Siemens, s katerim so prav danes podpisali pogodbo. Z novimi 84 MW moči se bo dodatno povečala zanesljivost slovenskega elektroenergetskega sistema ter znižala njegova uvozna odvisnost. Hkrati bo zaključen projekt za TEŠ pomenil bistven korak naprej k zmanjševanju vplivov na okolje ter izboljšal njegov položaj na trgu, saj se bo znižala tudi cena električne energije na proizvedeno kilovatno uro. Sredstva za dobavo in montažo plinskih turbin, vrednost je ocenjena na 6,9 milijard tolarjev, bo TEŠ zagotovil delno iz lastnih in deloma iz drugih virov. Že do sedaj je TEŠ proizvedel skoraj tretjino vse električne energije v Sloveniji. Z dograditvijo plinskih turbin, prva bo dograjena spomladi in druga predvidoma jeseni leta 2007 (obe z močjo 42 MW), bodo sistemu zagotovili okoli 560 dodatnih GWh električne energije. Z delno zamenjavo plina s premogom se bodo ob povečani moči elektrarne bistveno znižale tudi specifične emisije CO₂ v kombiniranem procesu, in sicer za 17,8 odstotkov na kWh.

»Izzivi slovenskega energetskega trga so identični evropskim. Pozornost se namenja predvsem optimalni oskrbi, okoljevarstvu ter liberalizaciji trga. Nove direktive EU govorijo namreč o tem, da so države same odgovorne za svojo energetske oskrbo in Slovenija med njimi ni izjema. Slovenska energetika in znotraj nje tudi TEŠ se te odgovornosti zaveda. Dograditev plinskih turbin je naš odgovor nanje,« je povedal Uroš Rotnik, direktor TEŠ.

OBČINA ŠOŠTANJ
UPRAVA

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj
tel.: 03 898 43 00 faks: 03 898 43 32

OBČINA ŠOŠTANJ v sodelovanju z RAIFFEISEN Krekovo
banko d.d. Maribor objavlja

RAZPIS POSJIL ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA MALEGA GOSPO- DARSTVA V OBČINI ŠOŠTANJ ZA LETO 2004

1.

Za posojilo lahko zaprosijo samostojni podjetniki in male gospodarske družbe, ki imajo kraj obratovalnice in kraj investicije na območju Občine Šoštanj.

2.

Skupni okvirni znesek posojil znaša 200.000,00 EUR

3.

Posojila se dodeljujejo za naslednje namene:

- Nakup, graditev ali adaptacijo poslovnih prostorov
- Nakup nove opreme
- Nakup trajnih obratnih sredstev
- Ekološko sanacijo obstoječih dejavnosti oz. tehnoloških procesov
- Uvajanje novih tehnologij

4.

Posojilni pogoji so naslednji:

- Doba odplačila do 5 let
- Euribor + 1 %
- Možnost koriščenja v EUR ali SIT
- Stroški odobritve kreditov in zavarovanje v skladu s pogoji banke
- Kreditotjemalci morajo biti kreditno sposobni
- Znesek posameznega kredita od 5.000,00 EUR do 35.000,00 EUR
- 1 leto možnost moratorija na odplačilo glavnice

Vse informacije o najetu posojila in potrebni dokumentaciji so na voljo v Raiffeisen Krekovi banki d.d., PE Šoštanj pri gospe Veniškovi (Kajuhov dom - 1. nadstropje), telefon 03 898 68 80 ali 041 388 220

Vloge oddajte do 15.11.2004 v Raiffeisen Krekovi banki d.d., PE Šoštanj.

V roku 30 dni po končanem razpisu bo sprejet sklep o dodelitvi posojil, ki bo posredovan vsem prosilcem.

OBČINA ŠOŠTANJ in
RAIFFEISEN Krekova banka d.d

Republika Slovenija
UPRAVNA ENOTA VELENJE

Oddelek za upravne notranje zadeve
p.p. 40, 3322 Velenje
Tel./faks: 03/89-95-760/89-95-841
e-mail: ue.velenje@gov.si

Številka: 224-1/2004
Datum : 25.10.2004

Na podlagi 31. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o orožju (Ur. list RS, št. 73/04) in 94. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99, 70/00, 52/02 in 73/04) objavljamo

JAVNI POZIV ZA VLOŽITEV VLOG ZA LEGALIZACIJO NEPRI- JAVLJENEGA OROŽJA

Imetniki, ki posedujejo orožje brez veljavne listine za posest in nošenje orožja, lahko v roku **12 mesecev** po uveljavitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o orožju (Ur. list RS, št. 73/04), to je do **20. 7. 2005** pridobijo ustrezno orožno listino po Zakonu o orožju (Ur. list RS, št. 61/00), razen orožnega lista, pod pogojem, da orožje ne izvira iz kaznivega dejanja in ob izpolnjevanju predpisanih pogojev.

NAMEN LEGALIZACIJE

- da se omogoči imetniku orožja, ki poseduje orožje brez veljavne listine za posest ali nošenje orožja, pod pogojem, da orožje ne izvira iz kaznivega dejanja, in če imetnik izpolnjuje pogoje iz 1., 2., 3., 5., in 6. točke drugega odstavka 14. člena Zakona o orožju, izdaja ustrezne orožne listine, razen orožnega lista
- da osebe, ki posedujejo prepovedano orožje (avtomatsko, vojaško, eksplozivno orožje, gospodarsko razstrelivo itd), oziroma vedo, kje je, o tem osebno ali po telefonu obvestijo policijo na telefonsko številko 113 in le-to izročijo pristojni policijski postaji ali upravni enoti

OPOZORILO

Ob vložitvi vloge za legalizacijo, orožja, ki je v postopku, **NI DOVOLJENO** prinašati na upravno enoto.

Prav tako **NI DOVOLJENO**, v nobenem primeru, na upravno enoto ali policijsko postajo prinašati eksplozivno

orožje, ampak se pristojnemu organu posreduje samo obvestilo o takem orožju. Pristojni organi bodo poskrbeli za strokovno odstranitev in uničenje eksplozivnega orožja.

VLOŽITEV VLOGE IN NADALJNI POSTOPEK

Vlogo je potrebno oddati na predpisanem obrazcu, ki je na voljo v sprejemni pisarni **Upravne enote Velenje, Rudarska cesta 6/a, Velenje; v sprejemni pisarni upravne enote v Šoštanju, Trg svobode 12, Šoštanj ali na spletni strani upravne enote: <http://upravneenote.gov.si/upravneenote/velenje/> - pod rubriko ostalo.** Ob vložitvi vloge je potrebno plačati upravno takso po tar. št. 1 Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 40/04 - uradno prečiščeno besedilo) v znesku 850,00 tolarjev, pred izdajo listine pa še upravno takso glede na vrsto listine. Po prejemu vloge bo upravna enota vlagatelju izročila oziroma poslala **potrdilo o sprejeti vlogi.**

Potrdilo omogoča hrambo orožja, ki je v postopku legalizacije, **na domu**, do izdaje začasne odločbe in **prenos prijavljenega orožja** k izbranemu puškarju.

IZPOLNJEVANJE POGOJEV ZA LEGALIZACIJO

Oseba, ki še ne poseduje orožne listine mora izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da je dopolnil 18 let;
2. da ni zadržkov javnega reda;
3. da je zanesljiv;
5. da ima opravljen zdravniški pregled;
6. da je opravil preizkus znanja o ravnanju z orožjem.

Dokazila o izpolnjevanju pogojev iz 5. in 6. točke prejšnjega odstavka mora stranka predložiti sama, ostala dokazila pa si priskrbi upravni organ po uradni dolžnosti.

Osebam ki že imajo veljavno orožno listino in želijo legalizirati še posamezne kose orožja, se šteje, da izpolnjujejo pogoje za posedovanje orožja in orožnih listin.

Natančnejše informacije o legalizaciji in oddaji orožja lahko dobite pri svetovalki za pomoč strankam, ga. Lidiji Stropnik na telefonski številki 899-57-07 ali po elektronski pošti lidija.stropnik@gov.si ali pri svetovalcu za javni red, g. Sebastjanu Bernjaku, na telefonski številki 899-57-60 ali po elektronski pošti sebastjan.bernjak@gov.si.

Po sledih gudrona

Peter Rezman

Letos se je na začetku poletja pričela v Občini Šoštanj »gudronska zgodba«. Ta ima začetek v bistvu že par let prej, saj sega vse do prvega soglasja Sveta Občine Šoštanj o sežiganju kostne moke v TEŠ. List je takrat o zadevi poročal. V javnosti ni bilo odmevov, kar pa ne moremo trditi za zgodbo o gudronu. Za lažje razumevanje obnovimo nekoliko dejstev.

Po dolgotrajni vožnji, ki se je začela ob 4. uri zjutraj v Šoštanju, smo sredi popoldneva prispeli v Chemnitz, kjer se nahajajo velike jame odloženega kislega gudrona. Prijazni gostitelji nemške firma Baufeld, ki radi razkažejo svoje delo in strokovne dosežke, so nas že čakali. Najprej smo se morali preobleči v bele zaščitne kombinezone ter si nadeti zaščitne čelade. Če sem te ukrepe prav razumel, smo to morali storiti za lastno zaščito, ne da bi mi, obiskovalci, na kakšen način kontaminirali delovišča.

Gudron je nevarni odpadki, ki je nastal v predelavi odpadnih motornih olj, ki so jih »čisti« z žvepleno kislino. Na videz gre za gosto črno blato z močnim vonjem po nafti in žveplu. Gudron ima visoko kalorično vrednost (precej višjo kot velenjski lignit), vendar je zaradi prisotnosti žvepla praktično neuporaben. V ekološko neurejenih državah, med katere sodijo vse države bivšega komunističnega bloka v Evropi, je gudron praviloma končal v t. i. gudronskih jamah. V Sloveniji so znane tri takšne jame. Vse so v okolici Maribora.

V Pesnici je bilo odlaganje »zakonito«, kot je bil to na našem območju primer z industrijskimi odpadki iz Gorenja, zakopanimi v Ležnu. Poleg pesniške pa sta še dve odlagališči, in sicer v Studencih in Bohovi. To so resne ekološke bombe, saj so gudron odlagali v opuščene gramoznice, kjer ima neposreden stik s talno vodo. »Lastnik« in proizvajalec nevarnega posebnega odpadka je Petrol, po svoje pa ga moramo imeti na vesti tudi vsi, ki se vozimo z avtomobili ...

Država Slovenija je odločena ta problem rešiti. Sanacija pesniške gudronske jame naj bi potekala tako, da bi ob jami zgradil industrijski obrat za predelavo gudrona v domnevno »nenevarni« solidifikat gudrona. Ta je nenevaren samo zato, ker je v tej substanci žveplena kislina nevtralizirana z določeno alkalno snovjo – predvidoma apnenčevim prahom. Za nevtralizacijo kisline se lahko uporablja tudi elektrofilitrski pepel ... Solidifikat ima nižjo kalorično vrednost od gudrona, a še vedno dovolj, da se lahko skuri kot sekundarno gorivo

v primernem kurišču. Po mnenju stroke (tudi ekonomske) bi bilo najprimernejše kurjenje v eni od obstoječih termoelektrarn v Sloveniji. Večina škodljive materije bi se tako pretvorila v koristno električno energijo. Od kurjenja bi ostali dimni plini, ki bi jih očistili vseh preostalih škodljivih primesi. Seveda bi ostalo še nekaj pepela, vse te ostanke pa bi odložili skupaj z drugim pepelom iz kurišča, kjer bi kurili solidifikat gudrona. Država bo za opisano nalogo izvedla javni mednarodni razpis za izbiro najugodnejšega ponudnika. Za posel se zelo ogreva tudi Gorenje iz Velenja, natančneje Diviziji za energijo in ekologijo v sistemu Gorenje, kjer je glavni akter firma Energygor d. o. o. (ta ima v lasti podjetje Kemis iz Domžal, podjetje, ki naj bi predelovalo gudron v solidifikat gudrona). Zaradi več razlogov, predvsem pa ekonomskega, so ugotovili, da bi bila najprimernejša za sežiganje solidifikata gudrona TEŠ. V TEŠ so domnevno tudi zainteresirani za ta posel in je zato 19. maja letos direktor TEŠ naslovil na župana Občine Šoštanj dopis, v katerem ga seznanja, da namerava TEŠ izvesti preizkus sosežiga solidifikata gudrona na bloku 5. V istem dopisu je TEŠ zaprosil občino za soglasje in priložil Program preizkusa sosežiga gudron solidifikata na bloku 5. V programu je precej podroben popis aktivnosti, od nadzora nad izvajanjem sosežiga do podrobnih navodil za doziranje solidifikata gudrona; skratka, gre za precej obsežen strokoven dokument. To je sicer dobrodošla informacija, ni pa pričakovati, da bi lahko občinski svetniki na takšni podlagi strokovno in suvereno odločali o edinem »dovoljenju« za poskusni sosežig. Kasneje se je namreč izkazalo, da TEŠ v času pridobitve občinskega soglasja ni imela potrebnega državnega dovoljenja in je bila s formalnega vidika še toliko bolj problematična dikcija občinskega sklepa, ki v drugi točki določa: »Poskusni sosežig se lahko opravi po pravnomočnosti sklepa.« (od 29. 6. 2004 dalje; op. p.)

Po »pozitivni« izkušnji s kostno moko so bili protagonisti ideje o sežiganju gudrona v Šoštanju najbrž neprijetno presenečeni, ko se je že na Svetu Občine Šoštanj pri izdajanju soglasja kar precej zapletalo. Sklep o občinskem soglasju pa je postal predmet odmevnih poletnih protestov. Morda se je v Gorenju zato porodila ideja, da naj bi predvsem nasprotnike in skeptike poučili o domnemnem praznem strahu tudi tako, da bi le-te odvedli na strokovno ekskurzijo, kjer bi si ogledali predelavo in (so)sežig predelanega gudrona v Nemčiji. Na koncu so vabila prejeli tudi predstavniki medijev, ki so o zadevi poročali in tako je majhna ekspedicija krenila na pot 11. in 12. oktobra. Na začetku poti je bilo rahlo moteče le dejstvo, da je bilo med potniki poleg novinarjev, predstavnikov

TEŠ-a, Gorenja in EsoTecha ter dela tistih občinskih svetnikov, ki poskusni sosežig podpirajo, še najmanj oziroma nič tistih, ki so glasovali proti soglasju. A se je pot, kljub njihovem izostanku, vseeno izkazala za koristno.

Strokovna ekskurzija je vodila v širšo okolico dresdenskega industrijsko-energetskega bazena. Konkretno v Chemnitz, ki je bil za časa DDR znan pod imenom Karl-Marx Shtadt. Tam smo si ogledali deponije in predelavo gudrona, drugi dan pa smo se odpeljali v kraj Schwarze Pumpe, kjer stoji sodobna termoelektrarna. V njej poleg osnovnega kuriva, rjavega premoga, sosežigajo t. i. sekundarno kurivo: solidifikat gudrona, katran ali papirno pulpo.

Obiskovalce sta vodila Vilma Fece, ki je bila tokrat bolj v vlogi direktorice podjetja Energygor d. o. o. kot članice Sveta Občine Šoštanj, in Franci Lipovšek, prokurist in bivši lastnik podjetja Kemis d. o. o. Obe podjetji sta pokrili stroške strokovne ekskurzije.

Politiki lokalne skupnosti Drago Kotnik, Štefan Szabo, Milan Kopušar, Branko Debelak, (ki je na ekskurziji hkrati vodil ekipo TEŠ-a), Marjan Vrtačnik in Leopold Kušar so skrbno prisluhnili besedam dr. Ditmarja Gruša, direktorja obrata za predelavo gudrona, ki smo ga obiskali.

Na robu velike gudronske jame stoji majhna »tovarna« za predelavo kislega gudrona v solidifikat gudrona, ki po svoji strukturi še najbolj spominja na malo bolj grobe saje. Tega potem s tovornjaki vozijo v sežig.

Na robu gudronkse jame je nameščen velik ventilator, ki razpiha atmosfero nad gudronom, če se v neugodnih vremenskih razmerah (brezvetrje) nad laguno nabere previsoka koncentracija žveplovega dioksida.

Podjetju Baufeld ne bo hitro zmanjkalo dela. V neposredni bližini jame, ki jo čistijo, leži še eno odlagališče kislega gudrona, ki so ga »konzervirali« s plastično folijo.

Naslednje jutro nas je v soncu pričakala TE Schwarze Pumpe, ki se razlikuje od večine termoelektrarn zato, ker nima značilnega dimnika. Dimni plini so namreč po procesu čiščenja in ohlajanja speljani kar v hladilne stolpe. Zato elektrarna od daleč bolj spominja na jedrsko kot termoelektrarno.

TE Schwarze Pumpe niti malo ne spominja na črno industrijo vzhodnoevropskega tipa, saj je novodobni objekt – zgrajen po združitvi Nemčij. Obratovati je pričela leta 1997 in že s svojo arhitekturo bolj spominja na znanstveno fantastične filme kot termoeenergetski objekt.

Tudi notranjost elektrarne, kjer so nas sprejeli v veliki razstavnici avli, ne zaostaja za zunanjo podobo. Na modelih delovanja elektrarne in pokrajine smo z zanimanjem prisluhnili vodičem, ki so predstavili tehnologijo, posebnosti ter zahtevnost tega energetskega objekta.

Nas je najbolj zanimala vhodna enota za solidifikat gudrona oziroma druge posebne odpadke, ki jih (so)sežigajo v obiskani elektrarni. Obrat predstavlja nekakšen hangar za dva velika tovornjaka, ki streseta odpadke na posebne vibracijske rešetke.

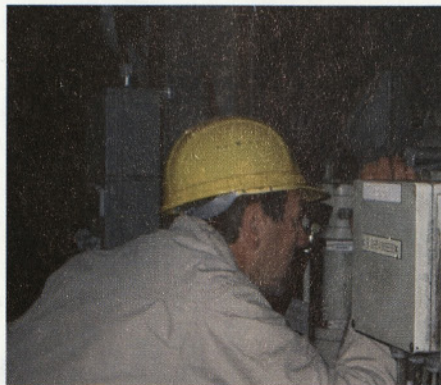

Pod njimi se počasi premika tekoči trak, ki odpadke dodaja na transportni trak, ta pa vozi premog v mline oziroma kurišča elektrarne. Po njihovih predpisih je v tej elektrarni dovoljeno dodajati največ 5 % t. i. »sekundarnega goriva« oziroma katra, ali solidifikat gudrona ali papirne pulpe.

Svetnik Marjan Vrtačnik se je na svoje oči prepričal, kako temeljito zgori vse, kar pade v kurišče elektrarne,

župana Milana Kopusarja pa je najbrž bolj zaposlovala misel, zakaj vodstvo obiskane elektrarne ni razumelo njegovega vprašanja, če in v kolikšni višini v TE Schwarze Pumpe sofinancira tamkajšnji proračun lokalne skupnosti.

Pogled z razgledne ploščadi na vrhu elektrarne je bil res veličasten, saj se je kot na dlani prikazala pokrajina vse do poljske meje in še dlje. Kot zanimivost so nam pojasnili, da se za kvadratno postavljeno ograjo v neposredni bližini elektrarne skriva zapor, ki z vrha ni nič drugačen kot druge zgradbe. Vanj najbrž zapirajo tudi kršitelje okoljevarstvene zakonodaje ...

Očitno so »stara ekološka bremena« vidnejši spomini na desetletja komunističnega brezobzirnega in skrajno neefektivnega ropanja naravnih dobrin po vsej vzhodni Evropi. Zdaj so ta »bremena« (vsaj v Nemčiji) skrbno varovana, saj bi nezavarovana za naključne sprehajalce predstavljala tudi smrtno nevarnost. Med sprehodom ob teh velikih deponijah posebnih odpadkov sem dobil asociacijo na naš Ležen. Upanje pa vzbujajo sanirani deli, ker uspevajo poljščine, gozdčki in vetrne elektrarne ... Te so nas pozdravljale tudi celo dolgo pot domov.

Tema Meseca: **Po volitvah**

Volilni grafi

Pripravili smo preglednico volilnih izidov minulih volitev. Pred vami sta dva paketa grafičnih prikazov, in sicer grafi procentualnih izidov po krajevnih skupnostih Občine Šoštanj ter primerjalni graf deleža glasov parlamentarnih strank za vse tri občine, ki so do leta 1995 predstavljale Občino Velenje.

Na koncu je še grafična predstavitev nadomestnih volitev za 20. člana Sveta Občine Šoštanj.

Državni zbor po krajevnih skupnostih

V **KS Šoštanj** volivci niso določili parlamenta v enaki sestavi kot volivci na državni ravni, saj je SLS v Šoštanju dobila manj kot 1,5 % - torej daleč od parlamentarnega praga.

Je pa zanimivo, da je LDS v Šoštanju dobila bistveno več glasov (5 %) kot na državni ravni, iz česar sledi, da so krajanje Šoštanja v bistvu zadovoljni z aktualnim županom, saj je presežek glasov za LDS mogoče pripisati kandidatu, ne stranki.

Sicer so pa Šoštanjčani dodelili največ glasov Vojku Krneži, ki je v tem kraju zbral več glasov kot njegova stranka na državni ravni. Tudi v tem primeru je presežek mogoče pripisati kandidatu, ki je domačin.

Poleg slabega rezultata SLS v Šoštanju še bolj čudi zelo slab rezultat SMS, ki sodeluje v »vladni koaliciji« na občinski (krajevni) ravni. Iz tega je mogoče sklepati, da SMS v Šoštanju ni delala od prejšnjih lokalnih volitev nič ali pa niso znali predstaviti svojega dela na lokalni ravni.

KS Topolšica ostaja utrdba stranke SDS, saj je zaostali LDS in Nsi prehitela skoraj za polovico.

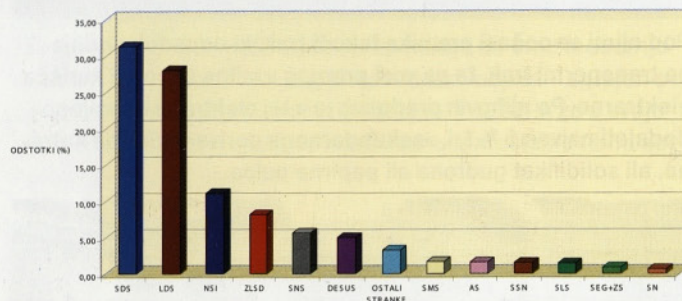
Tudi v Topolšici so bili pri sestavi parlamenta ostrejši kot na državni ravni, saj bi pred vrati ostal DeSUS.

V **KS Ravne** je glasovalo skoraj toliko volivcev kot v Topolšici. Tudi tukaj je premočno zmagal Vojko Krneža, ki ga Ravenčani najbrž že štejejo za svojega ... Je pa očitno, da je LDS v Ravnah postoril veliko dobrega, saj je Kopusar tudi tukaj zbral bistveno večji odstotek glasov kot njegova stranka na državni ravni.

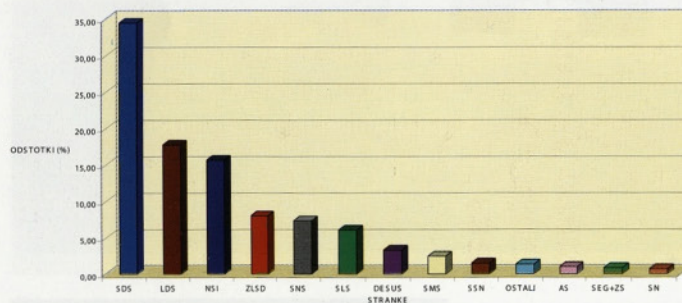
Bi pa Ravenčani pred vrati parlamenta pustili Združeno listo in vprašanje je, koliko je k takšni odločitvi prispeval kandidat Tone Brodnik – eden odgovornejših posameznikov za izgradnjo komunalne infrastrukture v Šaleški dolini. Znano pa je, da so prav Ravne v tem segmentu precej šepave.

Če bi slovenski parlament sestavili v **KS Skorno - Florjan**, bi

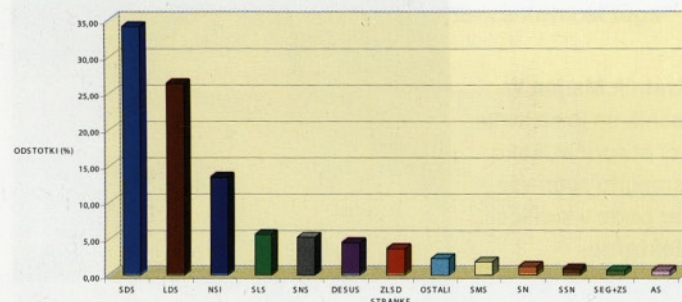
ŠOŠTANJ
volillo 1265 volivcev

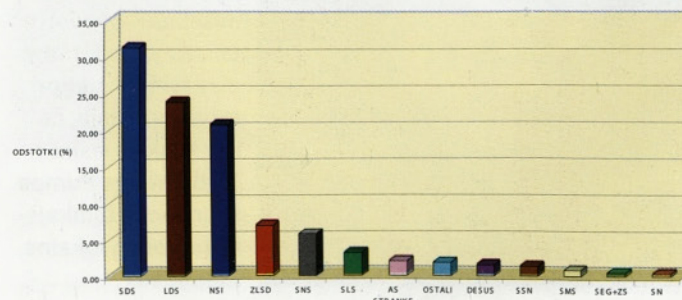
TOPOLŠICA
volillo 615 volivcev

RAVNE
volillo 612 volivcev

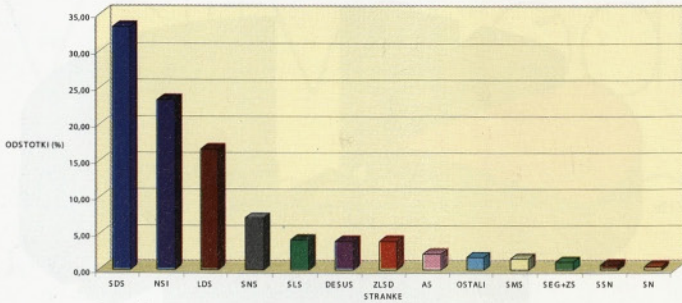

SKORNO - FLORJAN
volillo 607 volivcev

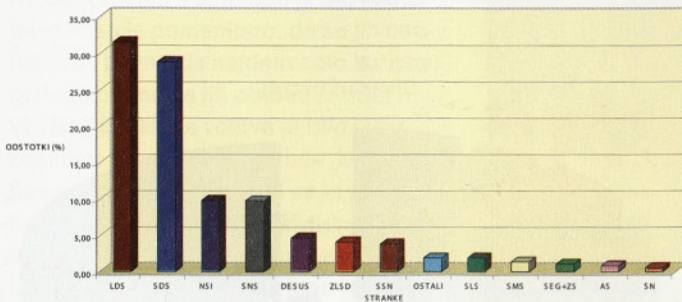

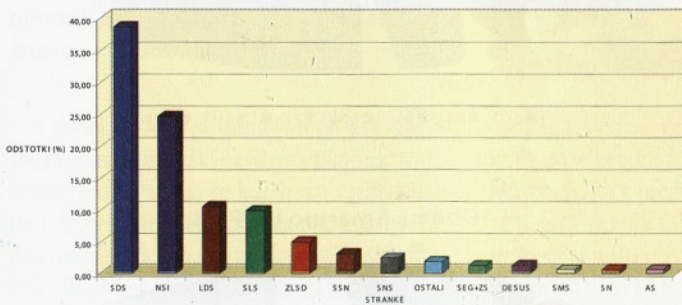
LOKOVICA
volilo 459 volivcev

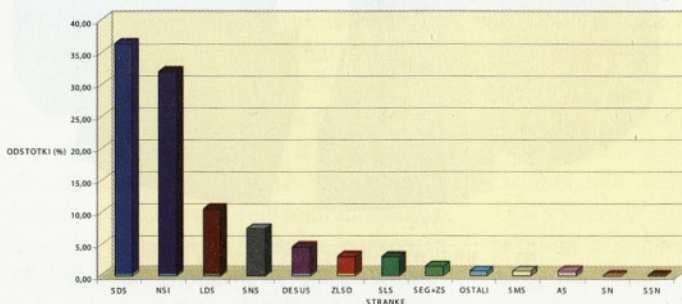
GABERKE
volilo 368 volivcev

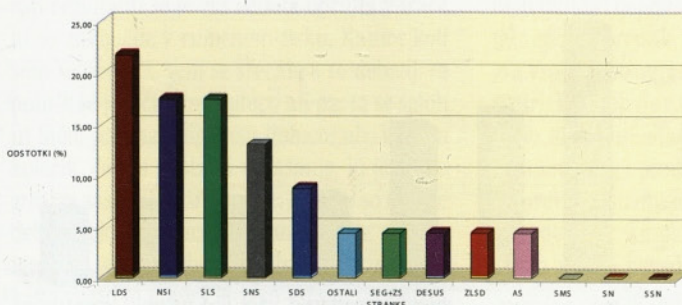
ZAVODNJE
volilo 163 volivcev

BELE VODE
volilo 135 volivcev

ŠENTVID
volilo 23 volivcev

ta precej spominjal na parlamente z večinskim volilnim sistemom, saj ne SLS ne DeSUS v tej KS nista dosegla 4 % - praga. Je pa presenetljivo visoko segla Nova Slovenija. Pravzaprav je kar majhno presenečenje, da so v KS, kjer prebiva kar nekaj vplivnih članov LDS, več kot 50 % glasov dodelili njihovemu političnemu nasprotniku – Koaliciji Slovenije.

Še bolje kot v KS Skorno - Florjan se je Nova Slovenija odrezala v **KS Lokovica**, kar je razumljivo, saj je bil kandidat te stranke domačin Drago Koren. Samo Koren in Krneža sta v tej KS zbrala več kot 56 % glasov. Bi pa tudi Lokovičani v parlament spustili samo pet strank, saj tudi tukaj DeSUS – presenetljivo, ni dosegel praga kot tudi ne Združena lista.

Za vsega deset glasov je Kopusar v domači **KS Gaberke** prehitel tudi skoraj domačina Krnežo. To je edino večje volišče v Občini Šoštanj, kjer je LDS obdržala prvo mesto.

Precej priljubljeni so v Gaberkah Jelinčičevi nacionalisti – ali pa se jim je obrestoval obisk predsednika na kravjih dirkah ...

Presenetljivo maloštevilni so v KS Gaberke ostali pripadniki SLS, ki jih Gaberčani ne bi pustili v parlament.

V **KS Zavodnje** je Koalicija Slovenija absolutni zmagovalec z več kot 62 % glasov. In če k temu prištejemo še visokih 9,8 % SLS, bi po volji KS Zavodnje nekdanji pomladni blok lahko sam spreminjal Ustavo RS ... Bi pa Zavodčani radi videli parlament brez upokojencev in Jelinčičevih nacionalistov.

Podobno kot v Zavodnjah so ravnali tudi volivci v **KS Bele Vode**, le da bi brez parlamentarnih sedežev Belovojci pustili predstavnike Združene liste in Slovenske ljudske stranke.

Poleg Gaberk je Kopusar zmagovalec tudi v **KS Šentvid**, toda ta uspeh je bolj jalova tolažba, saj mu je za povprečnih 21 % zadostovalo že pet glasov, ki so skoraj zanemarljivi ... a kot so trdili nekateri pred volitvami – vsak glas je pomemben.

Tudi v naši krajevni skupnosti.

Torte levo – desno

Malce smo se poigrali s številkami in skušali sestaviti »občinska« razmerja političnih sil na ravni treh sosednjih občin, ki so nekdanj tvorile Občino Velenje. Za primerjavo pa smo vzeli samo stranke, ki so na minulih volitvah dosegle 4-odstotni prag. Kako torej te stranke kotirajo v občinah Šmartno ob Paki, Šoštanj in Velenje?

Velenje

Čeprav »še« na tretjem mestu, v tej občini že od daleč bije v oči izjemno visok odstotek glasov, ki jih volivci namenjajo Združeni listi socialnih demokratov. Očitno se v tej občini že dogaja nekakšna sinergična spirala, ki jo poganjata »pravoverni« volivci na eni strani ter učinkovita županska politika, ki se Velenjčanom že dolgo zdi od sile imenitna. Morda se sliši paradoksalno, a ta učinek je na minulih volitvah še najbolj škodil LDS, ki sodi v isti politični pol, pa tudi 7 % upokojske stranke ni zanemarljivih. Tako v Velenju slovenska levica sama krepko presega 50 odstot-

kov glasov volivcev, pa se zato ni čuditi vsakokratni gladki zmagi aktualnega župna, ki prihaja iz ZLSD. Kot kaže ta graf, je po hladni prhi za Kavtičnika zmaga na loklanih volitvah v Velenju že v naprej od(do)ločena ...

T. i. »pomladna« desnica se v Velenju vrti blizu 40 %, precej močna pa je tudi nacionalistična grupacija, ki je v slovenskih delitvah nekakšna levo-desno-amfibija – in kot kažejo zadnji dogodki v prestolnici, se je bo takšen sloves obdržal tudi v prihodnje.

Šoštanj

V Šoštanju je slika ravno obratna, saj sami pomladniki presega-jo 55 % in takšno stanje, vsaj primerjalno z državno ravni, vlada vse od njene ustanovitve. Da se takšna podoba bolj ne odraža v lokalnem parlamentu, so »krive« t. i. neodvisne/nestranskar-ke liste, ki kalijo vodo, in vprašanje je, če bodo te liste tako uspešne tudi v prihodnje.

Če se tudi v Šoštanju malo poigramo z županskimi »špekulacijami«, moramo ugotoviti, da ta podoba kaže na kadrovsko nespretnost »pomladnikov«, ki bi z enotno podporo enemu kandidatu gladko prevzeli županstvo. A sodeč po dosedanjih izkušnjah, se aktualnemu županu ni treba preveč bati, saj je bila sloga na pomladni desnici vedno kritični element in vprašanje je tudi, kako se bo predvideno vladanje v dveh letih pravzaprav odrazilo na volji volivcev. Med in mleko hitro odtečeta ...

Kot zanimivost pa lahko v primerjavi med Šoštanjem in Velenjem opazimo še eno dejstvo. V obeh občinah je do nedavnega najmočnejša stranka LDS prejela skoraj identičen odstotek glasov. To pa je lahko opozorilo šoštanjskemu županu, saj mu, vsaj v primerjavi z Velenjem, županstvo na državnoborskih volitvah ni kaj prida koristilo.

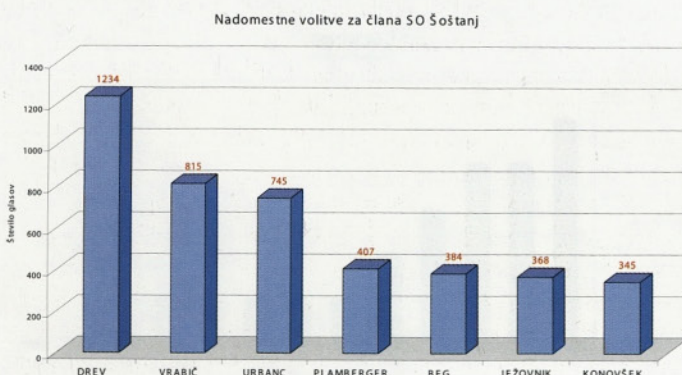
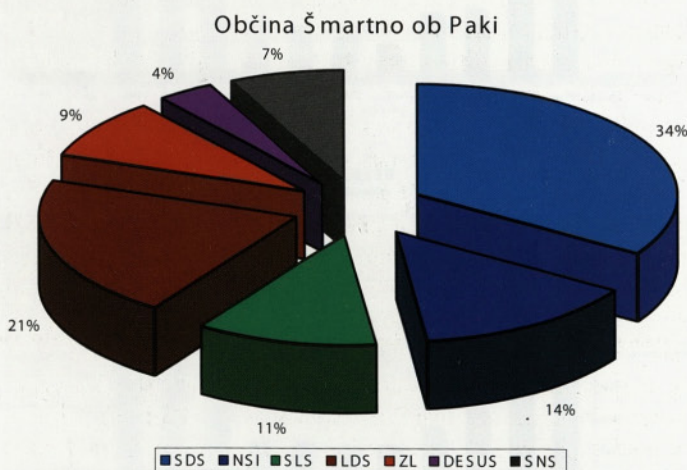
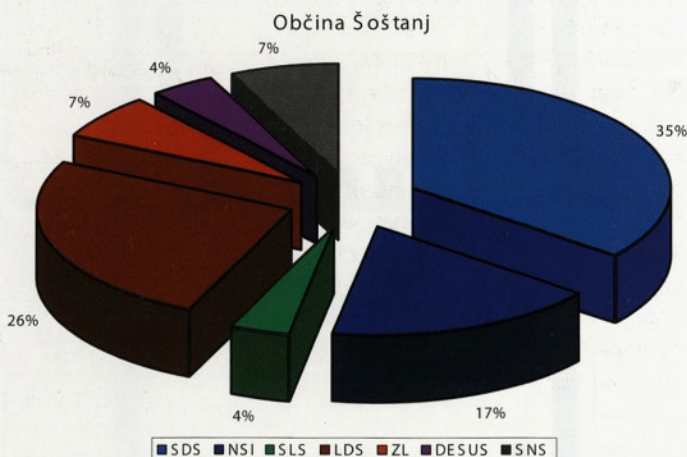
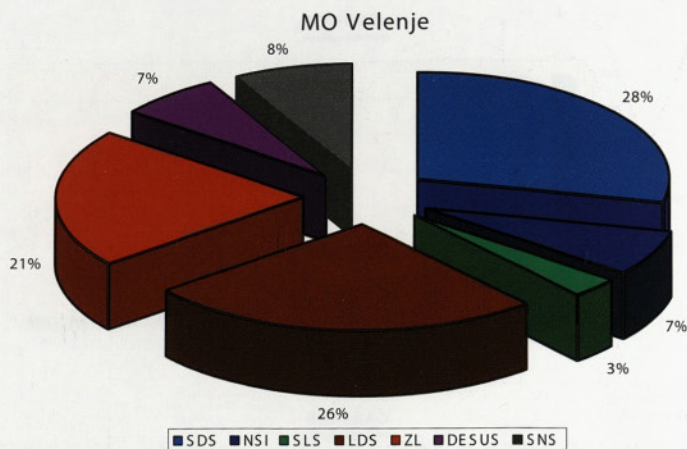
Šmartno ob Paki

Tukaj je primerjava levo - desno še bolj »pomladna« kot v Šoštanju in lahko zato še bolj kot v Šoštanju govorimo o kadrovski neuspešnosti desnice, saj je šmarškega župana na stol pripeljala Združena lista, poleg tega je v tem kraju še vedno zelo velik politični vpliv LDS-a.

Vsi trije grafi pa nesporno še enkrat potrjujejo splošno domnevno, da je slovensko ruralno okolje, veliko bolj kot urbano, naklonjeno politični desnici.

Absolutno relativno

Nadomestne volitve za člana Sveta Občine Šoštanj razkriva-jo precejšnjo zakonsko zadrego, saj sodi Občina Šoštanj med tiste, kjer se volitve za člane sveta odvijajo po proporcionalnem sistemu – volimo liste. To pa pri volitvah samo enega člana ni možno oziroma dobimo »liste z enim« kandidatom. In tako pride-mo v bistvu do »večinskih« volitev po »enokrožnem« principu, saj zmagovalcu ni potrebno dobiti absolutne večine – torej več kot 50 % glasov. Se sliši komplicirano, a ne?! Pa - kot vidite - ni. Če bi imeli v našem primeru klasični dvokrožni večinski sistem, bi se v drugem krogu pomerila kandidat SDS-a Drev in Nsi Vrabič, kar je še en podatek o absolutni premoči desnice na minulih volitvah tudi v Občini Šoštanj.

Volitve odmevajo ... v rumeni tisk

Andreja Plešivčnik M.

Ne bom začela s tem, kdo je bil, kdo ni bil in kako je pomembno, da se jih udeležiš, ali pa morda najdem celo koristno razlago o tem, če jih obideš ... VOLITVE. Bolj kot same volitve je bilo letos zanimivo spremljati vse trače, ki so bile posebej aktualne. No, saj se je vedno kaj govorilo o zasebnem življenju politikov, bodočih politikov, ampak letos je bila to še posebej poudarjena tema. Vsi, ki so do sedaj sloveli kot ljubeči, zvesti, vzorni očetje, joj joj, so letos o njih v prikapljali na plan prav čudno realni sijaji njihovih življenj. Torej lotili so se ali pa smo se nedotakljivih.

V preteklih letih so odmevali po širni Sloveniji prometni prekrški naših politično aktivnih »vzornikov«. Pa smo se kar hitro sprijaznili s tem neverjetnim dejstvom, da pač imamo uveden prometni azil naših poslancev. Tu in tam je bilo slišati kakšno godrnjanje okoli tega, tudi mnenja o potrebnih ukrepih so si ljudje med sabo podajali. Pa je seveda vsaka dodelana ideja, kako kaznovati človeka, ki, sedeč v parlamentu, kuje usodo Slovencev, istočasno pa vozi vinjen po naših cestah, zazibala izključno ljudski krog. Torej to smo preživeli, pa poslanci tudi. Nove volitve, ki so prinesle padec stranke, ki je vladala zadnje desetletje, in prevzem oblasti nasprotne ekipe, so precej razburkale že razburkane politične vode. Tudi šokirano ljudstvo, ki je sicer volilo eno, prepričano v drugačen zaključek zgodbe, enostavno ni verjelo v zeleno.

Ampak povedati sem hotela nekaj drugega, manj političnega in veliko bolj rumeno obarvanega. Po zaključku letošnjih volitev in znanih rezultatih se je vsa debata obrnila v trače, ki so zaključile v rumenem tisku. Kamor koli sem se obrnila, sem se srečala s to debato: ta politik se je ločil, ima ljubico ali pa: ta se sploh ni ločil, pa ima dolga leta ljubico; uh, kakšen kolerik, če mu postaviš vprašanje, ki je iz njegovega zasebnega življenja ... In tako so takšne debate tekle po ulicah, domovih, bile vodilne teme na virtualnih forumih, da ne govorim, kako vneto in prepričljivo so vsi vse spremljali,

Foto: Arhiv

opazili, ko sta, ne vem kje in kdaj, stala skupaj in se poželjivo gledala, in vsi so že kar sveče zraven držali v prepovedanih trenutkih. Pa ne vem, ali je morda kaj narobe z mano, ali pa pol sveta drvi mimo življenja. Ni mi jasno, koliko bi morale vplivati na politiko to, da imajo njeni vodilni ljubice, in kakšna je razlika med temi in tistimi, ki jih nimajo. Do sedaj sem mislila, da vse ljubezenske sfere delujejo na ljudi sprostilno, poživljajoče, življenjsko, posebej začinjene tudi adrenalinsko ... Priznam, da sem si vas zdaj malo provokativno privoščila, zanalašč, v razmislek. Dobro družinsko življenje lahko delovanje posameznika usmeri v bolj pozitivno, razumevajoče, kompromisno funkcioniranje. A kaj je dobro družinsko življenje? Kako deluje pozitiven, razumevajoč, kompromisni politik? Vam povem, prav pasivno in mlahavo, cel kup takšnih imamo v našem parlamentu. Vsi »diplomacijsko opremljeni« ljudje, ki sedijo na naših parlamentarnih stolčkih, so skoraj neopazni in tudi žal neprodorni. Če kdo naredi kakšen minimalen premik, mora prepiti celo Slovenijo z vso možno agresijo v sebi, čeprav včasih za stvari, ki sploh ne zaslužijo te pozornosti.

No, zdaj sem »stadlala« še tiste, ki vstopajo v politični krog s prodornim glasom in dostikrat ne preveč bistrimi idejami. In tako skoraj zgubila rdečo nit. Ampak nisem je zgubila. Drži, še vedno nisem povedala bistva, pride na vrsto zdaj. Želela sem povedati, da pri vseh takšnih

debatnih situacijah sploh ni pomembno, da so to ravno politiki. Lahko bi bili podjetniki, moški, ženske. Politiki so bili pač zadnji aktualni in prav močno obdelani s te strani, zato sem njih uporabila kot »model«. Ljudje smo tako kritični, tako nekorektni, tako posplošujemo, da je to že res preveč in popolnoma nepotrebno, nekoristno. Torej ukvarjati se znamo z vsemi problemi naših sosedov, sodelavcev, sorodnikov, kot da bi nas to delalo srečne. Popolna zguba časa in kvalitete v življenju. Če vzamemo spet v precep politike, moramo priznati, da se razlikujejo med sabo samo osebnostno. Prav dobro poznamo primer, ko je strankarski aktivnež v svojem desetletnem delovanju v politiki preživel vse možne statuse od neuradno vezanega, samskega, poročnega, pa je njegovo delovanje ves čas isto; deluje precej prodorno in se s svojim načinom funkcioniranja drži tik pod samim vrhom že dolga leta, ne oziraje se na svoje osebno življenje.

Pa mi bo kdo rekel: »Pa dobro, nekaj morajo ljudje govoriti.« Seveda morajo, a si lahko izberejo za debatiranje kaj bolj vrednega debate. Lahko opazujemo drevo, ki ga vsak dan gledamo s svojega okna, in opisujemo svojim bližnjim njegovo raznobarno listje, ki ga zapušča in tako ustvarja podlago snežni odeji. V tem jesenskem času je narava prav vredna naše pozornosti. Lahko se s še večjo vnemo potrudimo ugotoviti, kako z nami živijo naši otroci; včasih jih sploh ne poznamo. Tako malo vemo o njih, da bi se morali zamisliti. Tudi partner je lahko kljub vsakodnevni delitvi postelje z nami osamljen. Lahko zbijamo šale na svoj, lahko tudi na tuj račun, samo da ostanemo realni, življenjski, pozitivni.

Dovzetni moramo biti za prioritete, ki nam narekujejo kakovost in vrednost življenja. Žalosti me praznost in puhlost, ki ji ni meja. To dvoje povzroči, da nam življenje spolzi iz rok, ne da bi se tega sploh zavedali. Pravzaprav je vsak posameznik pobudnik in lastnik svojih prioritet, zato lahko zaključim: do sem je dovoljeno, naprej gre vsak posameznik zase, pa tudi, če so to koraki nazaj.

Informacije v prostoru

Edi Vučina

Kdo pravi, da si ne upamo zamenjati oblasti, kaj? Kot kaže, smo se na moje prijetno presenečenje pa le nekaj naučili. SPREMEMBA torej ni več naš sovražnik. Volivci smo s tem svoj del naloge opravili, izvoljene pa čaka zdaj kup dela. Ne bo jim lahko. A pomembno je, da se je vsaj polovica poslancev in poslank zamenjalo in da bo nekaj novih ljudi dobilo priložnost pokazati, kaj znajo in zmorejo. No, pa še novega predstavnika naše občine smo dobili, kar tudi ni slabo. Prepričan sem, da bomo kakšen njegov nastop v državnem zboru lahko ujeli tudi na TV zaslonu.

Spremembe torej bodo, pa se vprašajmo, kje jih bomo najprej opazili. Če ugibam, bi pričakoval spremembe na področju energetike, tega za našo dolino pomembnega dela gospodarstva. ENERGIJA se je zdela pomembna tudi ministru Kopaču, ki si je celo ime ministrstva »okrasil z novim področjem« (preimenovanje iz MOP v MOPE). Kot je znano, se je veliko več kot z varstvom okolja ukvarjal z ustanavljanjem holdinga, z jedrsko elektrarno, z gradnjo novih hidroelektrarn, vetrnicami itd. Mimogrede je poskrbel še za kadrovske poenotenje ključnih pozicij v lokalnih energetskih gigantih, kamor lahko po novem štejejo tudi GORENJE d. d., ki bo baje resno poseglo na trg energije.

Če že govorimo o energiji, najbrž ne moremo mimo visoke rasti cen naftnih derivatov, ki bo tudi v prihodnje pogosta tema naslovnih strani časopisov. Ne moremo reči, da nismo vedeli, da se bo zaradi omejenih zalog fosilnih goriv to prej ali slej zgodilo. Pa smo pripravljeni na čase, ko bomo morali bolj resno razmišljati o varčevanju z energijo? Vroča voda iz TEŠ nas je, vsaj tiste iz doline, kar malce razvadila, zato je ogrevanje naših domov zaenkrat še obvladljiv

Nizkoenergetska poslovna stavba v mariboru - avtor Nande Korpnik, arhitekt.

problem. Pa bo še dolgo tako? Pomenljivo se mi zdi, da vsi dobro poznamo porabo energije naših jeklenih konjičkov, veliko manj pa jih pozna podatek o porabi energije za ogrevanje (vedno bolj tudi za hlajenje) naših hiš, čeprav za slednje porabimo večji delež družinskega proračuna, še zlasti, če kurimo s plinskim oljem. Skozi slabo izolirane stene naših hiš namreč po nepotrebnem puhti ogromna količina toplote. Strokovnjaki pravijo, da bi z uporabo sodobnih sistemov ogrevanja in ustrezno toplotno zaščito naših stavb lahko prepolovili potrebno količino energije za ogrevanje, kar pomeni, da bi lahko samo z ustrezno gradnjo novih in sanacijo obstoječih hiš, v smislu prilagoditve na obnovljive vire energije, dosegli potrebno zmanjšanje emisij CO₂ za 8 %, kolikor znaša obljuba naše države (Kiotski sporazum).

Da je občutno zmanjšanje porabe energije možno, dokazujejo že naši severni sosedji, ki so se že pred leti odločili za gradnjo tako imenovanih PASIVNIH hiš. Gre za hiše, ki izkoriščajo sončno in zemeljsko energijo (obe sta zaenkrat še zastoj), tako da jih ni potrebno dodatno ogrevati niti hladiti. Blizu tisoč že zgrajenih

stavb različnih oblik in na različnih lokacijah že varčuje denar naših sosedov. Ob malenkost večji začetni investiciji (zaradi kvalitetnih materialov in opreme je pasivna hiša za 8 % dražja) je poleg varčevanja glavna značilnost pasivne hiše pravzaprav v zelo kvalitetnih (zaradi posebnega prezračevanja tudi zdravih) pogojih bivanja. Najkvalitetnejše hiše porabijo celo manj energije, kot jo proizvedejo. Ja, prav ste slišali, odvečno električno energijo, proti plačilu seveda, celo oddajajo v omrežje.

V naši državi prave pasivne hiše še žal ni, a se prve že gradijo.

Pa mislite, da je, recimo, v Šoštanju možno zgraditi pasivno hišo? Zaenkrat ne, saj tega ne dopuščajo togi občinski odloki, ki sicer protizakonito zahtevajo, da se moramo vsi priključiti na potratni in monopolni sistem daljinskega ogrevanja v upravljanju komunalnega podjetja. Težave bi imeli tudi pri izbiri materialov in tehnologije, saj trenutno najbrž ne bi šlo brez uvoza. A poskusiti se izplača. Že misel na neodvisnost od cen plinskega olja in od položnic monopolnega komunalnega podjetja se lepo sliši. Interes slednjih očitno ni varčevanje, kot lahko sklepamo po izjavi direktorja KPV, ki straši z neučinkovitostjo vgradnje števca porabljene energije za posamezno stanovanje. Z vidika KPV sicer razumljivo. Namestitve števec praviloma povzroči varčevanje, zmanjšana poraba pa pomeni manj zaslužka za KPV.

Še sreča, da smo v EU, ki bo najprej prisilila TEŠ, da bo delno obratoval tudi na čistejši plin, prisilila pa bo tudi našo državo, da bomo začeli naše stavbe označevati glede na energijo, potrebno za ogrevanje. Tistim, ki hišo ali stanovanje že kupujejo, pa priporočam, da zahtevajo podatek o energetski učinkovitosti, podobno kot smo že navajeni pri nakupu pralnega stroja.

Nogomet - narobe svet

N. J.

Nogomet. Najbolj zanimiva postranska zadeva na svetu, kot jo večina imenuje, je danes zajela tolikšne množice ljudi, da je o tem prav gotovo potrebno nekaj napisati.

Nogomet je v svoji izvornosti igra, ki jo na travnatih zelenicah radi igrajo otroci. Tekajo za žogo, si krepijo mišice, pljuča, dobivajo na kondiciji in nena zadnje skrbijo za svoj psihofizični razvoj. Ko otroci odrastejo, jo igrajo za rekreacijo in prijetna druženja. Če ostaja nogomet v teh mejah, je resničen in ima v temelj vgrajen predznak veselja, igre in zabave. V nasprotnem, ko na zeleno površino stopijo tekmovalnost, velika agresivnost, interesi in biznis, postane nogomet drugačne vrste igra.

V današnjem času smo priča prav slednji, v kateri je nedolžno igro zamenjal profesionalizem, ki na eni strani zahteva močne atlete, na drugi strani pa ogromne množice gledalcev omenjene igre. Zakaj so današnje nogometne arene polne ljudi, zakaj tolikšna popularnost, zakaj je toliko navijaških skupin, zakaj toliko gladiatorjev in ob enem krotilcev okroglega usnja? Zakaj je iz preproste igrivosti nastal fenomen, s katerim se ukvarjajo psihologi, filozofi, psihiatri, številni novinarji in na koncu organi pregona? Nogomet je prerasel okvire družabnosti, športnega društva in igrivosti takoj zatem, ko so v nogometni svet spustile lovke tudi mnoge organizacije, podjetja, državne institucije in seveda različni interesi.

Ljudje smo v svoji globlji naravi mirni, radostni, pozorni, hvaležni in živimo v ubranem sožitju. Ker smo se skozi zgodovinsko obdobje oddaljevali od omenjenih kvalitete naravnega življenja in smo danes čedalje bolj usmerjeni v vsesplošno umetno pogojevanje in klonirano družbeno ujetost uma, je prišlo do deformacij na mnogih področjih človekovega bivanja. Posledično je človek zapadel v krizo obremenjenega posameznika. Tisoče stvari se je zgrnilo na sodobnega homo sapiensa v doseganju lastne pomembnosti in perfekcije in ga obremenilo. Čaščenje suhoparnega intelekta, tekmovalnost, izguba vrednot in potrošniška mentaliteta, ki človeka nikoli ne morejo dokončno zadovoljiti, je posameznika prisilila v kompenzacijo svoje praznine. Postavil si je pripomoček v obliki nogometne arene, ki predstavlja navzven igrišče z igralci, navznoter pa verigo nevidnih, očem skritih dogajanj. Nogometiši so danes krepko plačani profesionalci, ki prejemajo ogromne količine denarja za svojo igro. Gradbenik, ki gradi avtocesto, dobi za 12 ur dela na dan, na primer, plačilo 200.000 SIT ali manj na mesec. Nogometiši dobi mnogo več. Ogromna razlika v opravljenem delu?

Kdo vse to plača? Vsi, ki so v igri. Gledalci, sponzorji, organizacije in tisti, ki imajo svoje interese. Nogometni navdušenec odide v nedeljo na stadion, da se razbremeni, ker med tednom preveč gara za malo denarja v primerjavi s plačilom nogometiša. Če na nogometni tekmi poleg splošnega nezadovoljstva ne gre vse po gledalčevem scenariju, svojo agresijo izvrže v vpitje, psovke in seveda usmerjanje svoje agresije v nasprotnika. Tako nastajajo navijaške skupine. Vsak navija za svoje in tekmovalnost se je razvila v pretepe, ubijanja, uživanja v agresiji, ki se je danes iz nogometnih igrišč preselila na ulice in celo v meddržavne spore. Nekatere države so v svetu prepoznavne prav zaradi nogometnih predstav, saj je v to smer zagledanih največ oči.

Ljudje današnjega časa so predvsem potlačeni, njihovo dostojanstvo pa zvedeno na minimum. Razvrednotenje človeka se kaže v primerjanju, ki se prične že v osnovni šoli. Ta ogromna razlika v ceni se kaže najbolj izrazito prav v nogometu in vrhunsko plačanih športih. Nihče nima nič proti tem zvezdnikom, sodobnim milijonarjem, a vendarle je treba povedati, da naj bodo tudi drugi ljudje podobno plačani za svoje delo. Ko gledalec obiše nogometno tekmo, plača vstopnico. To pomeni, da je plačal že drugič. Prvič so mu vladajoči pobrali na razvrednotenem delu, drugič pa je plačal v blagajno nogometnih prostozidarjev. Tu se zbirajo milijonske vsote evrov, za katerega delež se potem borijo premnoge zainteresirane pomembne glave. Prav zaradi tega postaja večji del nogometnega dogajanja goljufiv in lažniv. Sodniki, trenerji in igralci delujejo v smeri polnjena žepov. En sam napačen žvižg sodnika lahko pomeni ogromno vsoto na računih zainteresiranih. Nogometiši so postali tržno blago, s katerim poslujejo sodobni trgovci. Zvezdniki so postali bogovi, ki napihnen balon spravljajo čez belo črto, vsak zadetek pa prinaša ogromne milijone. Nogometiša potem sprejema predsednik države in jim podarja kolajne za zasluge. V nogometnem svetu ne igrajo več nedolžni, ampak preračunljivi odrasli otroci, ki v zakulisju igre usmerjajo pretoke denarja, politike, ambicij, svoje otroške igrače pa so zamenjali za mnogo bolj prefinjene in nevarne reči, ki gredo na račun vsega človeštva.

Če si politik, potem moraš zatiskati vsaj eno oko. V svetu nogometne strategije pa obe in bog ne daj, da bi spregledal ter na ekranu zavesti spoznal pravo igro. V nogometu so stvari dosegle kritično točko samoprevare in prevare množic. Prav zaradi podobne politike tekmovalnosti na vseh področjih trpijo mnogi ljudje. Šport, v pravem pomenu besede, je izgubil svojo nedolžnost, nogomet pa je danes pravi predstavnik tega.

LOKALNI NOGOMET (beri šoštanjski) FENOMEN

Šoštanjsko nogometno dogajanje je postalo svetovni fenomen zaradi popolnoma nasprotno usmeritve, kot jo poznajo v svetu. Lokalni nogomet se drži svoje, lahko bi dejali inovacijske usmeritve, pa čeprav so mnogi poskušali iti po poti svetovne profesionalne usmeritve. Pa da ne bi komu pripenjali medalje za domačo različico tega dejanja, kajti takšno dejanje se je zgodilo naključno, zaradi neuspelega poskusa biti to, kar je današnji nogometni svet. Iz te spodletele akrobacije je zatem zrasla prava usmeritev, ki ji ni podobne v svetu. Temu se reče dosežek in temu gre čestitati.

Moštrovina je v tem, da imamo nogometni klub, kjer se menja vodilni, kakor je v navadi, le nekaj delovnih oseb ostaja ponavadi istih, menda že leta. Ti skrbijo, da na nogometni površini raste trava, da je igrišče in okolica primerna in ustreza predpisom nogometne igre (zdaj menda tudi to ne več?). Kje vodilni dobijo denar, ne vemo, vemo pa, da vedno izvedejo kakšno salto in zraste kaj novega. Mnogi namigujejo, da se denar vedno nekje dobi in zaradi tega tudi izgubi. V klubu imajo igralce, ki že leta igrajo solidno. Vedno so v vrhu tekmovalne lestvice, ko dosežejo triumf in bi morali po merilih v višjo ligo, se nekje nekaj zalomi. Igralci igrajo z velikim nabojem in ko opravijo razred, jih uprava pošlje nazaj, da ga ponavljajo. Vsaka čast fantom, ki imajo moč ponavljanja in igranja. Sliši pa se, da jim redno ne plačujejo, da se je težko boriti, sami pa povedo, da jim ni prav lepo, ko vidijo nekatere, da v svetu ogromno zaslužijo. Igralcem gre vsekakor čestitati, saj so vztrajni amaterji, ki jih družijo srce.

Naslednji domači fenomen je ta, da igrajo pred praznimi tribunami, le tu in tam pridejo tisti, ki jih resnično zanima ta šoštanjska posebnost. Nogometiši igrajo tako za svoj psihofizični razvoj in razvedrilo. Ljudje, ki skrbijo za nemoten razvoj igre po šoštanjsko, si zaslužijo vsekakor pohvale, kajti delati za takšen razvoj je vsekakor pohvalno. Napredek ni v igranju profesionalnega nogometiša, se vpletati v umazane posle, tekmovalni in napredovati v višji razred tekmovalnosti. Ostati v nedolžni igri, dihati svež zrak in privabiti čim večje število otrok, ki se zdravo igrajo in nabirajo kondicijo, je cilj humane usmeritve. Šoštanj tako ostaja zgled mesta Svetlobe in fenomen, ki potrjuje, da naši občani ne hodijo na ogled tekem, ker imajo vpogled v svetovno nogometno kuhinjo. Čestitamo! Kdor želi videti ta fenomen od blizu, naj pride na nogometno igrišče v Šoštanj, da se prepriča in se naužije čistega zraka.

Zahvalna nedelja

Ko so jeseni pospravljeni skoraj vsi poljski pridelki, obhajamo zahvalno nedeljo (na prvo nedeljo v novembru). Tako izpovedujemo, da ni nič tisti, ki sadi in zaliva, temveč tisti, ki daje rast – Bog. Že v stari zavezi se je božje ljudstvo zahvaljevalo Bogu za vse pridelke zemlje. V našem času se ne zahvaljujemo Bogu samo za poljske pridelke, temveč tudi za vse »pridelke« znanosti in tehnike.

Bog Oče, od tebe so vse dobrote, od tebe je vse, kar smo in kar imamo. Nauči nas, da bomo v tvojih darovih gledali tvojo neskončno ljubezen in te ljubili iz vsega srca in z vsemi svojimi močmi. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

(Rimski misal)

Zavedamo se, da je Bog vse tako uredil, da moremo z njim sodelovati pri nastajanju boljšega sveta. Spoštovati je treba njegove zakone.

Ob vsem tem pa se na zahvalno nedeljo

zahvaljujemo Bogu tudi za nepremagljivo upanje v večno življenje, ki ga v nas krepi in poživlja s svojim božjim Kruhom.

Janko Babič, kaplan

Utrinek ob sprehodu skozi november

Prvi dan v mesecu hoče nakazati, da je listopad mesec, ko se pri sveti maši, molitvi in ob grobovih dragih rajnih spominjamo minljivosti našega zemeljskega življenja, ki je zaznamovano s pečatom večnosti. Vsaka sveča, ki jo bomo prižgali na gomilah, nam govori o neminljivosti pod rušo pokopanih. Urejeni grobovi nam govorijo o lepoti življenja.

Prva novembrska nedelja je posvečena zahvali Bogu za vso obdarovanost, ki smo je deležni in se imenuje »zahvalna nedelja«.

VABILO

Vse ljudi dobre volje, ljubitelje cerkvene glasbe in pesmi vabimo na srečanje cerkvenih pevskih zborov Šaleške dekanije, ki bo v nedeljo na praznik Kristusa Kralja vesoljstva (21.11.) ob 15. uri v šoštanjski župnijski cerkvi.

Lahko se ustavimo ob sv. Martinu, ki goduje 11. novembra. Poznamo ga po dobroti, kako je svoj plašč podelil z revežem. Poznamo pa ga tudi po pregovoru, da iz mošta dela vino. Nekdaj so kristjani po godu sv.

Martina vstopili v adventni čas, ki je trajal 40 dni.

22. novembra goduje sv. Cecilija, zavetnica cerkvene glasbe in petja. Nedelja v bližini njenega godu je posebej posvečena cerkvenim pevcem, pevovodjem in orglavcem, ki skozi vse leto skrbijo za lepoto bogoslužja v cerkvah. Bogu hvala za ves njihov trud v življenju Cerkve.

Z nedeljo Kristusa Kralja vesoljstva zaključujemo cerkveno bogoslužno leto. V naši Šaleški dekaniji imamo na ta praznik srečanje odraslih cerkvenih pevskih

zborov. Letošnje srečanje bo v naši župnijski cerkvi ob 15. uri.

S prvo adventno nedeljo vstopamo v adventni čas, v čas naše priprave na doživeto obhajanje božiča, praznika Jezusovega rojstva. Blagoslovljeni adventni venci nam bodo s svojo zelenino in svetlobo sveč govorili, da je Jezus Luč sveta. Vabili nas bodo, da tudi mi postanemo luč drug drugemu.

Jože Pribožič, dekan

Blagoslovitev Orožmovega križa

V nedeljo, 12. septembra, so se na križišču treh asfaltnih in mnogih pešpoti na meji med Lokovico in Šoštanjem ob obnovljenem Orožmovem križu zbrali številni sosede, prijatelji, krajani, dobrotniki in ostali, ki so želeli biti navzoči ob blagoslovitvi tega zelo starega znamenja.

Za Orožmov križ nihče ne ve, kdo in kdaj ga je postavil. Plete pa se mnogo zgodb, ki govorijo o vzrokih za postavitev. Že od nekdanjega stal na tem križišču v gozdu in spremljal popotnike, ki so hodili mimo, vse dokler ni prejšnjo zimo klonil pod težo snega. Tamkajšnji sosede Radoji, Srebreti, Šluteji in Zagerji so se odločili, da križ obnovijo. Tako je stekla akcija, pri kateri so pomagali mnogi. Izkazalo se je, da v današnjem svetu sosede še znajo stopiti skupaj in poskrbeti za našo skupno dediščino. Posebej naj omenim Ljuba Melanška, ki je obnovil razpelo – litoželeznega Kristusa, Srečka Vačovnika, ki je naredil lesen križ, ter Janija Kešpreta, ki je poskrbel za mali križ, podlago za Kristusa. Poleg tega so pomagali še KS Lokovica, Tesarstvo Grudnik ter mnogi dobrotniki.

Tako je po končanem delu, ko je bila urejena ter polepšana še okolica, sledil vrhunec, blagoslov križa. Ob tem se je zbralo okrog sto petdeset ljudi. Poleg samega obreda, ki ga je vodil g. Janko Babič in pri katerem je

Foto: J. K.

ŽUPNIJSKA OBVESTILA

1. november: Vsi sveti – Dan spomina na mrtve
ob 8.30 uri – maša v župnijski cerkvi
ob 11.00 uri – maša v mestni cerkvi
ob 10.00 uri – maša v Belih Vodah in molitev na pokopališču
ob 10.00 uri – maša v Zavodnjah in ob 14.00 uri maša in molitev na pokopališču
ob 14.00 uri – maša v Podkraju in molitev na pokopališču
ob 18.00 uri – molitev rožnega venca v mestni cerkvi

2. november – Verne duše – maše:
Šoštanjka župnijska cerkev ob 18. uri
Šoštanjka mestna cerkev ob 7. uri
Bele Vode ob 8. uri
Zavodnje ob 8. uri

7. november – zahvalna nedelja – maše:
Šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 18. uri
Bele Vode ob 8.30 uri
Zavodnje ob 10. uri
Gaberke ob 9.45 uri
Ravne – Sv. Duh ob 11. uri

14. november – 33. navadna nedelja – maše:
Šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 18. uri
Bele Vode ob 8.30 uri
Zavodnje ob 10. uri
Topolšica ob 9.45 uri
Florijan ob 11. uri

21. november: Nedelja Kristusa Kralja vesoljstva – Cecilijina nedelja – maše:
Šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri in ob 15. uri dekanjsko srečanje pevskih zborov
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 18. uri
Bele Vode ob 8.30 uri
Zavodnje ob 10. uri
Gaberke ob 9.45 uri

28. november – 1. adventna nedelja – maše:
Šoštanjka župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri
Šoštanjka mestna cerkev ob 11. in 18. uri
Bele Vode ob 8.30 uri
Zavodnje ob 10. uri
Topolšica ob 9.45 uri

s pesmijo sodeloval cerkveni zbor šoštanske župnije, so domačini poskrbeli še za kulturni program. G. Peter Radoja je povedal nekaj besed o obnovi, ga. Štefka Strožič je prebrala lastno pesem o popotniku ob križu, Urban Kavšak s harmoniko in Špela Koren s flavto pa sta prispevala še glasbeni delež. Po programu in blagoslovitvi so se prisotni zadržali v prijetnem druženju, spoznavanju in klepetu. Skrbni organizatorji tega dogodka pa niso pozabili niti na pogostitev.

Tako danes ob cesti, ki Lokovico povezuje s Šoštanjem, v prijetnem okolju vse spet pozdravlja lep, obnovljen križ, ki vsakega mimoidočega vabi h kratkemu postanku.

Jerica Koren

Možna rešitev preteče nevarnosti?

Že nekaj let je od tega, ko je bil sprejet zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (leta 2000 ZPIZ, leto dni kasneje ZPIZ-1), ki sta pomenila začetek dolgoročnih sprememb na področju socialnih, gospodarskih in finančnih procesov v slovenski družbi. Na žalost pa te spremembe v veliki večini pomenijo zniževanje oz. omejevanje pravic iz naslova obveznega zavarovanja in vsakega posameznika postavljajo pred dejstvo, da sam prevzame odgovornost za raven življenjskega standarda, ki ga bo užival v svojem tretjem življenjskem obdobju.

Ena izmed možnosti, da ustrezno poskrbite za svoj standard v Vašem tretjem življenjskem obdobju, so vsekakor življenjska zavarovanja, ki jih ponujajo zavarovalnice. Ponudba zavarovanj, ki jih ponujajo, je dokaj podobna in odvisna predvsem od »iznadljivosti« posamezne zavarovalnice, kako posamezno zavarovanje »prodajno zamaskira« oz. drugače povedano, prodajno argumentira. V okviru življenjskega zavarovanja se je mogoče zavarovati samo za primer smrti, samo za primer doživetja ali pa oboje t.i. mešana življenjska zavarovanja. Slednja so v tem trenutku najbolj priljubljena in razširjena. Gre za zavarovanja, ki pokrivajo nevarnost oz. riziko za primer smrti in primer doživetja, kar pomeni, da zavarovalnica v obeh primerih (smrti in doživetja) izplača zavarovalno vsoto. Tovrstna zavarovanja, če malo podrobneje razmislimo, pokrivajo dve bistveni potrebi sodobnega človeka, socialno preskrbljenost pokojnikove družine v primeru smrti (nezgodne tj. nenadne ali naravne) in lastno socialno preskrbljenost v primeru doživetja, kot odgovor na vse večjo krizo pokojninskega sistema.

Več kot jasno je, da v primeru smrti zavarovanca izplačana zavarovalna vsota ne more nadomestiti izgube človeka npr. otroku izplačilo ne bo moglo nadomestiti očeta ali matere, pač pa mu lahko olajša življenje dokler se ne bo postavil na lastne noge.

V primeru doživetja pa je izplačilo »privarče-

vanih sredstve« oz. kapitala (zavarovalna vsota + ustvarjen dobiček) lahko na vse primeren odgovor na vrzel v starostni preskrbljenosti, ki nastane med prejemki, ki jih je oseba dobivala v zadnjih letih pred upokojitvijo in višino pokojnine, ki jo prejme po upokojitvi. Višina in pogoji za pridobitev slednjih se po trenutno veljavni zakonodaji iz leta v leto omejujejo in zaostrejejo.

Pravilen nasvet o izbiri življenjskega zavarovanja ni le odvisen od dobrega poznavanja produktov, temveč tudi od poznavanja ljudi in okolja, v katerem živijo. Odločitev, katero življenjsko zavarovanje naj stranka izbere, je odločitev, s katero se stranka, vsaj v veliki večini primerov, sooča le enkrat v življenju. Zato je pri odločitvi o višini zavarovalne vsote življenjskega zavarovanja nujno potrebno upoštevati dejstva kot so: število odvisnih otrok,

želeno zadovoljitev potreb, sposobnost plačevanja premije in vrzel v starostni preskrbljenosti. Pri slednjem velja poudariti, da so višine maksimalnih pokojnim omejene, in sicer s 4-kratnikom minimalne pokojnine, kar pa nikakor ni slučaj pri osebnih dohodkih. Zaradi slednjega dejstva se morajo zamisliti predvsem stranke z nadpovprečnimi osebnimi dohodki, kajti njihova vrzel bo največja.

Zelo pomemben element pri sklenitvi življenjskega zavarovanja je možnost ohranitve realne vrednosti sklenjene pogodbe. Zavarovalnice ponujajo več načinov, kako se zaščititi pred realnim padcem vrednosti police življenjskega zavarovanja. Do tega lahko pride neposredno zaradi inflacije ali pa tudi posredno, zaradi drugih dejavnikov v človekovem življenju. Človek namreč lahko v poklicni karieri napreduje in razumljivo je, da bo lahko v začetku plačeval manj, nato pa verjetno vedno več. Tudi pričakovanja in potrebe se z leti spreminjajo večinoma navzgor. Zato je v okviru pravilnega svetovanja stranki, zelo priporočljivo omeniti to opcijo, ki skozi sklenjeno zavarovalno dobo »poskrbi« za ohranjanje realne vrednosti pogodbenih parametrov, zavarovalne vsote in premije.

Realno vrednost police življenjskega zavaro-

vanja je mogoče ohraniti s pomočjo valutacije in/ali indeksacije. Večina zavarovalnic ponuja obe opciji. Pri valutaciji so pogodbeni parametri izraženi v tuji valuti in se na dan vplačila (premija) ali izplačila (zavarovalna vsota) vsakič preračunajo po srednjem deviznem tečaju Banke Slovenije.

V nasprotju z valutacijo je indeksacija, prilaganje pogodbenih parametrov na realno vrednost, kadar nek primerjalni indeks (indeks drobnoprodajnih cen ali indeks osnovnih življenjskih stroškov) kumulativno preseže neko vrednost. Ker pa je tak učinek ob koncu zavarovalne dobe nesorazmerno visok, se po navadi indeksacija proti koncu zavarovanja prekine.

Kot lahko opazite je odločitev za dodatno socialno varnost nujno potrebna, dosežemo jo lahko na različne načine, eden izmed njih je zagotovo sklenitev življenjskega zavarovanja, vendar pa je tudi tukaj potrebno temeljito strokovno svetovanje, da bi izbrana opcija privedla do zelenih učinkov. Ne jemljite zavarovalne svetovalce, kot ljudi, ki Vam kradejo čas, ampak ljudi, ki opravljajo družbeno, predvsem pa Vam, koristno delo in sicer ozaveščanje in dvigovanje zavarovalne podučnosti.

Simon Husar

Prestopite na pravo – varno stran!

GRAWE
Zavarovalnica d.d.

GRAWE
080 22 40

Zavarovalnica na Viki ulici

www.grawe.si

Sredina

KDAJ

KAJ

KJE

VABI VAS

1. teden

torek, 2.11. ob 10:00	delavnice	Počitniške ustvarjalne delavnice (potekajo do vključno 4.11.)	Preddverje Občine Šoštanj	Občina Šoštanj
torek, 2.11. ob 17:00	delavnica	Torkova peta: ustvarjalna delavnica za otroke in starše	Kulturni dom Šoštanj	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
četrtek, 4.11. ob 17:00	predavanje	Pravljica ura z Metko Pivk	Knjižnica Šoštanj	Knjižnica Šoštanj
četrtek, 4.11. ob 18:00	razstava	Otvoritev razstave starih planinskih fotografij in opreme	Mestna galerija Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
petek, 5.11.	razstava	Razstava planinske literature (razstava bo na ogled do 26.11.)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
petek, 5.11. ob 20:00	koncert	Praznovanje 2. obletnice Kavarne Šoštanj	Kavarna Šoštanj	Kavarna Šoštanj
sobota, 6.11. ob 10:00	planinstvo	Regijsko tekmovanje za osnovnošolce Mladina in gore	Osnovna šola Biba Roeck	Planinsko društvo Šoštanj in Osnovna šola Biba Roeck
sobota, 6.11. ob 14:00	nogomet	Šoštanj : Pohorje (3. slovenska nogometna liga vzhod)	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj
sobota, 6.11. ob 16:00	odbojka	Šoštanj Topolšica II : Beltinci (3. državna odbojcarska liga vzhod)	Telovadnica OŠ KDK Topolšica	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica
sobota, 6.11. ob 19:00	odbojka	Šoštanj Topolšica : Marchiol Prvačina (1. državna odbojcarska liga)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica

2. teden

sreda, 10.11. ob 8:00	pohod	Izlet Sv. Križ - Visočki vrh (lahka pot)	Bele Vode	Društvo upokojencev Šoštanj pohodniška sekcija
sreda, 10.11. ob 18:30	knjižni večer	Predstavitve knjige "Rdečelasa Pia" avtorice Karmen Koflek	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 11.11.	izlet	Martinovanje v Slovenskih goricah	Podravje	Društvo upokojencev Šoštanj
četrtek, 11.11. ob 17:00	predavanje	Pravljica ura z Metko Pivk	Knjižnica Šoštanj	Knjižnica Šoštanj
petek, 12.11. ob 15:00	srečanje	Srečanje starejših krajanov Raven	Ravne pri Šoštanju	Učebni odbor Rdečega križa Ravne
sobota, 13.11. ob 19:00	košarka	Elektra : Kraški zidar Sežana (1. A slovenska košarkarska liga)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
nedelja, 14.11. ob 15:00	predstava	Komedija FIGOLE FAGOLE v izvedbi KD Šmiklavž iz Podgorja	Gasilski dom Gaberke	Kulturno-turistično društvo KULTURNICA Gaberke

3. teden

sreda, 17.11. ob 18:00	koncert	Večer glasbene šole	Mestna galerija Šoštanj	Glasbena šola FKK oddelek Šoštanj in Zavod za kulturo
četrtek, 18.11. ob 17:00	predavanje	Pravljica ura z Metko Pivk	Knjižnica Šoštanj	Knjižnica Šoštanj
četrtek, 18.11. ob 19:00	razstava	Odprište slikarske razstave Savine Vybihal	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
četrtek, 18.11. ob 19:00	bridge	Razmigajte svoje možgane: Bridge za stare in mlade (predstavitvev bridga)	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje
sobota, 20.11.	planinstvo	Izlet po Kočevski planinski poti (lahka označena pot)	Dolenjska	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 20.11. ob 10:00	seminar	Gledališki seminar	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 20.11. ob 16:00	odbojka	Šoštanj Topolšica II : Ljutomer (3. državna odbojcarska liga vzhod)	Telovadnica OŠ KDK Topolšica	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica
sobota, 20.11. ob 19:00	odbojka	Šoštanj Topolšica : SVIT (1. državna odbojcarska liga)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj Topolšica

4. teden

četrtek, 25.11. ob 17:00	predavanje	Pravljica ura z Metko Pivk	Knjižnica Šoštanj	Knjižnica Šoštanj
sobota, 27.11. ob 9:00	sejem	2. Katarinin sejem (usnjarstvo, kulinarika in cvetličarstvo)	Trg bratov Mravljak	Občina Šoštanj
sobota, 27.11. ob 19:00	košarka	Elektra : Rogla Zreče (1. A slovenska košarkarska liga)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra

Napovednik prireditev pripravljajo in objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanj (kanal 22) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>)

KATEGORIJE PRIREDITEV: ■ šport ■ kultura ■ šolstvo ■ gospodarstvo ■ splošno

List

kabelsko razdelilni sistem šoštanj

Šoštanj.info
<http://sostanj.info>

Kavarna Šoštanj
TAPRAVI NASLOV ZA TAPRAVO KAVO

Intervju z Borisom Goličnikom, predsednikom Prostovoljnega gasilskega društva Šoštanj mesto

Da ne bi zagorelo!

Milojka Komprej

Foto: Arhiv

Da se obvarujemo požarov, je potrebna požarna preventiva. Le-tej je posvečen tudi mesec oktober in plakati leta 2004 so pozivali: Da ne bi zagorelo. Tako je! Kajti ogenj in njegova uničevalna moč sta že od nekdaj sinonim za katastrofo. Gasilci pa ... Koliko so spoštovani in cenjeni gasilci prostovoljci v naši družbi? Koliko je cenjeno gasilstvo nasploh in koliko pozornosti namenjamo njihovi dejavnosti? Kar tako, vsak dan. Ne samo v oktobru in ko še ne gori! Da ne bi zagorelo!

O tem in onem smo se ob tej priložnosti pogovarjali z Borisom Goličnikom, predsednikom Prostovoljnega gasilskega društva Šoštanj mesto.

V oktobru, mesecu požarne varnosti, ste najbrž tudi gasilci PGD Šoštanj mesto izvajali številne aktivnosti.

Res je, čeprav sam menim, da je delo gasilcev prisotno in pomembno ves čas, skozi vse mesece v letu. Ker je oktober pač bolj namenjen požarni preventivi, smo tudi v Šoštanju izvedli nekatere dodatne aktivnosti, ki še trajajo. Tako smo med drugim organizirali predavanje in prikaz gasilske tehnike in opreme učencem razredne

stopnje obeh osnovnih šol, skupaj z PGD Lokovica smo izvedli vajo v TEŠ, sodelovali smo na skupni vaji v GZ Velenje v Gorenju, se udeležili vaje poveljstva Občine Šoštanj v Lokovici, organizirali strokovno predavanje pod vodstvom g. Milana Dobravca, po mojem mnenju enega najboljših strokovnjakov in predavateljev s področja operative in gasilstva nasploh. Kot sem že poudaril, pa delo pri društvu teče aktivno skozi vse leto.

Omenili ste predavanje učencem. Se vam zdita vzgoja in skrb za podmladek pomembni? Kje se vi vidite v tem?

Vzgoja in seznanjanje mladih ljudi z dejavnostjo gasilcev se mi zdita zelo, zelo pomembna. Pri tem je treba mlademu človeku prikazati gasilca kot človeka, ki ima poseben status. Poseben odnos do ljudi, življenj in stvari, kajti le takšen je lahko dober gasilec. Tudi sam delam na tem področju in tudi sam sem nekje pred dvajsetimi leti (gasilec je postal 5. 4. 1984 leta) stopil v gasilske vrste, kjer sem med vrstniki in pod vodstvom mentorjev začel spoznavati ta »poklic«. Vzljubil sem ga, ker so mi ga znali prikazati na pravi način. Ne samo, da je gasilec človek v uniformi, ampak je v tej uniformi predvsem človek. Zato tudi zdaj kot predsednik društva veliko pozornost namenjam vzgoji mladih gasilcev. V naše vrste jih je v zadnjem času stopilo štirinajst, poleg

že prej aktivnih 49, tako da se nam obeta več kot 60 mladih potencialnih gasilcev.

Kako pa poteka vzgoja mladih?

Za delo z mladimi so zadolženi mentorji mladine (njim gre posebna zahvala za ves trud in čas, ki ga vložijo v delo z mladimi), ki pod vodstvom referenta za mladino Justina Hudobreznika poskušajo mladim prikazati gasilca na čim bolj privlačen način, a hkrati s poudarkom na resnosti in spoštovanju. Seveda pa za mlade poleg vaj organiziramo tudi kakšen piknik, pohod, taborjenje ipd., da je tudi veliko druženja, ki ima prav tako svoj namen. Mlad človek se nauči delati in živeti v skupini.

Če še malo obideva gasilce in društvo, se ustaviva pri vas kot človeku, gasilcu ... Ste Šoštanjčan, kajne?

Starši so iz okolice Šoštanja, a smo se v moji rani mladosti preselili na Aškerčevo, kjer stanujem. Imam tri brate. Rojen sem leta 1975 in sem že od enajstega leta gasilec. Po gasilski plati sem šel po stopničkah kot vsi gasilci: izprašan gasilec, tečajji, različna usposabljanja, podčastnik, častnik, član upravnega odbora, podpredsednik društva PGD Šoštanj mesto, od 19. 1. 2002 pa predsednik tega društva. Sem tudi podpredsednik GZ Velenje, v prvi vrsti pa še vedno operativni gasilec z vrsto opravljenimi specialnostmi: nosilec IDA, sodnik, operater avtolestve, potapljač, reševalec na vodi, strojnik ... ne bom našteval, saj ljudje v glavnem poznajo, kar počnem, sploh tisti v gasilskih vrstah. Sem član Turistično olepševalnega društva Šoštanj, od lanskega leta pa tudi predsednik novoustanovljenega Smučarsko skakalnega kluba Šoštanj. Pa še vrsta drugih dejavnosti je, moram pa reči, da rad delam za skupnost in v skupnosti, da imam vedno okrog sebe ljudi, s katerimi se razumemo in drug drugega vzpodbujamo.

Smučarsko skakalni klub, se mi zdi, je doobra razmigel Šoštanj. Ustanovljen je pred dvema ali malo več leti, pa vam je že uspelo zgraditi skakalnico in organizirati dve različni prireditvi, tekmovanje v smučarskih skokih.

Če ga je, potem v redu. Veterani kluba, bivši skakalci in starejši Šoštanjčani, so že izrazili veselje nad tem, da se na Muntiju spet nekaj dogaja. O tem je že bilo nekaj rečenega tudi v vašem časopisu, zato ne bom preveč po-

navljal zgodbe. Skakalnica me je v mojih otroških letih fascinirala in cel tisti kraj me je nenehno privlačeval, ko sem se kot »pobček« s prijatelji igral na Goricah. Ko je prišla priložnost, smo stopili skupaj. Da se je zgradila skakalnica, je zasluga mnogih, gotovo ne moja. Jaz sem bil pač tisti, ki je dal pobudo in začel vleči voz. Zato sem tudi na čelu kluba. Potem pa so se našli mnogi, ki so pomagali pri izgradnji, tako fizične kot pravne osebe. Vesel sem, da znamo ljudje »stopiti skupaj«, ko je treba. Tudi v letošnji zimski sezoni bomo skakali in kaže, da se v Šoštanju obnavljajo stare vrednote.

No, pa bomo februarja naslednje leto spet rekli kaj na to temo, zdaj pa se vrnila h gasilcem. Pri gasilstvu in sploh pri vodenju društva je sodelovanje najbrž zelo pomembno.

Povsod je pomembno, da imaš dobre sodelavce in dobre odnose. V PGD Šoštanj mesto nas je 121 članov, od tega 72 operativcev, 35 je članic, mladih je okrog šestdeset, torej velika skupina ljudi, ki ima, ne glede na to, da smo vsi gasilci, različne poglede, stališča, predloge in prav je tako. Menim, da je važno, da se pogovarjamo, da sproti razčistimo stvari in da stremimo k skupnemu cilju, to pa je dobra, usposobljenost in pripravljenost gasilskih vrst.

Naši mladi ...

Foto: Arhiv

Skozi vse leto, pravite, da tečejo aktivnosti. Kaj vse to vključuje in kakšna je »tehnična pripravljenost« v društvu?

Delo z mladimi, usposabljanja, strokovna izobraževanja, vaje, društveni sestanki, srečanja članic, veteranov ipd. Vsako leto pošljemo kar nekaj članov na specialna izobraževanja na Ig, na rednih vajah preverjamo pripravljenost, seznanjamo se z novejšo tehnologijo, sodelujemo z ostalimi društvi, pripravimo veselico, za katero mislimo, da je dokaj odmevna in uspešna, postavljamo mlaj, skupaj se podamo tudi na strokovno ekskurzijo, skrbimo za dom in opremo ipd. Lahko rečem, da je društvo dobro tehnično opremljeno in operativno usposobljeno. V našem voznem parku imamo dve avtocisterni, avtolestev, orodno vozilo, kombi, v letošnjem letu pa smo nabavili tudi novo prikolico, ki je namenjena za reševanje ob raznih poplavih in nesrečah na vodi.

Sodelujemo tudi s pobratenimi in prijateljskimi društvi Čazma, Goriče, Sežana in Starše, s katerimi se največkrat srečujemo na občnih zbornih pa tudi tekmo-

vanjih podobne vrste, kot je naše tekmovanje starih brigad, ki smo ga letos že 21. po vrsti organizirali v Šoštanju, prvič letos pa smo organizirali tudi meddruštveno tekmovanje pionirk in pionirjev za pokal KS Šoštanj.

Sodelovanje v društvu, med društvi, kaj pa v lokalni skupnosti? Kje tu vidite svoje mesto?

Drug drugemu smo potrebni. Tako menim. Za lokalno skupnost predstavlja društvo, kot je naše, garancijo za varnost, pripravljenost in pomoč. Za društvo pa pomeni lokalna skupnost možnost delovanja, razvoja, izpopolnjevanja tehnologije in znanja. Kar pa spet pomeni, da lahko bolj usposobljeni delujemo v svojem okolju in širše. Vesel sem, da se v naši lokalni skupnosti zavedajo pomena prostovoljnega gasilskega društva. Še posebej sem vesel zglednega sodelovanja s Termoelektrarno Šoštanj.

Ker Termoelektrarna Šoštanj nima svojega društva, se verjetno glede požarne varnosti in vsega navezuje na vas.

Tako je. S Termoelektrarno Šoštanj imamo letno pogodbo, s katero dorečemo sodelovanje, za katerega lahko rečem, da je zares zgledno in obojestransko. Ne bi pretiral, če bi rekel, da je prav vodstveni kader tisti, ki zgledno skrbi, da imajo gasilci kot člani in društvo v celoti v prostoru ustrezno mesto. Veliko naših članov je tudi zaposlenih v termoelektrarni, med njimi tudi jaz, in ni se še zgodilo, da bi bili delavci omejeni pri dejavnosti, če jih je klicala na dolžnost gasilska služba. Tudi v čisto človeških odnosih je dober občutek, ko vidiš, da ima gasilec kot človek ustrezno mesto in glede tega moram pohvaliti vodstvo TEŠ in ostale sodelavce.

Tole s prostovoljnim delom mi je bila vedno neznanaka. Prostovoljno delo in visoke zahteve, ki se pojavljajo pri znanju in usposobljenosti, mi nekako ne gredo skupaj.

Kakšen se vam zdi status gasilske organizacije v tej družbi?

Gasilstvo je bilo in je še v razvoju. Če govoriva konkretno o požarni varnosti, ne moreva mimo sedanje tehnologije, opremljenosti in potreb po varstvu v primeru požara. Vse to mora gasilec poznati, da zna ustrezno ukrepati. Ni zadosti samo zalivanje z vodo, to je daleč od tega. Zato morata biti opremljenost in znanje gasilcev popolna, da lahko ustrezno ukrepajo. Četudi so prostovoljci ali ravno zato. Gasilec je v družbi premalo cenjen, ker morda veljajo še vedno neki stereotipi o gasilski organizaciji. Saj veste, gasilska veselica ... Današnji član gasilske organizacije pa dobro ve, kakšne odgovornosti in obveznosti si nalaga z vstopom, zato tudi mnogi odnehajo. Ker ne zmorejo in ker vedo, da nosijo veliko breme v primeru kakršnih koli nesreč. Tudi ob poplavih, plazovih ipd., kjer ukrepamo. Zato

se pravi gasilec izobražuje, pridobiva znanje in se usposablja še vedno kot prostovoljec. Ker se je tako odločil in ker se sam zaveda, da bodo ljudje pričakovali od njega pomoč, ne pa, da bo na kraju nesreče zmeden ali nepripravljen.

To že, ampak plačano pa to delo ni posebej, niti nimajo gasilci kakšnih bonitet. Ko sva se pogovarjala o intervjuju, ste me opozorili na članek Marice Uršič Zupan, ki je takole govorila o prostovoljnem delu pri gasilcih in odnosu države ter podjetij do njih. Citiram: »Država bi za to lahko sistemsko poskrbela, pa se za to ne odloči, čeprav so problemi prav zaradi tega največji. Vse je prepuščeno dobri volji podjetij in drugih delodajalcev, v času ostre tržne konkurence in visokih stroškov dela, ko izpad vsake delovne ure pomeni tudi izpad prihodka za podjetje, pa samo na dobri volji to ne more temeljiti. Zgledi iz tujine so različni. Ponekod, kot denimo v sosednji Italiji, temelji gasilstvo na plačanih gozdnih stražah, drugod imajo tudi močna prostovoljna društva, povsod pa namenjajo varstvu pred požari več denarja in pozornosti.«

S člankom se strinjam, zato ne bi kaj posebej dodal, mogoče samo to, da kljub vsemu se niti sam niti člani v našem društvu nikoli nismo vprašali, kaj bomo imeli od tega, ko bomo pomagali. Nikoli.

Kaj pa mislite o osveščenosti ljudi o požarni varnosti?

Ta se izboljšuje. Tudi gasilci lahko pripomoremo k temu in sam si štejem v dobro, da smo izpeljali akcijo o opremljenosti gospodinjstev z gasilskimi aparati. Kar 180 hiš smo v letošnjem letu oskrbeli s gasilskimi aparati, ko smo med raznašanjem novoletnih koledarjev izvedli to akcijo. Tudi v naših vrstah so zdaj gasilci usposobljeni za pregled aparatov in hidrantnega omrežja in prav v tem času smo odprli servis gasilskih aparatov. Zadnjič sem slišal pregovor: Na dve stvari je treba posebej paziti, na ogenj in na otroke. Se kar strinjam s tem.

In kaj bi bila v naši skupnosti za vas največja katastrofa za primer požara ali poplave?

To, da bi bili udeleženci ali žrtve otroci. Tega ne bi rad doživel.

Za konec še vaša misel ...

Najpomembnejše vrednote v življenju niso naprodaj, ni jih mogoče kupiti in ne prodati. Morajo biti preprosto dane. In dejstvo je, da so te vrednote gasilcem dane, to nas, gasilce, osrečuje in medsebojno povezuje. Kot gasilec se rodiš, živiš in umreš ...

Poročila z OŠ Bibe Röcka Šoštanj

September je bil po dveh bolj sproščenih mesecih zopet zelo aktiven, zato imamo novinarji naše šole spet o čem pisati. Prvega septembra smo učenci vstopili v novo šolsko leto. Začel se je pouk. Konec brezskrbnih počitnic! Izbrali smo si sedeže v učilnicah, z mislimi pa smo bili še vedno na morju in drugih počitniških krajih. Pa jih je bilo treba pozabiti, saj smo začeli nakopičeno energijo usmerjati v številne šolske in zunajšolske dejavnosti. Že v petek, 17. 9. 2004, smo imeli prvi športni dan, in sicer kros, ki je potekal na letališču v Lajšah. V sredo, 22. 9. 2004, je bilo atletsko tekmovanje za osnovne šole na velenjskem stadionu, slab teden kasneje pa že ekipno atletsko tekmovanje. Obiskovali smo tudi druge prireditve, kjer smo si oddahnili, se sprostili in se kaj novega naučili. Med temi je bila zagotovo v ospredju Pika Nogavička, ki jo učenci naše šole redno obiskujemo, ko s svojimi predstavami in delavnici gostuje v Velenju. Prav tako nas vsako leto pritegne Mala Napotnikova kiparska kolonija v Zavodnjah nad Šoštanjem. Udeležijo se je osnovne šole iz Velenja, Šoštanja in Šmartnega ob Paki. Letos smo ustvarjali iz lesa. Nastali so zanimivi in lepi izdelki. Tudi prvi naravoslovni, tehniški in kulturni dnevi so že za nami. Učenci jih imamo radi, ker so ta dan dejavnosti malo drugačne od rednega pouka. Nižješolci so izkoristili zgodnje jesenske dni za preučevanje domače pokrajine na tak ali drugačen način, petošolci so obiskali Kavčnikovo domačijo, sedmošolci muzejsko zbirko na Velenjskem gradu, osmošolci pa smo v gospodinjski učilnici uživali v konzerviranju živil in se dan kasneje v okviru kulturnega dneva zabavali na Živinih plesnih dnevih v Velenju. V prihodnjih dneh nas čakajo novi izzivi, saj bomo kot običajno sodelovali v projektu ERIC-o Varujmo in ohranimo Šaleško dolino.

Prvi šolski dan najmlajših

Da je brezskrbno otroštvo v zadnjih letih še krajše kot kdaj koli prej, je prvega septembra z vstopom v osnovno šolo občutilo tudi 22 šestletnikov, po novem učencev

prvega razreda devetletke na OŠ Bibe Röcka. Iz varnega naročja svojih družin so prišli v skrbne roke učiteljice Anite ter vzgojiteljic Maje in Polone. Skozi zanje težka in velika šolska vrata so jih pospremili starši, danes jih pogumno odpirajo sami. Učiteljica in obe vzgojiteljici so

Foto: Darko Jug

se potrudile, da je bil prvi dan v novem okolju čim manj stresen, zato so učencem in njihovim staršem pripravile igriv in pravljčni dopoldan. V spomin na dan, ko so postali šolarji, so učenci prejeli knjigo, zajčka in še kaj. Na koncu so se skupaj s starši okrepčali ter sproščeno poklepali z novimi prijatelji in učiteljicami.

Mala Napotnikova kiparska kolonija

Če se sreča skupina 27 najstnikov skupaj s svojimi mentorji, imenujemo to mala kolonija. Če mladi ustvarjalci izdelujejo iz lesa, je lahko kiparska, in če poteka v Zavodnjah, rojstnem kraju kiparja Ivana Napotnika, je potem Mala Napotnikova kiparska kolonija.

In v petek ter soboto, 17. in 18. septembra,

Foto: Mija Žagar

je potekala v Zavodnjah že 31. Mala Napotnikova kiparska kolonija. Ob 8. uri zjutraj je prišel po nas avtobus in nas peljal v Zavodnje, k podružnični osnovni šoli. Tam so nas najprej pozdravili učenci tamkajšnje šole s pesmijo in deklamacijo. Nekaj besed so spregovorili tudi župana g. Kopusar in g. Meh. ga. Tinka Kovač z Zveze prijateljev mladine Velenje ter g. Menih, ravnatelj šole. Potem smo si izbrali les in se odpravili na malico. Pice so bile res slastne. Po malici smo pričeli z delom. Naše kreativno ustvarjanje lesenih skulptur je trajalo do 13.00, ko smo odšli na kosilo v gostišče. Tam smo si nabrali moči za popoldansko delo. Bilo je sproščeno, ogledali smo si tudi izdelke drugih in se spoznavali z učenci šol Šaleške doline. Ob 16.00 nas je avtobus odpeljal domov.

Sončno soboto smo preživel na podoben način. Popoldan smo svoje delo zaključili. Sledila je razstava. Videli in ocenili smo vse izdelke, ki so nastali, potem pa jih shranili v šoli. Obljubili so nam, da bodo naše mojstrovine obiskale vse osnovne šole, ki so sodelovale na koloniji, to pa so OŠ Bibe Röcka, OŠ Karla Destovnika Kajuha, OŠ Bratov Letonje, OŠ Antona Aškercarja, OŠ Mihe Pintarja - Toleda, OŠ Livada, OŠ Šalek in OŠ Gorica.

Z naše šole smo bile v kiparski koloniji Eva Bolha, Jana Obšteter in Nastja Stropnik - Naveršnik, vodila nas je mentorica ga. Mija Žagar.

Športni dan v Lajšah

V mesecu septembru smo imeli na naši šoli prvi športni dan. Športna pedagoga sta hotela verjetno preveriti, če nam je po lenarjenju na morju, gledanju televizije in drugih počitniških neaktivnostih sploh ostalo kaj kondicije, zato sta nas presenetila s krosom. To ravno ni najbolj priljubljena športna panoga med mladimi, pa smo jo vseeno vzeli za svojo. Učenci cele šole, tudi tisti najmlajši, smo se za ogrevanje odpravili peš proti letališču v Lajšah, kjer nas je že pričakala dobro označena tekaška proga. Seveda nismo tekli vsi enake razdalje. Najmlajšim je za dosego cilja zadostovalo

Foto: Darko Jug

300 metrov, ostali pa smo se letom primerno trudili na progah, dolgih 600, 800 in celo 1000 metrov. Najboljši trije učenci v vsaki starostni skupini so se povzpeli na zmagovalni oder, prejeli res lepe nagrade, ki sta jih priskrbela športna pedagoga, in bili čaščeni kot pravi olimpijski zmagovalci. To, zmagovalci namreč, pa smo bili vsi, ki smo tekmovali in bili doseženega iskreno veseli. Zaključek športnega dne je popestril pristanek manjšega letala, ki smo si ga z radovednostjo ogledali. Utруjeni, a zadovoljni smo se napotili domov.

Ekipno atletsko tekmovanje za osnovnošolce

V torek, 28. 9. 2004, je na velenjskem stadionu potekalo ekipno atletsko tekmovanje za OŠ. Udeležile so se ga OŠ MPT, OŠ Šalek, OŠ NH Rajka, OŠ Livada, OŠ Gustava Šiliha, OŠ Antona Aškerca in OŠ Bibe Röcka. Pri dečkih je tekmovalo sedem, pri deklicah pa pet osnovnih šol. Učenci in učenke so tekmovali v osmih disciplinah: v teku na 60 m, 300 m, 4-krat 100 m (štafeta) in 1000 m, skoku v višino, skoku v daljino, suvanju krogle in metu žogice, seveda ločeno po spolih. Učenci so se trudili po najboljših močeh. Pred svojim nastopom so težko dihali, na koncu pa so si globoko oddahnili, rekoč: »Samo da je za mano, zdaj pa bo, kar bo!« Pri dečkih je bila v skupnem seštevku prva OŠ MPT, druga OŠ Šalek, tretja OŠ Bibe Röcka, četrta OŠ NH Rajka, peta OŠ Livada, šesta OŠ Gustava Šiliha in sedma OŠ Antona Aškerca. Pri deklicah pa je bil vrstni red naslednji: prva OŠ Livada, druga OŠ Gustava Šiliha, tretja OŠ NH Rajka, četrta OŠ MPT in peta OŠ Bibe Röcka. Udeleženci smo se trudili po najboljših močeh, zato lahko rečemo, da smo zmagovalci vsi.

Poročale smo novinarke Jana Obšteter, Nastja Stropnik – Naveršnik in Špela Sovič. Mentorica: Danica Sovič

Veseli smo se s Piko Nogavičko

Na Piko Nogavičko v Velenje smo se peljali z avtobusom. Tam smo lahko obiskali različne delavnice, vendar samo zunaj.

Jaz sem si naredila stekleno vazo, polepljeno z metuljčki, rožicami in srčki. Naredila sem si tudi rožo. Izrezala sem jo iz debelejšega papirja in ji na sredino nalepila suho travo. Tudi škatlico iz papirja sem si izdelala. Na koncu pa sem si še na roko tetovirala slona. Potem smo morali iti k učiteljicam. Skupaj smo odšli pred Belo dvorano. Slikali smo se in nato odšli v Belo dvorano, kjer sem si naredila še dve vizitki in rdečo hobotnico. Bila je majhna in imela je kratke debele lovke, ki sem jih spleta v kitke.

Foto: Arhiv

Nato smo odšli proti avtobusom. Iskali smo našega, a ga nismo našli, ker ga še sploh ni bilo. Ko se je pripeljal, smo se s polnimi rokami izdelkov zbasali nanj.

Peljali smo se nazaj v Topolšico. Preživeli smo lep in zabaven dan.

Katja Drev, 4.c, OŠ Topolšica

Obisk iz Avstrije

Že nekaj let se srečujemo z učenci in delavci šole iz Deutschlandsberga v Avstriji. Letos so bili na vrsti prijatelji iz Avstrije, da nas obišejo. Ker je pri centralni šoli Karla Destovnika Kajuha gradbišče, smo se odločili, da jih odpeljemo na podružnično šolo Topolšica.

Mi smo se pripravljali na njihov obisk že ves teden, saj smo si želeli, da bi se med nami počutili lepo.

Vsredo, 14. 10. 2004, so se ob 10. uri pripeljali

Foto: Arhiv

pred našo šolo. Pri vходу sta jih sprejela Jošt in Barbara, ki sta bila oblečena v narodno nošo. Ponudila sta jim kruh in sol. Odpeljali smo jih v telovadnico, kjer smo jim pripravili kulturni program, ki jih je zelo navdušil. S kratkim nagovorom pa jih je po programu pozdravil in jim zaželel prijetno bivanje med nami g. ravnatelj Darko Menih. Po malici smo se razdelili v mešane tekmovalne skupine in telovadnica je dobesedno oživela. Imeli smo prave IGRE BREZ MEJA, ki so ogrele tekmovalce in tiste, ki so samo navijali. Ker so bile ekipe po moči zelo enakovredne, smo zelo težko določili zmagovalca. Na koncu smo vsem ekipam podelili simbolične nagrade, ki smo jih izdelali sami. Sledilo je veselo druženje v telovadnici. Ko so se poslavljali od šolskih prostorov, smo jim poklonili vrečke z darili, ki so jih prispevali različni sponzorji. Ker so bile igre »naporne« in smo bili vsi že počisto lačni, smo jih odpeljali na kosilo, kjer so jih res lepo postregli. Sledilo je kopanje v bazenu. Preden so se odpeljali proti domu, smo jim pokazali še gradbišče naše nove šole v Šoštanj. Delavci so bili prijazni in so nas spustili v nove nastajajoče prostore.

Foto: Arhiv

Pred šolo smo naredili še spominski gasilski posnetek in se poslovili.

K temu, da smo naše goste lahko tako lepo pogostili in jih obdarili, pa so pripomogli: Bolnišnica Topolšica, Era d. d. Velenje, KS Topolšica, Terme Topolšica in Pekarna Presta. Vsem se ob tej priliki najlepše zahvaljujemo.

Učenci in učiteljice OŠ Karla Destovnika Kajuha Šoštanj, podružnica Topolšica

Šmihelov sejem

Obiskovalci so si z zanimanjem ogledovali izdelke domače obrti.

Turistični zvezi Šoštanj je skupaj s turističnimi društvi in posamezniki le uspelo znova obuditi tradicijo Šmihelovega sejma v Šoštanju, katerega zametke sledimo daleč v preteklosti. Sobota konec septembra je postregla sejmarjem, ki so pridno ponujali svojo robo, jo hvalili in tudi pokazali, kako se stvari streže. Ob tem pa je bila na za to postavljenem odru tudi priložnost, da se naključni nastopajoči pokažejo in dokažejo, kot je bilo tudi včasih na sejmih. Da ne bi bil oder prazen, so skrbeli učenci glasbene šole pa posamezni okoličani, ki so s svojim glasbenim ali govornim nastopom popestrili sejmsko dogajanje. Na štantih pa smo videli suho robo, izdelke iz volne, med in žganje, pa »biriče«, oziroma predstavnike reda in zakona. Pa še najedli in napili smo se lahko.

Šmihelov sejem je v prvi vrsti namenjen predstavitvi domačih obrti in njihovih izdelkov, ki sicer že počasi izginjajo iz našega vsakdanjika. Ravno zaradi tega pa so te obrti vedno bolj spoštovane in z vsakim dnem bolj in bolj pridobivajo na kulturni vrednosti. Vešči so jih predvsem starejši ljudje, ki so še živeli v času, ko so bile te obrti še dejansko aktualne in so ljudem predstavljale vir preživetja. Industrijska revolucija in z njo pospešen tehnološki napredek, ki je s sabo prinesel strojno izdelavo izdelkov, sta seveda povzročila, da so ročno izdelani izdelki postali predragi in zato nekonkurenčni. Zato ni čudno, da le redkim moj-

strom uspe za te dejavnosti, ki navadno zahtevajo veliko časa, natančnosti in potrpežljivosti, ne prinašajo pa kakšnega zaslužka, navdušiti tudi mlajše rodove. Na žalost pa je to edini način, s katerim lahko preprečimo prehitro utozitev starih obrti v pozabo. Ob tem nas tolaži dejstvo, da se miselnost ljudi v zadnjem času

Predsednica Turistične zveze Alenka Slatnar se je pridružila postavnim Topolščanom.

Nekateri imajo kolovrate za okras, drugim še dobro služijo.

spreminja in da se vedno bolj zavedamo pomena svoje zgodovine, zaradi česar skušamo na različne načine ohraniti od naših prednikov podedovano kulturno dediščino. Organizacija podobnih sejmov, kot je bil Šmihelov, omogoči ljudem seznanitev s temi obrtmi in tudi z mojstri, ki te obrti v naši okolici še obvladajo. Naslednjo stopnjo predstavlja organizacija delavnic ali krožkov, tudi že v osnovnih šolah, kjer se vedno najdejo posamezniki s potrebnimi ročnimi spretnostmi, ki jih določena dejavnost navduši celo v taki meri, da so pripravljeni nadaljevati s tradicijo in na ta način ohranjati star način dela.

V Gaberkah se lahko pohvalijo kar z nekaj takimi mojstri starih domačih obrti, od katerih se jih največ predstavi že na Kravjih dirkah v Gaberkah. Kulturnica Gaberke je na Šmihelov sejem poslala šest obrtnikov. Najstarejši, Tone Rezman, je predstavil »šoštarsko« obrt, Franc Meh je rezljal iz lignita, Pavel Pungartnik je pletel košare, Miha Goltnik je predstavil čebelske proizvode, Stane Gorjup pa je prikazal majhen delež svoje sicer velike zbirke kaktusov in bonsajev. Da so tudi mladi Gaberčani večji kakšne obrti, je dokazala najmlajša in edina ženska predstavnica gaberške skupine, Sabina Skornšek, ki v prostem času izdeluje nakit iz fimo mase.

In sejem bil je živ ...

M. K., Z. Mazej, A. Grudnik

Zdaj vemo zakaj se Marija bolj poredko oglasi v Listu. Sejmarjenje ji več vrže ...

Za prihodnost Šmihelovega sejma se ni bati.

Srečanje za humanost

Kar dvakrat je v letošnjem letu vreme ponagajalo krvodajalcem naše regije, da se niso mogli srečati, kot jim veleva tradicija. Zato pa se je v soboto, 18. septembra, izdatno odkupilo, saj je sonce sijalo bolj kot pa sredi poletja. Okrog 600 krvodajalcev se je zbralo na prireditvenem prostoru in v uradnem delu najprej zaploskalo nekaterim svojim predstavnikom, ki so jih pozdravili, kakor tudi svojim sovrstnikom, ki so ob tej priložnosti prejeli nagrade in priznanja za požrtvovalno delo pri organizaciji in izvedbi krvodajalskih akcij. Iz KO RK Ravne so to bili Jožica Potočnik, Alenka Tajnik in Jože Tajnik, iz Premogovnika Velenje Peter Bršek, Rudi Lemež in Sonja Mevter iz Gorenja Jasna Štelcer in Jože Voler.

Darja Prevalnik, sekretarka območnega združenja, ki je to funkcijo prevzela letos, je povedala, da je z udeležbo kot s potekom izredno zadovoljna. »To je edinstvena priložnost, da se na nek način spomnimo ljudi, ki leta in leta dajejo kri iz povsem nesebičnih razlogov.« To srečanje je bilo deseto po vrsti in v glavnem so se odvijala v Ravnah, kjer se za uspešnost zelo potrudi tudi tamkajšnja KO, ki jo vodi Jože Jančič. Povedala je še, da je med krvodajalci tudi veliko mladih in da jih je v regiji registriranih 2717. Tudi letos jih je kar nekaj pristopilo v te humane vrste.

Med zbranimi je bilo dobro razpoloženje.

Foto: M. K.

Ibrahim Dedič iz Velenja je krvodajalec že dolga leta. Kri je dal prvič že leta 1975 v Tuzli in to prav namensko. Kri za kri, kot bi rekli malo v šali, ampak dejstvo je, da so sorodniki darovali kri za svojo staro teto. Ko je prišel v Slovenijo in se zaposlil na rudniku, je s krvodajalstvom več ali manj nadaljeval. S ponosom pove, da odhaja v »penzijo« in da bo tudi v letih

zasluženega počitka dajal kri. Sam je še ni rabil. Na srečanja hodi občasno in tukaj pogreša mlajše ljudi, ki bodo nadaljevali to humano dejavnost.

Foto: M. K.

Janez Mazej je dal kri že devetkrat. V njegovi družini sta tudi sinova krvodajalca in Janez pravi, da sicer ne razmišlja o tem, da bi jo kdaj sam potreboval, a če jo bo, jo bo morda vzel z zavestjo, da je tudi on kdaj pomagal.

Foto: M. K.

Branko Jazbec se redno udeležuje humanih akcij in je v evidenci zapisan kot 35-kratni darovalec. Včasih daruje tudi dva- do trikrat letno in pravi, da je pripravljen darovati kri, kadar koli bi bilo potrebno. Tako je že od srednje šole sem. Sam se še kako zaveda pomembnosti te organizacije, saj so za njim že težki operativni posegi, ko ni bilo dovolj njegove krvi, pa jo je prejel. Na srečanja rad prihaja, ker so tu prijatelji, enako misleči ljudje in sproščeno vzdušje.

No, vzdušje je bilo res sproščeno, za kar so dodatno poskrbeli člani ansambla Spev, ki se znajo potruditi in vnesti pravo razpoloženje med zbrane.

Milojka Komprej

Drobtinice za solidarnost

Vsoboto, 18. oktobra, je Območno združenje Rdečega križa Velenje organiziralo letošnjo solidarnostno akcijo Drobtinica.

Na treh lokacijah: na Cankarjevi ulici v Velenju, pri Blagovnici v Šoštanju in pri osrednji trgovini v Šmartnem ob Paki so prodajali kruh, ki so ga prispevali peki iz Šaleške doline in okolice. S prodajo kruha (po 300 sit/hleb) so zbrali 126 tisoč tolarjev, s prispevki v hranilnik pa še 70.703 sit, skupaj torej 205.703,00 sit. V primerjavi z lanskim letom so zbrana sredstva narasla za 20 tisoč tolarjev, kruh pa so darovali pekarnice in trgovine Vodončnik, Presta - Ročnik, Klasje, MA&DA, Savinjski kruhek, Tratnik, DON DON, Pekarna pri Štefki, Mišmaš, Koroške pekarnice, Sezam in Pekarna Brglez. Največ od vseh je podarila Pekarna Vodončnik Staneta in Ljubice Vodončnik iz Pake pri Velenju.

Sredstva bo Rdeči križ Velenje namenil socialno ogroženim družinam in posameznikom ob akcijah razdelitve pomoči.

Jože Miklavc

Mavrica ...

Zakaj ne? Ta čudoviti nebesni pojav, ki spaja nebo z zemljo, je sinonim za nekaj lepega, za nekaj, kar vzbuja upanje in želje. Mogoče si je zato novoustanovljeno društvo za pomoč ljudem v stiski, ki deluje v Šoštanju, nadelo ime Mavrica. Novalija Muminovič, predsednik društva in gotovo pobudnik ustanovitve, nam je o ideji, društvu in nastanku nanizal nekaj odgovorov, ki so nam bili do neke mere že znani, saj društvo že nekaj časa deluje. V mesecu septembru je zaživelo tudi v »uradnih« poslovnih prostorih, ki jih imajo v pisarni na lokaciji avtobusne postaje. Tam so ob petkih popoldan tudi uradne ure za tiste, ki pomoč potrebujejo, in tudi za tiste, ki želijo pomagati.

V statutu, ki ga ima društvo, je v uvodnih določbah zapisano, da je društvo prostovoljno, samostojno, nepridobitno, humanitarno združenje fizičnih oseb in deluje v skladu s Kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu. Seveda ima društvo tudi vse ustrezne organe za normalno in pravno formalno delovanje.

Društvo pridobiva sredstva iz javnih sredstev, iz naslova materialnih, z darili in volili, s prispevki donatorjev in iz drugih virov.

Kako si predstavljajo pri društvu pomoč in delo? Gospod Muminovič si delovanje društva predstavlja na več nivojih od direktne pomoči do vzpodbujanja, sodelovanja in spremljanja humanosti do ljudi. V mesecu septembru so se obrnili na šole oziroma tamkajšnje službe, kjer so z njihovo pomočjo nekaterim učencem zagotovili brezplačno malico. V načrtu imajo organizacijo dobrodelnega koncerta, katerega izkupiček bi namenili otrokom ali družinam, potrebnim pomoči. O tem se bodo pri društvu še pogovorili, vsekakor pa želijo svojo dejavnost širiti in pomagati.

O delovanju društva, ki je prvo take vrste v naši lokalni skupnosti in še kje, bomo še poročali. Naj pa to priložnost izkoristim za vabilo

vsem tistim, ki se jim želite pridružiti, da jih poiščete v pisarni in s simbolično članarino postanete podporni član. Jutri boste morda vi tisti, ki boste rabili pomoč.

Milojka Komprej

Tekmovanja z motorno žago

Motorne žage ne »pojejo« samo v gozdovih, ampak tudi na raznih etnološko obarvanih prireditvah; ponekod gre bolj za prikaz dela; drugje so to prava »športna« tekmovanja. Zaključek tekmovanj z motorno žago predstavlja državno tekmovanje lastnikov gozdov, ki že nekaj let poteka na mednarodnem Kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni. Zavod za gozdove Slovenije ima pomembno vlogo pri osveščanju in izobraževanju lastnikov gozdov. Takšna tekmovanja so odlična promocija varnega in učinkovitega dela, hkrati pa širši javnosti predstavijo gozdarske veščine. Tekmovalci, kmetje oz. lastniki gozdov, se srečujejo in izmenjujejo izkušnje.

Kmetje oziroma lastniki gozdov iz Šaleške doline so se tudi letos udeležili več tekmovanj in dosegli odmevne rezultate. Izbirno tekmovanje Območne enote Nazarje je bilo 7. avgusta v okviru Lučkih dni. To je bil memorial Mlačnik - Voler, kjer sta Krajevno enoto Šoštanj zastopali dve tričlanski ekipi. Ekipno so zmagali Ljubenci pred Gornjim Gradom in Korošci; posamezno je bil najboljši Jure Solar iz KE Ljubno. Med 10 ekipami smo zasedli peto in deveto mesto; med posamezniki je bil Janko Mazej sedmi, Stanko Goličnik dvanajsti, Mirko Komprej iz druge šoštanjske ekipe pa dvajseti. Fantje so bili po tem tekmovanju kar malo razočarani, vendar so se že čez štirinajst dni na Koroškem turističnem tednu v Črni na

Koroškem odrezali precej bolje. Ekipno je zmagala KE Šoštanj pred KE Luče in KE Ljubno; posamezno je znova zmagal Jure Solar, drugo mesto je osvojil naš Janko Mazej; Stanko Goličnik je zasedel osmo, Jože Podvratnik pa deveto mesto.

Šoštanjski gozdarji so na 6. državnem tekmovanju z motorno žago za lastnike gozdov tekmovali pod imenom Kmetijska zadruga Šaleška dolina, katere člani so vsi trije tekmovalci. Tekmovanje je bilo v nedeljo, 29. avgusta, v Gornji Radgoni. Tekmovalo se je v menjavi verige in obračanju letve, kombiniranem rezu, preciznem rezu, izdelavi zaseka in podžagovanju, kleščanju in podiranju na balon (fakultativno), torej v disciplinah, v katerih tekmujejo tudi profesionalni sekači. Tekmovanje je bilo ekipno in posamezno, vsak tekmovalec je nastopal v vseh obveznih tekmovalnih disciplinah. Tekmovalo je 54 posameznikov oz. 18 ekip iz vseh koncev Slovenije. Iz savinjsko-šaleškega konca so tekmovali štiri ekipe in dosegle odlične uvrstitve. Ekipno je zmagala OE Nazarje, pred KZ Šaleška dolina; tretja je bila OE Postojna, četrta so bili Gornjegrajci pod imenom Forti, peti pa Ljubenci kot ekipa Brlec. Posamezno so pobrali Nazarčani vse pokale. Že drugič je državni prvak Anton Planinšek iz Luč; Janko Mazej iz Belih Vod je kot prvi nastopajoči dosegel izvrstno drugo mesto; tretji je bil Marko Jelšnik iz Gornjega Grada. Stanko Goličnik je zasedel sedmo mesto, Jože Podvratnik, ki je bil na tekmovanju prvič, pa zelo dobro 13. mesto.

Tekmovanje je pokazalo, da imamo na Nazarškem trenutno najbolj večje lastnike na Slovenskem. Rezultat je plod večletnega dobrega dela sodelavcev OE Nazarje ZGS z lastniki gozdov in številnih izobraževalnih tečajev, ki so vedno dobro obiskani.

Milan Pogorelnik

Foto: M. K.

Foto: Arhiv

Novembrske novice

PD Šoštanj

Tudi v novembru, ko so krajši in bolj deževni dnevi, planinci ne mirujejo. Poleg obveznih planinskih izletov se ukvarjajo z organizacijo in izvedbo raznih drugih aktivnosti. Tako bodo v okviru 100. obletnice PD Šoštanj že v začetku novembra, točneje 4. 11., pripravili v Mestni galeriji Šoštanj Razstavo planinske fotografije in opreme PD Šoštanj. S fotografijo se bodo vrnili v ustanovno leto 1904 ter ob tej priložnosti pokazali fotografijo takratnega hotela Kajuh, kopijo prvih pravil ter zemljevid območja Šaleške podružnice. Tudi stara planinska oprema je še ohranjena in bo tako prikazana: irhaste hlače, cepin, gozdarji, očala in seveda stara planinska izkaznica.

Naslednja večja dogodka za PD Šoštanj sta bila najprej izgradnja Koče na Smrekovcu, kasneje tudi Andrejevega doma na Slemenu, oba društvo še danes upravlja. Na ogled bodo stare (udarniške) fotografije.

Društvo je vseskozi ustanavljalo odseke, tako je bil zelo odmeven in močan alpinistični odsek, ki se je leta 1966 preselil v Velenje. Prikazana bo tedanja alpinistična oprema.

Kaj pa danes? V 90. letih je PD Šoštanj doživelo nov zagon. V planinsko dejavnost se je vključilo nekaj mladih iz Šoštanja in okolice. Ustanovljen je bil mladinski odsek, ki ima danes že zelo razvejano dejavnost. Prikazane bodo tudi najnovejše fotografije iz dela društva ter nova in sodobna oprema kot protiutež nekdanji.

Kulturni program ob otvoritvi bodo pripravili učenci OŠ Karla Destovnika Kajuha Šoštanj.

V Mestni knjižnici Šoštanj bo v okviru 100. obletnice PD Šoštanj med 5. in 30. novembrom na ogled pregledna Razstava planinske literature. Člani knjižnice si bodo lahko knjige izposodili na dom.

V Šoštanju bo Mladinski odsek v sodelovanju z Mladinsko komisijo pri Planinski zvezi Slovenije in OŠ Bibe Ročka organiziral 6. novembra regijsko tekmovanje Mladina in gore. Gre za planinsko tekmovanje osnovnošolcev (5.-9. razred). Ekipa je sestavljena iz štirih tekmovalcev, ki rešujejo test z vprašanji iz različnih tem planinstva (zgodovina, prva pomoč, varstvo narave, orientacija, varnost v gorah itd.) in izbrane planinske teme.

Tretji vikend v novembru, 20. in 21. novembra, bo PD Šoštanj organiziral dvodnevni izlet po Kočevski planinski poti. Vodnika sta Matej Kortnik in Martina Pečnik. Vabljeni!

Brina Z. Jerič

35 let od smrti Janeza Resnika

Letos mineva 35 let od smrti Janeza RESNIKA. Na pragu mladosti so ga uročile gore in ga za zmerom vzele v svoje nedrje.

Sošolci četrtega letnika takratne rudarske tehnične šole so ga na prvi šolski dan zaman pričakovali. Janezov sedež je ostal prazen. Ni bilo več nasmejanega fanta, ki je bil znan po iskrivih domislicah in sijajnih idejah.

Foto: Arhiv

Nastala je nenadomestljiva vrzel v krogu svojcev, planinskih društev Šoštanja in Velenja ter Šaleškega alpinističnega odseka.

Opravil je številne plezalne smeri v Savinjskih Alpah (Turska gora, Herletovo, desno v Dedcu in Igličevu v Rinki v navezah ali sam.

»Iščeš konec svojega vrha. Misli kričijo kot črni nemir ptičev. Stena je trda, hladna, potne roke se rahlo tresejo. Trenutek, z očmi slediš vrhu in preden je tvoja daritev končana, padeš. Spet si sam, z nedokončano simfonijo vetrov, s soncem, ki sije daleč, in s steno, ki te previdno jemlje.« (Metka Rotovnik v pesmi Janezu Resniku)

Janezova zadnja daritev stenam je bila v Štajerski Rinki, kjer se je smrtno ponesrečil 7. septembra 1969.

Poklonimo se spominu velikega zmagovalca Eigerja in ljubitelju gora.

PD ŠOŠTANJ

Zatorej: ohranimo Smrekovec!

Od okrogle mize do projekta – Od besed k dejanjem

Januarska okrogla miza Kako ohraniti Smrekovec?, ki smo jo organizirali člani Planinskega društva Šoštanj, je od začetka leta do danes obrodila že veliko sadov. Na pobudo udeležencev je bila organizirana Projektna skupina civilne družbe za ohranitev Smrekovca. V skupini delujemo predstavniki PD Šoštanj, LD Smrekovec, KS Bele Vode, gozdarja in posamezni lastniki zemljišč. Z usklajevanjem različnih pogledov in interesov želimo doseči skupen cilj – ohraniti čudovito naravo, ki leži pred našim domačim pragom. Svoje ideje in pobude smo strnili v projekt Ohranimo Smrekovec. Gre za program izobraževanja obiskovalcev, mladine in širše javnosti o vrednosti in ekološki pomembnosti Smrekovskega pogorja. Projekt je sestavljen iz treh sklopov, in sicer: zloženke, spletnih strani in dokumentarnega filma. Finančna sredstva pridobivamo preko javnih razpisov, na katere se javljamo v sodelovanju s Planinskim društvom Šoštanj.

Zloženka Ohranimo Smrekovec

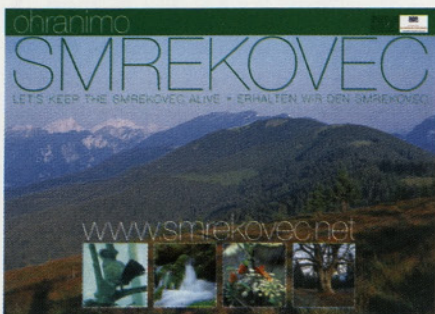
Izdajo zloženke je omogočilo Ministrstvo za okolje, prostor in energijo RS

Informativna zloženka nam na slikovit način predstavi naravne posebnosti Smrekovskega pogorja. Dragocenosti, ki jih skrivajo obsežni gozdovi in pašniki, so namreč marsikomu še neznan. Smrekovsko pogorje je npr. največje sklenjeno območje divjega petelina v južni Evropi. Je edino vulkansko pogorje v Sloveniji in botanična posebnost z veliko biotsko pestrostjo. Ekološka vrednost območja je bila razlog za uvrstitev v evropsko omrežje Nature 2000. In nenazadnje, pogorje je zaradi svoje geološke podlage pomemben vir pitne vode za Savinjsko-Šaleško in Koroško regijo. Z zloženko želimo povedati javnosti, v čem je ekološka vrednost Smrekovca, in hkrati opozoriti na njeno krhkost. Izdana je v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku. Zloženko je prejelo vsako gospodinjstvo v vaseh pod pogorjem, na voljo je v planinskih kočah na pogorju, kmalu

pa tudi na info-centrih v dolini (Šoštanj, Ljubno ob Savinji, Črna na Koroškem).

www.smrekovec.net

Postavitev spletnih strani je omogočil program Veleposlaništva Kraljevine Nizozemske Matra Knip.

Dobrodošli na novih spletnih straneh! Strani vam ponujajo celovit pregled naravnih vrednot Smrekovskega pogorja, možnosti okolju prijaznega obiskovanja ter opise vasi pod pogorjem. Na njih boste našli zanimive informacije, prispevke strokovnjakov z različnih področij naravoslovnih ved, interaktivno karto, spletno izobraževalno igro, ponudbo eko-turizma in še marsikaj drugega. Zaenkrat so na voljo v slovenskem jeziku, čez dober mesec pa bo aktivirana tudi varianta v nemščini in angleščini.

Namen projekta

Izid zloženke je bil na dan pohoda na Smrekovec, organiziran v sklopu prireditev Dnevi rekreacije.

Smrekovsko pogorje vse bolj pestijo preobremenitve neurejenega motoriziranega prometa, kršenje prepovedi vožnje z motornimi sanmi, kros motorji in motornimi štirikolesniki ter pretirano nabiralništvo borovnic in brusnic. S projektom Ohranimo Smrekovec želimo opozoriti na tovrstne probleme ter hkrati pozvati na njihovo skupno reševanje. Prepričani smo, da lahko preko dela z javnostmi spodbudimo zavedanje o pomenu ohranjanja naše naravne dediščine ter s tem pripomoremo k dvigu kakovosti našega okolja.

Martina Pečnik

Natkov memorial

Košarkarski klub Elektra organizira

1. memorial Matjaža Natka

v Športni dvorani Šoštanj (OŠ Biba Roček)

Petek, 17.09.2004:
18:00 Rogla Zreče - Mašinac Krajevo
19:30 Uradna otvoritev memoriala
20:00 Elektra - Alpos Kemoplast Šentjur

Sobota, 18.09.2004:
18:00 Tekma za 3. mesto
19:30 V spomin na Matjaža Natka
20:00 Tekma za 1. mesto
21:30 Razglasitev rezultatov

Soorganizatorji: Občina Šoštanj, Krajevna skupnost Šoštanj, Osnovna šola Biba Roček in Sportna zveza Šoštanj

VABLJENI - vstop prost! <http://www.kosarkarski-klub-elektra.si>

Prvi memorial Matjaža Natka v košarki je prinesel zadovoljstvo vsem udeležencem. Prijatelji človeka, ki se je zapisal v šoštanjsko zgodovino po mnogih dejanjih na pedagoškem in športnem področju ter seveda tudi drugače, so z zadovoljstvom pritrdili organizatorjem pri pripravi memoriala in vzpodbujali nastopajoče ekipe, ki so se zbrale v športni dvorani v Šoštanju. Kljub močni konkurenci, saj so na turnirju poleg Elektre sodelovale ekipe Alpos Kemoplast Šentjur, Rogla Zreče in Mašinac iz Kraljevega, ki nastopa v 1. ligi Srbije in Črne gore, je pokal ostal v domači vitrini.

Foto: B. R.

Gotovo je domača Elektra, v kateri igra tudi dva Natkova vnuka Tit Hudar in Nik Ivanovič, tudi na tak način primerno počastila spomin nanj, ki je bil navdušen igralec, trener, predsednik in član uprave domačega Košarkarskega kluba Elektra in izdal tudi knjigo o košarki v Šoštanju z naslovom: Mojih, naših 50 let košarke v Šoštanju.

Memorial je odprla Natkova vdova gospa Laura Natek in prepričani smo, da bodo številke tekle od ena dalje še vrsto let.

Milojka Komprej

Zmaga je ostala doma

Prizadevni člani Šaleškega bridge kluba Velenje so ob podpori občine Šoštanj organizirali "3. odprto parsko prvenstvo

v bridžu "Bridž tekmovanja, ki je potekalo v družabnih prostorih podjetja Rednak, d.o.o., se je v soboto 11. 9. 2004 udeležilo 22 parov. Nastopili so tekmovalci iz vseh osmih slovenskih klubov, ki so odigrali 11 kol. Rezultati turnirja, ki je veljal tudi kot prvi turnir za individualno parsko državno prvenstvo Bridge zveze Slovenije v tekmovalni sezoni 2004/2005, so bili obračunani po Mitchell sistemu.

S svojo igro sta najbolj navdušila igralca domačega kluba Bojan Ambrož in Ervin Sagmeister, ki sta zbrala 425 MP, in tako postala zmagovalca in dobitnika pokala za najboljši par. 418 MP je dosegel par Štefan Cimer - Franc Gornik, ki je na ta način osvojil drugo mesto. Tretje mesto sta zasedla par Robert Tisnikar - Franc Mavrič z osvojenimi 403 MP. Za njimi so se zvrstili pari Tomaž Butina - Gregor Kit, Tomaž Jemc - Milan Bizovičar in na zelo dobrem šestem mestu člana domačega kluba Zmagoslav Žibert - Slobodan Knežević. Dodatno so bili nagrajeni kot najboljši damski par Nataša Držaj in Brigita Haviland, medtem ko je par Karmen Ferčec - Marjan Ferčec prejel nagrado kot najboljši mešani par.

Foto: Z. Ž.

O končni zmagi je odločal vsak vzetek.

Podrobnejše rezultate bridž turnirja za pokal mesta Šoštanj kot tudi ostale zanimivosti v zvezi z bridž igro si lahko ogledate tudi na spletni strani <http://www.bridge-zveza.si/>. Tako boste presenečeni ugotovili, da je bil bridž kot igra na zadnjih zimskih olimpijskih igrah (Salt Lake City 2002) priznan kot najmlajši olimpijski šport, ki ima tudi v Sloveniji vse več podpore in igralcev.

Ob uspešni izvedbi letošnjega tekmovanja in doseženih rezultatih domačih igralcev na "3. odprtem parskem prvenstvu v bridžu" se zahvaljujemo vsem, ki so to tekmovanje omogočili: Rednak, d.o.o. - proizvodnja in trgovina, Občina Šoštanj, Premogovnik Velenje, d.o.o., Pegaz, d.o.o., in Kontor, d.o.o.

Z. Ž.

Šah

V okviru meseca rekreacije oziroma dneva šaha, dne 3. 10., ki se ga je udeležilo 8 ekip je zmagala I ekipa šahovskega kluba Šoštanj pred II. Ekipo Šoštanja ter Društva upokojencev Velenja.

Tekmovanje je štelu za občinsko prvenstvo v katerem je prav tako osvojila 1. mesto ekipa ŠK Šoštanj pred II. Ekipo ŠK Šoštanja. 3. mesto pa je osvojila ekipa krajevne skupnosti Šoštanj.

V septembru je v prijateljskem dvoboju na 8 deskah krožno med Šoštanjem in upokojenci Velenja ekipa Šoštanja za eno točko razlike ugnala upokojence Velenje

Gregor Rupnik

Ravenska liga v malem nogometu 2004

V soboto, 9. oktobra, se je popoldne na igrišču v spodnjih Ravnah odvijal turnir v malem nogometu, ki ga je organiziralo Športno društvo Ravne (ŠDR). Po več deževnih dneh in tudi deževnem šobotnem dopoldnevu se je vreme popoldne le odločilo, da bo Ravenčanom naklonilo nekaj ur sonca in s tem omogočilo izvedbo turnirja. Veliko gledalcev je pričakovalo napete in zanimive dvoboje, predvsem jih je zanimala tekma med ženskim ekipama »ledičnih« in »oženjenih«. To je bila tudi otvoritvena tekma turnirja, v kateri je zaslužno zmagala ekipa »ledičnih« z rezultatom 3 : 2. Nato so sledile tekme moških ekip, kjer pa se je najbolje izkazala ekipa Gosposke ulice. Drugo mesto so osvojili Holcerji, tretje Zlatorogi, nato pa so se razvrstili Frajkinclerji, Politična ulica in Veterani. Pokale in priznanja je podelil predsednik ŠDR Marjan Kotnik, st. Priznanje za najboljšega strelca lige je dobil Marjan Kotnik, ml., naj vratar je bil Srečko

Na nogometnem turnirju se zberejo vsi Ravenčani.

Foto: A. Grudnik

»Ledik- oženjene« v Ravnah - ravenske nogometašice

Ledinek, kot najboljši strelki pa sta se izkazali Nataša Obšteter in Lidija Jazbec.

ŠDR se zahvaljuje vsem nastopajočim in sponzorjem, ki so pomagali pri izvedbi nogometnega turnirja. Na njih računajo tudi v prihodnje, saj si želijo, da bi turnir in liga postala tradicionalna.

A. Grudnik

Domači dirkači

Tudi letos, točneje 3. in 4. septembra, se je po bližnji okolici Velenja in Šoštanja odvijala dirka za državno prvenstvo Slovenije v rallyju. To je bil že 21. rally Velenje. Šest hitrostnih preizkušenj je potekalo na območju Družmirja in Gaberk, tri so bile v Vinski Gori, dve pa v Zavodnjah.

Dirke se je udeležilo tudi pet posadk iz Občine Šoštanj, med katerimi pa se je najbolje izkazala posadka, ki sta jo v Peugeotu 106 sestavljala Damjan Borovnik in Monika Volk. Z zelo drzno, atraktivno in konstantno vožnjo sta si priborila odlično 7. mesto v svoji diviziji. Nad doseženem rezultatom, h kateremu je veliko pripomoglo

požrtvovalno in dobro opravljeno delo mehanikov in finančna podpora sponzorjev, sta bila zelo zadovoljna.

Damjan in Monika sta tudi zasebno par. Medtem ko lahko začetke tega adrenalinskega športa pri Damjanu najdemo že v otroštvu, pa se je Monika nad tem športom navdušila v času, ko je Damjana spremljala na dirke in vse dogajanje opazovala le iz ozadja. Prvi »zaresni« vstop v svet slovenskega avtomobilizma se je Damjanu uresničil leta 2002, ko je začel dirkati z najetim avtom Peugeot 106 Raylle. Njegov prvi sovoznik je bil Jernej Heindl, ki pa je naslednjo sezono začel s svojo dirkaško kariero v Yugu. Damjan si je kmalu zatem kupil svoj dirkalnik Peugeot 106 Raylle, za sovoznico pa si je izbral kar svojo punco Moniko, ki ga sedaj z veliko vnemo pogumno in zanesljivo vodi skozi ovinke. Njuni začetki so torej zelo obetavni, zato verjamem, da bosta v prihodnosti na podobnih tekmovanjih dosegala le še boljše rezultate.

A. Grudnik

Dobro moštvo – dober rezultat.

Damjan in Monika med hitrostno preizkušnjo v Zavodnje

Foto: A. Grudnik

Foto: A. Grudnik

Poletje je čas, ko se ljudje odpravimo na zaslužen oddih. Eni k našim južnim sosedom, da ponovno začutijo, koliko nas spoštujejo in koliko cenijo našo zapravljenost. Jaz pa spadam med tiste, ki spoštujemo samega sebe in ne pustimo, da si delajo norca iz nas.

Tokrat se mi je pod nogami znašel Maroko. Na tem potovanju mi je v oči padla znamenita

tržnica v Marakešu, imenovana Djemaa El fna. Vedno sem mislil, da so vse tržnice bolj ali manj enake. A na moje presenečenje sem spoznal nasprotno. Na kairski znameniti tržnici Khan-al-Khalili prodajajo trgovci materialne dobrine, kot so zlato, tekstil, ... Djemaa El fna pa je nekaj posebnega zato, ker se na njej prodajata hrana in zabava. Čez dan se odvijajo razne glasbene scene; lokalni avtorji, ki igrajo na glasbila, namreč hkrati uprizarjajo tudi

igre. Na ta način si prislužijo kakšen dirham (maroška denarna valuta). Veliko je kačarjev, ki razkazujejo puščavske strupenjače. Opazovanje le-teh odsvetujem, pa ne zato, ker bi bilo nevarno, ampak predvsem zato, ker vsak pogled na njih »kasirajo«. In v pičlih nekaj minutah si lahko ob pravo majhno bogastvo.

Kar pa me je najbolj pritegnilo, so, seveda, gurmanske specialitete. Ko zaključijo z glasbenimi scenami in igrami, začnejo postavljati

Marokka

improvizirane stojnice in to je znak, da je sončna pripeka začela popuščati. Prve dni sem bil nejevoljen, zakaj ne prodajajo hrane ves dan. Kmalu se mi je posvetilo, da je zelo prav tako, kot je. Če samo pomislim, da bi se ribe in meso sončili na močnem soncu ves dan! In moj dopust bi se kaj hitro zaključil zaradi kake zastripitve oziroma bolezni. Vse ima svoj smisel, zato zagotovo ne bomo spreminjali njihovih navad.

Pri nas začnemo obed z dobro juhico in tudi tam je tako. Kuharji imajo velike vozove, na katerih so stolitrski lonci, v njih pa zelo okusna juhica HARIRA. Res je odličnega okusa. Kaj je v tem zvaruku, ne vem. Prepričan pa sem, da se niti ni pametno preveč zanimati o sestavinah. Namreč, vedenje o sestavinah bo juhi zagotovo prineslo slab okus.

Po kakšnih dveh urah se začnejo res velike pojedine. Si lahko predstavljate, da na tržnici

najdete prav vse, kar si zaželite? Od kuhanih ovčjih glav, pa vse tja do kuhanih polžev, seveda z njihovim bivalnim prostorom vred, in še več. Ostalo pa naj povedo fotografije, ki so, priznajte, tudi zelo zgovorne.

Drugič pa reportaža s Khan al Khalili, glavne tržnice v Kairu.

Besedilo in fotografije: Dejan Tonkli

Kot velik ljubitelj vsega na bencinski pogon, sem samo za vas pripravil reportažo s slovenjgraškega letališča, kjer se je letos odvijal svetovni AERO-EXPO 2004. Vendar je naštetu je potrebno doživeti v živo, da res doživite, kar se je dogajalo zraku in na tleh na slovenjgraškem letališču v soboto, 11., in v nedeljo, 12. septembra.

Naj kar začnem pri najstarejšem letalu. Mislim, da je vsem slovenskim ljubiteljem letalstva to predobro znana EDA-5, ki je izvirna kopija Rusjanovega letala iz leta 1910. Naslednji »starodobnik«, na katerega so v Slovenj Gradcu še posebej ponosni, pa je pravi biser v letalstvu, in sicer ruski Polikarpov-P02 iz tridesetih let, ki ga obnavljajo slovenjgraški letalci sami in pravijo, da naslednje leto upajo na polet.

Naslednje staro letalo je pa že iz sredine šestdesetih let, točneje letnik 65, in sicer letalo

bivše jugoslovanske vojske Galeb G-2, ki je bilo tudi izdelano v Jugoslaviji. Baje je bilo tista leta to najsodobnejše in najbolj cenjeno reaktivno letalo za urjenje pilotov in z njimi so leteli celo jugoslovanski letalski akrobati iz Beograda, t. i. »leteče zvezde«. Med njimi pa je bil tudi tokratni pilot in komandant te akrobatske skupine gospod Andrej Perc. Zanimiv je tudi podatek, da ima kar dve takšni letali slavni ameriški igralec John Travolta.

Na razstavnem prostoru so se bohotila tudi ostala letala. Tako rabljena kot nova letala so bila tudi naprodaj. Za primerno ceno pa bi se dalo kupiti recimo kar kit kompletnega letala in ga sestaviti doma v garaži, vendar pa je to že druga veja letalstva. Ponudnik takšne storitve je bila češka firma Vektor z letalom JAR-21.

Sledil je osrednji dogodek dneva, in sicer nastop akrobatske skupine Frecce tricolori iz Italije. Ti so zasenčili vse ostalo dogajanje. In v pričakovanju teh izkušenih letalcev smo v daljavi lahko videli, kako so z dimom izrisali pravo puščico (samo v soboto), nato so po preletu

letališča in pregledu orientacijskih točk začeli s svojim 20-minutnim programom. Hvala vsej sodobni tehniki in digitalnim fotoaparatom, kajti ne zmorem tako hitro menjavati filma v aparatu, kakor hitro se je vse to dogajalo. Kot zanimivost naj povem, da je enajsti pilot – tisti najvažnejši s številko 0 je kar na zemlji in jih preko radijske linije izvrstno nadzoruje. To je bil major Paolo Tarantino, ki je tudi njihov komandir, sicer tudi njihov pilot od leta 1996. Sam pravi, da je bil s svojo skupino v Sloveniji že lani v Cerkljah in nad Slovenijo.

V njihovi formaciji je priletelo 10 letal tipa AERMACHI MB339/PAN. Takoj po preletu se eden od pilotov, in sicer letalo številka (PONY No 10) 10 oddvoji od skupine in v nadaljnjem programu sodeluje kot solist. Tokrat je to bil major Mario Ferrante, 34-letni pilot, ki je moral prikazati prave mojstrovine v trenutkih, ko so se ostali pripravljali na novo točko. Nebo jih je bilo polno, da ne omenjam dima, saj je bilo nebo prav lepo obarvano in zadimljeno vse do konca njihovega nastopa, ki je kar prehitro

minil. Zasedil sem tudi podatek, da je v zadnjem - devetem Aermachu na drugem sedežu sedel eden pilotov slovenske vojske. Naj dodam samo to, da je iz letala PONY-9 pogled res najboljši, saj imaš na očeh celotno formacijo.

Po odletu njihove formacije na cerkljansko letališče je bilo tiho samo nekaj minut, saj je napovedovalec objavil, da je v Zagrebu pravkar poletel nekdanji pravi adut jugo vojske MIG-21. Ni minilo 10 minut, ko je znova zagrmelo in tokrat še siloviteje in mogočnejše. Čeprav je tudi to letalo pravi veterani iz sredine 50. let, je MIG-21 v največjem številu proizvedeno vojaško letalo po drugi svetovni vojni. Izdelali so okoli 15000 letal v petnajstih različicah. S svojimi značilnimi delta krili in prednjim vstopnikom zraka so letala MIG-21 zaznamovala letalsko zgodovino hladne vojne in tudi čas po njej. Javnosti so ga prvič predstavili leta 1956. Pri sovjetskem vojaškem letalstvu je vstopil v uporabo leta 1959. Letala MIG-21 so sodelovala v številnih vojaških akcijah in vojnah kot lovci in prestrezniki. V vietnamski vojni so pred-

stavljala najmočnejše orožje vietkongovskih letalskih sil. Poleg Sovjetske zveze je letala MIG-21 uporabljalo več kot trideset vojaških letalstev, vključno z nekaj "na zahod orientiranih". Kljub relativno stari zasnovi letala MIG-21 v nekaterih vojaških letalstvih uporabljajo še danes. Na Češkem so jih celo prilagodili NATO standardom. Tako je to letalo prikazalo vso mogočnost poleta, kolikor mu seveda dovoljujejo pravila v teh višinah in na takšnih prireditvah, saj nikakor ne sme »predreti« zvočnega zidu in lahko leti s hitrostjo tik pod 1 mah, to je okoli 1000 km/h. Pilot nam je prikazal letalo z obeh strani, saj je preletel pisto tako z leve kot z desne, kar je bilo verjetno bolj v veselje samemu pilotu, saj je dodal »full forsaž« po preletu. V tem trenutku motorju lahko doda tudi 100 % več moči, zato je zanimiv tudi pogled od zadaj v njegov ogenj iz izstopnih šob.

Nato so nastopili tudi naši letalci slovenske vojske s svojimi pilatusi PC9 s prav presenetljivo formacijo leta drug proti drugemu eden na strehi drugega in to tako tesno skupaj, da

si verjetno lahko gledata drug' drugemu na »števence«.

Organizacija je bila zelo dobra (ni bilo pavz med nastopi), vendar se mi je zdelo malo zgrešeno zaporedje dogodkov. Po nastopu »trikolorov« in miga ostala letala niso delovala preveč resno, v nedeljo pa je tudi vreme malo ponagajalo, saj je po nastopu »norega« Turka (no, »norega« je bilo slišati med publiko) veliko obiskovalcev ob prvih kapljicah zapustilo kraj dogajanja. Vseh obiskovalcev naj bi bilo v soboto okoli 10 tisoč, v nedeljo pa celo 20 tisoč, kar dokazuje, da je Slovenija željna takšnih dogajanj. Ne smemo pa mimo dejstva, da je bil nastop Italijanov iz Rivolta pri Udinah darilo Sloveniji ob vstopu v Evropsko unijo in zvezo NATO. Na koncu smo lahko gledali tudi helikopterje slovenske vojske in pa padalce še s starimi okroglimi slabo vodljivimi padali, ki so pristali, le kje drugje kot v koruzi.

Tekst in foto:
Kočevar Zdravko

pripravila Ajda Prislan

ČEZ URŠLJO GORO

Slovenj Gradec - mesto kulture, bi lahko rekli. Ne samo oktobra, ko se nam obetajo različne pestre prireditve v okviru njegovega poslanstva »mesta miru - peace messenger city« v Organizaciji združenih narodov, ampak tudi prej in potem. September nam je ponujal obilico raznega kulturnega dogajanja.

Ko je minilo 130 let od rojstva priznanega modernega kiparja Franca Bernekerja (1874-1932), so odprli BERNEKERJEVO POT po Legnu pri Slovenj Gradcu. Peš pot se začne pri stari gostilni Plesnik na Legnu in se razprostira po obronkih Pohorja. Teče mimo Trbulovih do Gateja in obnovljene poznogot-ske cerkve sv. Barbare, zaščitnice rudarjev, ki so na tem območju kopali železovo rudo in kremen, ter se nadaljuje po gozdni cesti do Bernekerjeve domačije, kjer se je rodil kipar Franc Berneker. Pot se vrača po drugi strani mimo kmetij Golob, Krenker, Stojana nazaj do gostilne Plesnik.

Legen je naselje, ki združuje več zaselkov v dolini Barbarskega potoka in mnogo samotnih kmetij na obronkih Pohorja. Sledi o prebivalcih v teh krajih segajo že v pradavnino, dokument, ki se je ohranil, pa kaže, da se je ime omenilo leta 1471.

Kipar FRANC BERNEKER se je rodil na berneški kmetiji pod Malo Kopo na Pohorju kot nezakonski sin Marije Berneker, ki je pozneje služila v župnišču v Starem trgu pri Slovenj Gradcu. Svojo življenjsko pot pa je končal pozabljen in osamljen potem, ko se je uspel dvigniti iz povprečja podeželske in malomeščanske samozadostnosti.

Po skoraj nepremostljivih težavah in ovin-kasti poti do cilja si je priboril akademsko izobrazbo na Dunaju, zato se je trudil, da bi tudi

v Ljubljani ustanovili akademijo in omogočili odličnost likovne izobrazbe mladim nadarjenim umetnikom.

Svojo nesporno nadarjenost je dokazoval s portretiranjem, ki se mu je posvečal že od najzgodnejših študijskih let. Prepoznamo ga kot odličnega portretista s poslušom za upoda-bljanje in notranje čustvovanje, pri čemer pa je tudi oblikovno posegal po kiparskih novostih svojega časa. Srečna okoliščina za kiparja je bila tudi v tem, da je večino portretov lahko izklesal v plemenitem marmorju, v katerem je pokazal vse svoje mojstrstvo.

Med portreti znanih mož izstopata dve upodobitvi pesnika OTONA ŽUPANČIČA, Bernekerjevega sodobnika, s katerim sta se seznanila na Dunaju in bila v prijateljskih stikih. Veliko področje kiparskega delovanja, ki se mu je posvečal Berneker, je bilo področje javne reprezentativne plastike. Sam je, brez naročil ali natečaja, pripravljaval spomeniške zasnutke zaslužnim Slovincem. Zgodba o nastanku spomenika protestantu in utemeljitelju slovenskega jezika PRIMOŽU TRUBARJU se precej razlikuje od nastanka drugih spomeniških projektov. Brez posebnega slavlja je bil odkrit 1. maja 1910 ter si kmalu prislužil sloves najlepšega ljubljanskega javnega spomenika.

Ljubitelji komorne glasbe so bili zadovoljni s koncerti Jesenskih serenad v Dravogradu, ki so se odvijali tudi v Preski, Ljubljani in na Jesenicah. Na zadnjem tovrstnem letošnjem koncertu v cerkvi sv. Vida v Dravogradu je nastopil Trio opus 3 v zasedbi Milene Perič - flavta, Jurija Hladnika - klarinet in gostje iz Reke Diane Grubišič - harfa. Koncert, poimenovan Večer francoske in slovanske glasbe, je z izbrano francosko in rusko poezijo povezovala Tina Uršič. Izbrana glasba je zelo razpoložen-

ska, intimna, izhaja iz notranjosti človeka. Napisali so jo skladatelji 20. stoletja.

Organizator že tradicionalnih Jesenskih serenad v Dravogradu je Zveza kulturnih društev Dravograd. Vlada Navotnik je o vtisih ob koncu teh prireditev povedala, da je bil odziv publike zadovoljiv. »Gre predvsem za glasbeno izobraženo publiko, ki je bila z nastopi letošnjih glasbenikov zelo zadovoljna. Tudi ni pogosto, da v sklopu koncertov pri nas lahko kar na dveh koncertih slišimo glasbo s harfo.«

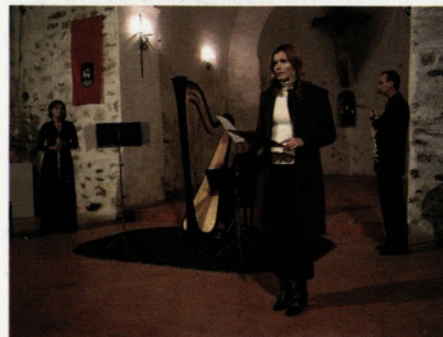
Poleg Slovenskega kvarteta tub in Tria opus 3 je nastopila tudi Sofia Ristič s harfo in Godalni kvartet Feguš. Cerkev sv. Vida je prijeten prostor za izvajanje glasbe malih akustičnih zasedb, kar dokazuje tudi to, da se glasbeniki vanjo radi vračajo.

Vatriju Koroške galerije likovnih umetnosti Slovenj Gradec smo v sklopu projekta Kuhinja - od ideje do presežka lahko videli zanimiv performans s sliko, glasbo in vonjem z naslovom ENA ULOMLJENO Z MON-

TY PITHON, ki ga je ustvaril Slovenjgradčan GREGA GUENTHER. Celotni atrij je pokrtil s temno folijo, tako da smo bili obiskovalci pod kuhinjsko napo. Po ceveh, napeljanih po tleh, je prihajal prijeten vonj in kuhinja je bila popolna. Diapozitivi so nastajali v sodelovanju s fotografom Tomom Jeseničnikom, glasba pa so posneti zvoki kuhinjske posode v sodelovanju z Markom Kovačem.

Ob 60-letnici dveh zgodovinskih dogodkov, ustanovitve Koroške grupe odredov leta 1944 in prihoda zavezniških vojaških misij na Koroško leta 1944 h koroškimi partizanskimi enotami, je dr. RISTO

STOJANOVIĆ iz Slovenj Gradca napisal in opremil dve knjižici: USTANOVITEV KOROŠKE GRUPE ODREDOV IN NJEN POMEN ZA NARODNO-OSVOBODILNI BOJ NA KOROŠKEM V ČASU OD MAJA DO OKTOBRA LETA 1944 in PREGLED DEJAVNOSTI NEKATERIH ČLANOV BRITANSKO-AMERIŠKIH VOJAŠKIH MISIJ NA KOROŠKEM LETA 1944. Izdali sta ju območni združenji borcev Slovenj Gradec in Ravne na Koroškem. Dr. Stojanović tokrat opisuje čas sklepnih dogodkov druge svetovne vojne na Koroškem, ko se je na Koroškem dogajalo mnogo pomembnih vojaških operacij. Besedilo je razloženo z opombami, ki zajemajo navedbe iz originalnih virov, njegova vrednost in odličnost pa je v tem, da je avtor ostal strogo zgoj pri znanstvenem pristopu, kajti dejstva so podana brez vrednostnih predznakov ali moraliziranja.

Izšla je že druga knjiga o Ojstrici na južnem pobočju pogorja Golica, kjer teče tudi slovensko-avstrijska državna meja. Napisal jo je domačin IVAN SREBNIK in ima naslov URH HAFNER na Ojstrici od 1916–1926 in njegovo neprecenljivo delo ter drugi zgodovinski dogodki in zanimivosti z Ojstrice. Opremljena je z raznimi dokumenti, fotografijami in seznamami.

Pisec Ivan Srebnik trdi, da je bil župnik Urh Hafner, doma s Koroške, zamolčan, čeprav je veliko storil za ohranitev slovenstva, ustanovil prosvetno društvo, ljudske knjižnice, pevske zборе, naučil organista igrati na orgle, organiziral kmečke tečaje, kmete naučil čebelariti. Že leta 1916 je vrtil filme v kinu. Osrednja vsebina knjige razkriva, da je Urh Hafner deloval tudi politično in gospodarsko: komisija za razmejitev, borba za Koroško, Maistrovi borci na Ojstrici. Knjiga je izšla pri slovenjgraški založbi Cerdonis in poleg drugih dokumentiranih zgodovinskih podatkov na koncu predstavi tudi Ojstrico v današnjem času.

V Galeriji Kolar in v Koroškem pokrajinskem muzeju Slovenj Gradec so odprli razstavo steklenih umetniških izdelkov,

ki sta jih naredila slikar, magister likovnih umetnosti KLAVDIJ TUTTA in mojster stekla MATIJAŠ GOSTEČNIK iz Slovenj Gradca. Razstavljen cikel steklenih skulptur in objektov je Tutta poimenoval POLIFEMOVO OKO. To je igra svetlobe, črte in stekla. Risbo je zmodeliral s praskanjem, tehnični navdih je dobil iz starogrških vaz. Sam je povedal, da še zmeraj gre za zrklo: »Če se zazrem v vaše oči, se v vaših očeh zanesljivo reflektira vse, kar je pred in za mano, vendar človek mora to dobro pogledati. Tako sem jaz svoje motive reflektiral v zrkla, uporabil sem očesno obliko, ki se manifestira z večjimi točkami. A Polifem ima še drugo vprašanje. Ko se zgodba začne in so mu zabili kol v oko, je najprej rekel: 'Joj, nič ne vidim!' Naslednji trenutek pa je že rekel: 'Joj, nekaj čutim, nekaj vidim!' To je umetniško vprašanje: kaj je videl. Na ta segment sem poskušal umetniško odgovoriti s temi skulpturami.«

V Slomškovem domu v Šentilju pri Mislinji se je zgodil odličen koncert stare rock glasbe. Nastopila je skupina OKO z legendarnim kitaristom PAVLOM KAVCEM, ki je leta 1974 dobil zavirljiv naslov »zlata kitara Jugoslavije«. V tej zasedbi igra kitaro in poje tudi domačin ALEKSANDER KREBL, ki ga poznamo z umetniškim imenom CAR ALEX.

Pavle Kavec je od svojega sedemnajstega leta starosti, ko je odložil harmoniko in začel igrati električno kitaro, ostal zvest glasbi Jimmyja Hendrixa. Rock kitaristi pa pravijo, če znaš igrati Hendrixa, potem znaš igrati v tej zvrsti vse. Spoznanje, da je Car Alex tudi dober interpretator Micka Jaggerja, je omogočilo, da

so ljubitelji starega rocka lahko uživali tudi v izvedbah skladb Rolling Stonsov. Skupina Oko pa seveda igra tudi svojo avtorsko glasbo. Slišati jih bo moč zopet kmalu, kajti pripravljajo koncertno turnejo v klubih Slovenije in tudi drugod.

V Koroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec je nastopil avstrijski umetnik MUHAMMAD MUELLER. Umetniški dogodek, ki je časovno razpet na več kot 5000 let, se imenuje BASIS.TUNEL. Poteka med Werkstadt Graz in Koroško galerijo likovnih umetnosti Slovenj Gradec in je simbol duhovno frekventne povezave. Ponuja nam izkušnjo, kako komunicirati med sabo in kako naj bi

bil posameznik v stiku sam s sabo. Projekt je večplasten, odvisen pač od tega, na kakšnem duhovnem nivoju ga gledalec dojema ali celo sodeluje in bo sodeloval v njem. Performens, ko je Muhammad Mueller v kleti galerije začel kopati tunel, je bil obarvan tudi s temami Brezposeln poklic, Gomila in Čas.

Mislinjsko pevsko društvo in Oktet Mislinja so že četrtič zapored pripravili srečanje oktetov. V cerkvi svetega Lenarta v Mislinji so nastopili Oktet Triglav Slovenj Gradec, Oktet Planika Slovenska Bistrica, Ženska vokalna skupina Vivere Slovenska Bistrica, Zagorski oktet in Oktet Mislinja pod umetniškim vodstvom Marije Gornjak.

Oktet Mislinja deluje že 16 let, posneli so dve zgoščenki, pojejo pa, kar gre v uho: koroške narodne, slovenske umetne pesmi, včasih pa tudi kakšno tujo. Pred kratkim so nastopili v Grand hotelu v Rogaški Slatini.

V Domu upokoencev Slovenj Gradec so predstavili štirinajsti zbornik Društva Likus z naslovom UBRANE MISLI.

V kleti gostilne PRI LIPI na Muti je na ogled surferska razstava slik diplomirane slikarke NINE KRESNIK iz Radelj ob Dravi, ki jih je ustvarila na potovanju po Jamajki.

Klavdij Zornik

Intimizem v prostoru

V Galeriji Muzeja Velenje, Titov trg 5, so v četrtek, 7. oktobra odprli razstavo slik enega izmed najstarejših slovenskih umetnikov in rednega profesorja za likovno metodiko ljubljanske akademije, 94-letnega Klavdija ZORNIKA. Izbor del naglašuje njegovo življenjsko usmeritev v slikarstvu - intimizem. Vsa likovna in slikarska dogajanja so bila poveza z družino in odnosom do sočloveka.

Foto: Arhiv

Razstavljeni dela so predstavljena v razponu od leta 1989 do 2004, s poudarkom na delih zadnjih dveh let.

Vsa dela Klavdija Zornika so odraz intime človeka, ki je v svojem dolgoletnem ustvarjanju pripadal le svojemu čustvenemu svetu in odnosu do vsega obdajajočega, pri tem pa gradil na najbolj elementarnih motivih družine, doma, narave. Študij v Zagrebu pred 2. svetovno vojno je zaznamoval avtorjev izraz, med vojno pa je ob pretresljivih dogodkih ekspresivni zapis še utrdil in ga v prvih povojnih letih trdno postavil kot rezultat polnega dojemanja in izpovedovanja. Svoj intimni družinski prostor je doživljal z vsem srcem, prav tako pa tudi okolico. Le-to je večkrat naslikal v različnih krajinskih izrezih slovenskih pokrajin s simboliko njenih mitoloških junakov.

Spremembe sprožajo posamezniki ali peščica drznih; tako so se v petdesetih letih pojavili ustvarjalci, ki so se dvignili nad povprečje. Med njimi je bil tudi Klavdij Zornik, ki se je z izrazitim individualnim nabojem uspel vpeti med najbolj perspektivne slovenske moderniste.

V petdesetih letih je slikar začel s pedagoškim delom, ki se mu je predajal vse do upokojitve. Ta leta za njegovo ustvarjanje niso bila tako plodna v raziskovanju, ki ga je začel v petdesetih letih. Kljub umetniškemu delovanju v senci pedagoškega je njegov razvoj mogoče spremljati od akademskega realizma do ekspresivnega intimizma. Bistvo njegove ustvarjalne poti je mojstrsko oko, ki s skromnimi potezami roke in odprtega srca izpoveduje življenjske zgodbe številnih slovenskih družin, junakov in slikarjevih najbližjih. Njegovi spomini so osredoto-

čeni v osebnih izpovedih, polnih barve, prežeti z dobroto in ljubeznijo do vsakega človeka.

Klavdij Zornik ob visoki starosti še vedno snuje nove likovne zapise iz svojega življenja in jih vsakodnevno preliha na nova platna.

Razstava bo na ogled do 10. novembra.

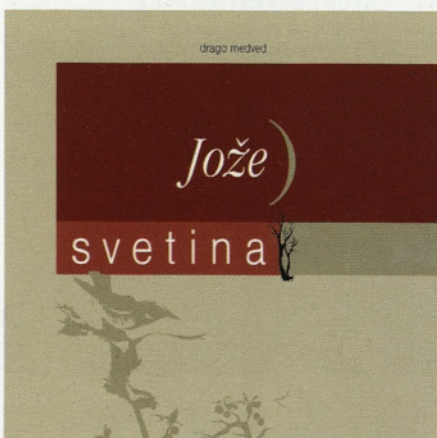
Milena Koren Božiček

Monografija Jožeta Svetine

Razstava in predstavitev v septembru

Pomembnemu dogodku smo sledili v Mestni galeriji Šoštanj ob odprtju slikarske razstave in predstavitvi monografije slikarja Jožeta Svetine, ki je bila 9. septembra. Odprtje je pospremil kulturni program, ki so ga izvedli pevci Okteta iz Zavodenj ter folklorna skupina iz Šmartnega ob Paki, z zadovoljstvom pa so zbrani prisluhnili publicistu Dragu Medvedu, avtorju monografije.

Nedvomno veliko delo, ki ga je Drago Medved opravil s to monografijo, je pomemben prispevek h kulturnemu dogajanju v kraju in bogato izročilo zanamcem. Zares lepa monografija, v kateri se je avtor sprehodil po slikarjevem otroštvu, njegovem doživljanju sveta in okolice ter kasnejših ustvarjalnih letih. Vse skupaj nakazuje bogato Svetinovo ustvarjalno pot, ki še zdaleč ni končana. Res je Svetina v letošnjem letu praznoval okroglo obletnico, ki pa ga samo zavezuje še k nadaljnjemu delu, kar je bilo čutiti tudi iz besed, ki jih je umetnik namenil zbranim. Monografija je gotovo tako plastična in doživeto napisana zaradi slikarjevega sodelovanja pri njej, na predstavitvi pa se je Jože zahvalil za pomoč pri tem tudi svoji ženi Rezki.

Pregledno razstavo je ob tej priložnosti odprl župan Občine Šoštanj Milan Kopusar ter ob tem izrazil zadovoljstvo, da se lahko kraj ponaša s tako priznanim umetnikom, kot je Jože Svetina.

Še nekaj iz monografije in slikarjevega življenja.

Jože Svetina je rojen 20. 7. 1934 v Šmartnem pod Šmarno goro, riše že pred vstopom v šolo, nižjo gimnazijo konča v Šentvidu pri Ljubljani ter leta 1956 učiteljskega v Ljubljani. Leta 1957 nastopi službo v Vitanju, leta 1959 se poroči z Veroniko Šuler in se mu v zakonu rodijo trije otroci, leta 1963 nastopi službo v Zavodnjah in leta 1967 že prvič samostojno razstavlja v Velenju. Po ločitvi od Veronike se leta 1995 poroči s Terezijo Založnik. V letih od 1967 do danes ima 35 samostojnih razstav, 15 skupinskih, prejel pa je številna priznanja in plakete. Slikar Jože Svetina živi in dela v Zavodnjah nad Šoštanjem.

Za nakup monografije se lahko oglasite v Mestni galeriji Šoštanj.

Milojka Komprij

Idejni projekt

Predstavitev muzeja usnjarstva

Vsredo, 29. septembra, je bila v Mestni galeriji Šoštanj predstavitev idejnega projekta Muzeja usnjarstva. Verjetno je širši lokalni skupnosti znano, da obstaja v Šoštanju interes po te vrste muzejski dejavnosti, odkar tovarne usnje ni več. V tej smeri je bilo narejenih že kar nekaj korakov. Ob zaprtju in rušenju objekta tovarne se je veliko strojev odstranilo, zavarovalo in primerno skladiščilo. Obstaja bogata arhiva iz časa Vošnjakov in tudi kasneje, katere del je ohranjen. Za del arhiva, ki ga še vedno hranijo v tovarni usnja, se vodijo pogovori in dogovori, da se zapuščina ohrani in se uporabi za muzej. Del zgradbe, ki še stoji, je predviden za muzej, ob njem pa bi se zgradil še en del, za katerega je projekt pripravil arhitekt Bojan Purg. Postopke vodi po pooblastilu občine Zavod za kulturo v sodelovanju z iniciativnim odborom v sestavi: Danilo Čebul, prof. Miran Aplinc, dr. Tone Ravnikar in Peter Radoja. Od januarja letos je tekel postopek razpisa ter nato pridobivanja in usklajevanja mnenj, tako da je idejni osnutek zagledal luč sveta v mesecu avgustu. V septembru so ga predstavili v Mestni galeriji Šoštanj in pričakovati je bilo nekoliko širše zanimanje, kot se je izkazalo na predstavitvi. Vendar to ne bi smelo ovirati nadaljnjih postopkov ali zbuditi dvoma, ali je ali ni Muzej usnjarstva za Šoštanj edinstvena priložnost. Ljudje, ki so vložili v to tudi precej nesebičnega dela, se gotovo strinjajo, da se najdejo potrebna sredstva povsod, kjer bi jih bilo mogoče dobiti, in da muzej ne bo stvar lokalne skupnosti, ampak državnega in evropskega pomena.

Na predstavitvi sta idejni projekt predstavila arhitekt Bojan Purg in Miran Aplinc, ki je pripravil nekaj izhodišč.

M. K.

Knjižne novosti in dogodki v mestni knjižnici Šoštanj

Maja Rezman

Sedim, sedim in gledam v Cankarjevo naselje, proti jezeru, Goricam. Vidim svojo bivšo šolo, vrtove, železniško postajo in golo-be, ki se sprehajajo po žlebovih. Ajla izvaja akrobatske vaje; hop na trebuh in preval nazaj na hrbet ... mene pa spet čakajo knjige, da vam jih predstavim – in hej, predstavljam jih že eno leto!

Prva ta mesec je kot običajno za otroke, naslov slikanice je **Maček Robert, čudo živalskega vrta**. Zgodbico je napisala in narisala *Stephanie Frippiat*, v slovenščino pa jo je prevedel Uroš Kalčič. Zgodba govori o rahlo samoljubnem mačkonu Robertu, ki bi bil strašno rad znamenitost živalskega vrta. Zelo mu namreč godi, če ga ljudje občudujejo. Dobro je vedel, da mora naravnost v živalski vrt, kjer bi gotovo cenili njegovo nenavadno lepoto ... Zatekel se je v medvedjo kletko, pristal v ribniku za pingvine, stekel k orjaku slonu, splezal na drevo k opicam – samo kaj, ko ga pa nihče še opazil ni; in se je ves poklapan in čemeran odpravil proti domu.

Ko se je Suzana (njegova mala človeška prijateljica) vrnila domov in odprla vrata, je na pragu našla svojega ljubega muca. Od veselja je zapleskala in zaplesala, saj ga je zelo pogrešala. Zanj je bil Robert najboljši in najlepši tigrasti maček na svetu.

Ciciban praznuje šestdeseti rojstni dan! To pa že ni ciciban, ampak bolj upokojenec, boste rekli... Ne, seveda ne gre za fantiča, ampak za otroško revijo, ki izhaja že lepo število let. Ob tej priložnosti so za naročnike Cicibana in Cicidoja izdali posebno zbirko desetih priljubljenih otroških slikanic. V zbirki so: **Sovica Oka, Krojaček Hlaček, Kekec in Bedanec, Zlata ribiča, 3 botre lisičice, Mehurčki, Miškolin,**

Piko dinozaver, Žogica Nogica in O goskici, ki se je učila peti. Zbirko so poimenovali Zakladi otroštva, pred sabo pa imam brezčasne **Mehurčke Otona Župančiča**, ki zbuja toliko lepih spominov ... Zdaj se jih spet učim na pamet. Mehurčke je ilustrirala *Alenka Sotller*.

Naslednja knjiga nosi naslov **Pisma iz vesolja: astronautova pisma sinu**. Januarja 1997 se je astronaut *dr. Jerry Linenger* odpravil na »rutinsko« petmesečno misijo na rusko vesoljsko postajo Mir in se po 132 dneh bivanja na razpadajoči vesoljski postaji, med katerimi je dva tisočkrat obkrožil naš planet, se boril z ognjenimi zublji, izpadi elektrike in se za las izognil trčenju s prihajajočim vesoljskim plovilom, vrnil na Zemljo. Tam sta ga nestrno pričakovala njegova žena ter leto in pol star sin. Pet mesecev ju je nosil v mislih na svoji samotni in pogosto nevarni postojanki med zvezdami, nikoli povsem prepričan, da bodo nekoč spet skupaj.

S svojo družino je ostal povezan v pismih, ki jih je skupaj z rezultati poskusov pošiljal na Zemljo. V njih je iskreno opisoval misli in čustva ljubečega očeta do svojega otroka. Pisma iz vesolja, knjigo, v kateri so zbrana, prevevata toplina in čustvenost, hkrati pa je polna drobnih modrosti, ki jih je oče pošiljal svojemu sinu z dolge in samotne »poslovne« poti – iz vesolja. V knjigi je zbranih tudi veliko fotografij – tudi s potovanja po Sloveniji, ko je omenjeni astronaut obiskal svoje korenine.

Dr. Alojz Ihan

v svoji novi knjigi

Do odpornosti z glavo odkriva povezave med človekovo psiho in nastankom bolezni. V središče postavi razmerje med stresom, ki nam ga ne uspe obvladati, in imunskim sistemom, ki nas sicer varuje pred boleznimi. Avtor nazorno pojasni vpliv čustvene, osebnostne in duhovne zrelosti na sposobnost, da obvladujemo stres. Neobvladan stres namreč postopoma kvari

imunski sistem in lahko postane celo vzrok za nastanek bolezni. Na imunski sistem vplivajo čustva, socialni odnosi, telesna dejavnost, ljubezenska izpolnjenost, občutek življenjskega smisla in veselja. Iz tovrstnih spoznanj sledijo praktični ukrepi za izboljšanje odpornosti – od osebnostnega zorenja do športa ali meditacije.

Knjiga je izjemen prikaz, kako je za ohranjanje zdravja mogoče povezovati spoznanja moderne in tradicionalne medicine, religije in psihologije, umetnosti in življenjske prakse.

V knjižni zbirki S poti je izšla knjiga **Strogo zaupno po Siciliji: platoničen potopis**, avtor pa je *Branko Gradišnik*. Že hiter prelet vsebine daje vtis, da je zgodba zabavna, odkrijemo pa tudi veliko koristnih informacij in smešnih ilustracij.

Branko Gradišnik o knjigi pravi tole: »Knjiga opisuje potovanje naše družine (1 mož v najboljših letih, 1 mlada žena, 2 dvojčka prvošolčka) po Siciliji v juniju 2003. Prav naj bi prišla 1. staršem, ki hodijo na potovanja z otroki in ne vejo, kako naj jih za kar koli zainteresirajo; 2. otrokom, ki morajo preživljati dopust s starši in potrebujejo kaj, s čimer bi odvrnili njihovo pozornost; 3. odraslim brez staršev in otrok, kajti ti imajo med dopustom čas za branje knjig; 4. ljudem, ki ne morejo ali ne utegnejo na Sicilijo, pa bi radi šli; 5. ljudem, ki si želijo najti stik z možem v najboljših letih v sebi. Imenovati se je imela Popoln vodič po Siciliji za učence sedmih razredov in njihove mame, vendar zavod za šolstvo ni izdal zadevnega dovoljenja.«

In še dogodki v knjižnici? 21. 10. 2004 ob 17.00 so otroci slišali dve pravljici: Prašiček in čarobna zvezdica in Če je očka kralj. Teden dni kasneje, 28. 10. 2004, prav tako ob 17.00 pa Miška požeruška kupuje moko in Nilipu ter mala divja ovčka.

V začetku novembra in sicer 10. 11. 2004 pa bo ob 18.30 svojo knjigo Rdečelasa Pia predstavila gospa Karmen Škoflek. Po predstavitvi boste lahko knjigo tudi kupili, sredstva od prodaje knjig bo avtorica namenila Društvu gluhih in naglušnih v Velenju. Cena knjige je 3.000 SIT.

Ma, veste kaj?

Berite, kar hočete, če le imate čas. Do naslednjega branja vas lepo pozdravljam.

Ponovno pravim: Lepo je biti montažer!

Maks Lomšek

Kot sem že povedal, sta glavna šefa Hidromontaže svojo obljubo, da gre naša ekipa s prejšnjega gradbišča, kjer smo delali v skrajno slabih delovnih in bivalnih razmerah, na najboljšo montažo v Dalmaciji, resnično izpolnila.

Tako se je torej zgodilo, da sem se z našo ekipo znašel v naselju Mlini, kakih 20 km južno od Dubrovnika, kjer naj bi zmontirali manjšo hidroelektrarno moči 10.000 KW. Pričakal in sprejel nas je predstavnik investitorja, nas seznanil z vsem potrebnim in nam takoj razkazal naše novo bivališče. To je bila velika zgradba, nekdanja »gostionica«, z veliko sobami, s kuhinjo v pritličju in teraso tik ob morju.

Naslednji dan smo se seznanili z našim novim deloviščem. Čakala nas je montaža hidroagregata in generatorja z dvema Peltonovima turbinama, nizkonapetostni razvod, 20 KV-postrojenje in seveda komandna plošča z vso potrebno zaščito. Da pa ne bi zašel na »strokovno in tehnično prezahtevno« področje, naj povem le še, da je bil izvir rečice, ki naj bi poganjala turbini, na položni strmini kakih 200 m nad strojnico elektrarne, ki je bila tik ob morju. Bil pa je to presihajoči izvir, imenovan Vrelo, po katerem je elektrarna tudi dobila ime Zavretje. Voda je privrela na plan nekako v začetku oktobra in ponovno presahnila v začetku poletja, tako da je bil vodni zbiralnik v najbolj vročih mesecih popolnoma suh. To je seveda pomenilo, da elektrarna preko poletja sploh ni obratovala in si je sicer maloštevilna elektrarniška posadka lahko privoščila kar zavidljivo dolg poletni dopust.

Zanimivo je tudi to, kako je ta kraj dobil ime Mlini. Preko ustnega izročila sem izvedel, da je pred dawnimi leti iz Vrela pritekala veliko večja količina vode, ki se je nekontrolirano razlivala po strmini in tekla proti morju. Pa so se takratni prebivalci znašli: te številne potočke so usmerili do sovjih kamnitih hišic, namestili mlinska kolesa in kamne pa so tako nastali številni mlini, ki so nato z moko oskrbovali celotno dubrovniško področje. Bajje je imela vsaka tretja zgradba svoj mlin, tako se je za celotno naselje in tamkajšnji zaliv ohranilo ime Mlini.

No, pa smo se tudi mi kaj hitro vživeli v novo

okolje. Montažna dela so dobro napredovala, ker je bila v glavnem že vsa strojna in elektro oprema dobavljena, pa tudi odnosi med investitorjem in nami so bili dobri. Tudi domačini so nas prijazno sprejeli, tako da smo kmalu imeli nove znance in prijatelje. Nekateri naši fantje so s »prijateljevanjem« s čednimi domačinkami celo malo pretiravali, tako da je kar pogosto prišlo do manjših zapletov, ki pa, k sreči, niso imeli kakšnih hujših posledic. Spomnim se celo imen nekaterih deklet iz »ožjega kroga« naših fantov, ki so bila njihove redne gostje ob sobotah in

Kompletna montažna ekipa (manjka fotograf), zbrana pred vhodom v strojnico elektrarne. Na sredini šef električarjev, naš »grešnik« Franc (v belih hlačkah), desno od njega stoji šef strojnikov Janez, naslednji je mladenič, ki je s poroko domačinke postal »mlinar«, jaz pa sem na skrajni desni.

na nedeljskih »feštah«. Kot vemo, se ženska imena Dalmatink običajno končujejo na -e, tako smo tudi naše znanke klicali Anke, Luce, Kate, Grete, Nike ... No, tako se mi je ob razmišljanju o teh časih in dogodivščinah pred več kot pol stoletja spomin ustavil ob nekaterih »usode polnih« dogodivščinah. Te bi rad obelodanil tistim še živim akterjem (bili so v glavnem fantje, doma iz Dravske doline, od Dravograda do Maribora), ki bi te vrstice slučajno prebrali, v razmislek, ostalim pa za četrturno kratkočasje. Tistim, ki bi se slučajno kdaj znašli v podobnih razmerah, pa svetujem, naj raje ne skušajo posnemati dogajanja v naslednji zgodbi, ki v »etično-moralno-vzgojnem« pogledu ni najbolj pozitivno uglašena.

Prepovedana ljubezen

To je zgodba z idiličnim začetkom, pa nič kaj idiličnim koncem, v kateri sta bila glavna grešna

akterja domačinka Grete in naš Franc, nekoliko starejši od nas mladih, šef elektro skupine.

Začelo se je nekako 14 dni po našem prihodu v Mline. Ker sva si delila sobo v našem novem domovanju, sem kmalu opazil, da ob večerih pogosto odhaja na »svež zrak« ali pa po celodnevni pripeki na nujno ohladitev v večerno mlačnem morju. Vračal se je običajno v poznih nočnih urah ali pa šele proti jutru. Seveda ga nisem spraševal: »Kod si hodil, kje si bil?« vendar se mi je mnogo kasneje kar sam izpovedal.

Montažna dela se nadaljujejo. Ekipa je pri vstavljanju rotorja v stator generatorja. Na sliki z leve: moja 80 –kilogramaska »malenkost«, sledi elektromonter, naslednji je predstavnik investitorja, nato pa naš »stari maček« Janez, mojster za turbine.

Nekega večera, ko je pohajkoval po peščeni obali, je v nekem skritem zalivčku zalotil skupino mladenk, domačink, si so se, seveda v »evinem kostimu«, namakale v mlačni morski vodi. No, v podrobnosti se ni spuščal, vendar je takrat preskočila iskrica iz Frančevih oči v Gretine, ter obratno in prvi kontakt je bil vzpostavljen.

To začetno poznanstvo se je nato nadaljevalo, preraslo v zaljubljenost in ... no, pa saj veste, kako to gre! Tako je bil Franc zadnje čase kar pretirano dobre volje in večkrat tudi povabljen na nedeljska kosila na Gretin dom, kjer so ga menda že smatrali za bodočega novega družinskega člana.

Je pa ta romanca imela »en velik haklc«, namreč Franc jo je smatral za nekakšen dopustniški »flirt« in je »pozabil« Greti povedati, da je poročen. To je bila seveda grda in nedopustna napaka, ki pa mu je kasneje še dolgo časa delala sive lase.

Vendar se je kmalu približal neizogiben konec te poletne idile, kajti prispela je brzojavka, da pride Frančeva soproga na obisk in krajši dopust k njemu v Mline. Odslej je siromak ves nesrečen brezvoljno

pohajkoval po gradbišču v začudenje njegovih monterjev, ki seveda zgodbe o prepovedani ljubezni niso poznali. Bolj ko se je bližal čas večernega sestanka, bolj je nervoznost naraščala, tako da je končno prišel celo do mene, naj mu dam kakšen odrešilni nasvet, ki pa mu ga seveda nisem mogel dati. Dejal sem mu le, naj pač stori to, kar bi moral že kar na začetku ljubezenske pustolovščine, kot nekdaj v otroških letih pri spovedi. Lepo naj se spove svojega greha, ga obžaluje, prosi za odpuščanje in sprejme naloženo pokoro ...

Kako je potekal njegov zadnji »rendez-vous«, pa se tudi kasneje ni dalo izvedeti od njega. Vem pa le, da se je tisti večer kar kmalu vrnil, mrko gledal in se brez besed zvrnil na posteljo. Vendar se mi je zdelo, da s precej manj poraščeno glavo kot pred odhodom.

Pa zgodbica še ni končana. Po spovedi pride namreč pokora! In to se je tudi kmalu zgodilo. Ko je konec tedna Frančeva žena res prispela, smo ji celo priredili slavnostni sprejem in lep večer na terasi našega doma, kjer sta glavno vlogo igrali moja harmonika in pa kolegova kitara. Bilo je kar veselo in vse bi bilo v najlepšem redu, če ...

Tako po ovinkih mi je le prišlo na ušesa, da se namerava Grete maščevati za kruto razočaranje, ki ji ga je pripravil Franc, in to nad povsem nedolžno in nič hudega slutečo Frančevo ženo. Po zaključku veselice jo je Grete s pajdašnjami nameravala pričakati in ostriči na balin. Opazil sem tudi, da so se ženske že pričele zbirati pred glavnim vhodom na teraso, hoteč asistirati pri operaciji. Seveda je bilo treba nemudoma nekaj ukreniti. Poklical sem Franca in mu potihom razložil, kaj se pripravlja. Ko sem videl, kako je prebledel in ves zbežan ni vedel kaj storiti, se mi je utrnila odrešilna zamisel. Svetoval sem Francu, naj hitro skoči v klet, ustavi naš bencinski agregat, ki je skrbel za razsvetljavo, in nato glasno razglasi, da je, žal, zabava končana, ker je zmanjkalo bencina.

Rečeno - storjeno! Ko je nenadoma zavladala popolna tema, smo se hitro izmuznili pri stranskem izhodu in situacija je bila rešena.

Kasneje sem izvedel, da je Frančeva žena le posumila, da njen možiček ni tako nedolžen angelček, kot je izgledalo. Kako sta zadevo uredila, pa mi ni znano, ker je bila to zadnja skupna montaža in smo se potem razšli po drugih gradbiščih.

Pa še to! Pravkar opisana dogodivščina bi bila skorja vrgla slabo luč na celotno ekipo, vendar ker se je vse to dogajalo nekako v ožjem krogu, ni imela prehudih posledic na ugledu, ki smo ga uživali pri domačinih in pri investitorju. Pri »očiščenju dobrega imena« pa je imel velike zasluge naš drugi kolega, ki si je tudi našel med domačinkami svojo izvoljenko, le da se je romanca končala srečno, namreč z ženitvijo ...

To pa je že druga zgodba!

Srečanje sošolcev

Ana Meža

26. septembra je bilo v Zavodnjah prvo srečanje sošolcev zadnje predvojnne generacije letnikov 1928 do vključno 1933.

Pobudo za srečanje je dal Silvo Kotnik, pridružila pa sta se mu še Stane Mazej in Franc Meža. Nastal je odbor, ki se je pričel sestati že v začetku avgusta in pričel z delom. Kaj kmalu so ugotovili, da bo seznam težko sestaviti, ker v šoli ni bilo več možno dobiti nobenih dokumentov iz tistih časov. Krepko so morali pobrskat po spominu, da so našli vse sošolce, kajti veliko domačij, kjer so živeli, že zdavnaj ni več, njih stanovalci pa so se iz kraja izselili.

Foto: Darko vučina

Po stari sliki so ugotovili, da je bilo takrat v šoli več kot 60 učencev. Nekateri so v kraju ostali, drugi pa so se razkropili po svetu, nekateri tudi daleč izven naših meja, več kot deset pa jih ni več med živimi.

Poslali so 54 vabil, med drugim tudi v Kanado, Nemčijo, Avstralijo, Avstriji in Argentino.

Prišel je težko pričakovani dan, ko so se zbrali v Gostišču Goršek, saj se nekateri niso srečali že več kot 60 let. Zbralo se je 29 sošolk in sošolcev v spremstvu svojih življenjskih sopotnikov, od teh dva iz tujine. Pripravili smo jim krajši kulturni program, ogled šole in cerkve ter naredili še skupni posnetek za spomin. Pozdrave pa so poslali edini še živeči učiteljici Mariji Primožič, doma blizu Maribora, ki se zaradi bolezni in starosti srečanja ni mogla udeležiti.

Popoldan je mineval v veselem razpoloženju in druženju, ob poskočnih zvokih harmonike so se tudi zavrtili, lepa domača pesem pa je odmevala še tja pozno v večer.

Dragi nekdajni šolarji, sošolke in sošolci mojega moža!

Ko sem vas na srečanju opazovala, sem bila resnično vesela, da sem bila lahko z vami.

Bila sem priča toliko stiskov rok, prijazno izgovorjenih besed in želja, pa tudi solz slovesa v vaših očeh in trdnih obljub za ponovno srečanje. Ostanite še zdravi in mladostni do takrat. Hvala vam za udeležbo.

Naj se zahvalim še vsem, ki ste tudi pripomogli, da je srečanje lepo uspelo: Gostišču Goršek, muzikantu Alfredu Kotniku s kolegom, učitelju Branetu Guzeju, pevkam skupine Jesenko cvetje s citrarjem Ivanom Knezom in Darku Vučini za fotografske posnetke.

V kulturnem programu pa se je marsikateremu utrnila solza tudi ob pesmi Ane Meže:

PRVI ŠOLSKI DAN NEKOČ

*Bil še čisto drobcen je fantič,
ko prvokrat na rame je šolsko torbo dal,
ta dan v spremstvu svoje mame
v šolo sred vasi se je podal.*

*Še preden hišni prag sta prestopila,
na čelu mu še križ je naredila,
da Bog bi ga obvaroval povesod,
da bil bi zdrav in pridno se učil,
mu dala je svoj blagoslov na pot.*

*Pred hišo ga še oče je pozdravil
in skrbno mu naročil je tako,
naj učitelja in župnika uboga,
v želji, da bi tam mu dobro šlo.*

*V rosno jutro preko travnikov sta šla,
kjer že ovčke so se pasle, k sebi so vabile ga,
toda takrat mlad pastirček časa zanje ni imel,
le še del poti prehodi in že v šoli bo sedel.*

*Skrb in strah, kako bo v njej,
sta spremljala ga ves ta čas,
pa ga vmes je večkrat potolažil
skrbne matere prijazni glas.*

*Že dosti v šoli je bilo otrok,
ki so se zbrali od vsepovesod,
sramežljivo se spogledovali so,
a že kmalu vzkliko je prijateljstvo.*

*To bili ste vi, sošolke in sošolci dragi,
pozdravljeni, ki skupaj v šoli ste bili tedaj,
podobe tistih dni so rahlo že zbledle,
a vendar radi vračate se še nazaj.*

*Ni žal bilo vam časa ne denarja,
da ste odzvali se in sem prišli,
uživajte v veseli družbi zbrani,
usi kot nekoč veselo razigrani!
»Ostanite prijatelji!«*

Svetloba

Meditacija

Biti na večdnevem meditacijskem srečanju iskalcev Svetlobe v toplem in prijetnem prostoru, je velika sreča. Energija vznícenosti in pričakovanja je vzbujala občutek enosti. Enost je dosegla svoje popolnosti. Dinamična meditacija je izgorevala v nas usedline preteklih podzavestnih vzgibov in v skupinski meditaciji čistila ustaljene vzorce. Bili smo ogenj, ki je v svojem plamenu uničeval našo preteklost in na koncu, ko je ostal samo še pepel, smo lahko občutili radost, mirnost in veliko zadovoljstvo.

S pozornostjo sem prisluhnil ženski, ki je štirinajst let živela s prosvetljenim mojstrom, duhovnim velikanom dvajsetega stoletja in bila napolnjena z energijo radosti. Mojster je živel izredno predano, ljubeče in ko je brezčasje pre-

krilo časovno dimenzijo, je postal eno. Iz globine njegovih oči si lahko prepoznal Budo, Jezusa, Kabirja in Sokrata obenem. Neskončna pomirjenost in blaženost sta se čutili pri vsakem njegovem koraku, kretnji in dihu. Biti Buda, Jezus, pomeni, da smo se prebudili iz sanj, ki jih živimo, in da smo postali eno s celoto. Zapustiti majhno veselje, svet časovnih dimenzij in skočiti v meditacijo, pomeni ugasniti kot plamen na sveči in se razpustiti v neskončnost bivanja, vedenja. Mojster je mnogokrat poudarjal besede zavedanja: »Bodi luč samemu sebi, ker si pot in cilj obenem. Stori, kot čutiš globoko v srcu, in nič ne more preprečiti tvojega dviga v meditacijo. Tvoje življenje je tvoja odgovornost, ki si jo pridobil z rojstvom, in zaupaj samemu sebi.

Zavedaj se svoje popolnosti v vsakem trenutku bivanja in ne sledi množici. Ne glej v zunanost, ampak bodi pričevalec notranjosti, ne glej v preteklost in ne hlepi po prihodnosti. Mir lahko najdeš samo v trenutkih večnosti, tukaj in sedaj.«

Človek potuje skozi življenje in spoznava srečo skozi užitek. Bolj ko uživa, več sreče je deležen. Tako spoznava okus blaženosti, ki ga čaka, ko pričinja zapuščati beraško skodelo ponavljajočih se užtkov in se odloči posvečati se brezčasnosti. Člo-

veka čaka na tej poti seveda trpljenje, ki predstavlja most med njim in celoto. Trpljenje nastopi vedno v naši odvisnosti od česar koli, v našem poenotenju z egom in s tem, da nekaj moramo biti. Ko se človeka dotakne božja milost, kreativna sila, se zgodi razsvetljenje. To ni dosežek kogar koli, je milost vse-prisotnosti. Je dogodek, je preskok, podobno kot bi skočil iz veselja v črno luknjo. Človek – zavest, ki je potoval milijone let skozi različne oblike, je prišel domov. Celotno neskončno veselje je v vertikalni večnosti dobilo svoj pomen, kajti prekrila ga je zavest, kot ga prekriva od vekomaj.

S človekovim rojstvom nastopi prvič zavedanje. Pred rojstvom je bila nezavedna evolucija, v kateri nismo imeli nobene odgovornosti. Misel, gib roke, kretnja, korak, premik, zaznava, pogled, zaznavanje dihanja so zdaj odgovornost, zavedanje na poti v meditacijo. Prične se najzahtevnejše potovanje od rojstva do rojstva. Prične se boj z notranjimi sovražniki, egom, pohlepom, sovraštvom, tekmovanjem in tisočermi poenotenji. Bitka vseh bitk, ki dela človeka odgovornega in zavednega. V tem življenju notranjosti nam ni potrebno postati kdor koli, niti predsednik niti politik, samo človek, ki se zaveda skritega pomena življenja. V zunanosti je vsako nezavedno dejanje iluzija, je pa res, da je obenem to učenje. Dokler ne vemo za pot v meditacijo, je zunanja dejavnost speljana v mnogih primerih v napačno smer, v smer ne-integracije. Eno najpomembnejših vprašanj našega življenja je, kaj sem, kdo sem. Ko se pričnemo ukvarjati s tem vprašanjem, nastaja zavedanje.

Zen Aj

HOROSKOP ZA NOVEMBER 2004

OVEN Želeli si boste samote, morda prav zato, ker si je ne boste mogli privoščiti. Ubadali se boste s težavami vašega partnerja, morda se boste začasno ločili od njega. Pazite, da ta mesec ne shujšate preveč, lahko bi zboleli. Uspeh pri študiju in dober posel, povezan s tujino, zunanjo trgovino in uspeh v pravnih stvareh. Pazite predvsem okoli 7. novembra.

BIK Ta mesec boste morali malo paziti na svojo energijo. Posvečajte se samo tistim aktivnostim, ki so pomembne za vaš obstoj in jih ni moč odložiti. Pozabite, kaj si mislijo drugi, in ne dovolite, da bi se okolica vpletala v vašo intimo. Strastni Mars v Škorpionu vas bo potegnil v naročje karizmatični osebi ali seksi osvajalcu. Nova spoznanja, povezana z ljubeznijo in partnerstvom.

DVOJČKA Imeli boste polne roke posla. Morali boste paziti na roke, časa vam bo kronično primanjkovalo. Nekaj dni v mesecu boste zaradi prezaposlenosti prisiljeni prebiti ločeno od vam dragih oseb. Pazite malo bolj na komunikacijo v partnerstvu. Slika brez tona bo pogosta med zakonci. Venera v Tehtnici vam daje moč, imeli boste več šarma. Izkoristite ga.

RAK Ljubezen, posel in družina. Tu se bodo ta mesec dogajale prioritete zadeve. Družinska lastnina bo v centru pozornosti. Družabna dogajanja se bodo kar vrstila. Vabili vas bodo na zabave, proslavljanja rojstnih dni. Ni izključeno povabilo na poroko. Dobro se boste razumeli s Škorpioni in z Ribami.

LEV Privatno življenje vam bo pomembnejše od posla. Dogajanja v domu bodo zahtevala veliko energije in seveda tudi živcev. Za iskrice v očeh bo poskrbela Amorjeva puščica. Zaljubili se boste in strast bo vstopila skozi glavna vrata. Razmišljali boste o skupnem življenju, poroki in starševstvu. Nekateri bodo strastno skakali čez plot.

DEVICA Istočasno boste delovali na več strani: finance, potovanja in učenje se bodo prepletali. Vzgoja otrok in starševska vprašanja bodo zahtevala več energije in napora. Odličan mesec za učenje, opravljanje izpitov, strokovno usposabljanje in za kratka potovanja. Končno vam bo uspelo opraviti voziški izpit.

TEHTNICA Posvetite se denarju in financam. Možnosti za zaslužek bodo povečane, Venera in Jupiter v Tehtnici pa bosta poskrbela, da vaše sanje postanejo resničnost. Optimizem in samozavest vam bosta odprla mnoga vrata. Ne bojte se potrkati tudi na tista, ki so bila za vas dolgo zaprta. Izboljšali boste odnose z otroki. Obnovili boste kontakte z nekimi ljudmi, čaka vas srečanje, ki ga nestrno pričakujete.

ŠKORPIJON Notranje moči in energije vam po 12. novembru ne bo primanjkovalo. Strastno se boste lotevali vseh obveznosti. Zveza, ki ste jo začeli v oktobru, bo proti koncu novembra zagledala luč sveta. Če ste jo hoteli skriti, ... ne bo šlo. Nekaj večjih težav vas čaka 7. novembra, pazite in se ne izpostavljajte. Zdravje: bodite pozorni!

STRELEC Končno boste uspeli dokončati nek posel. Ta mesec se boste tudi odlično zabavali. Ne pozabite se ukvarjati s športom. Ko bo Sonce po 21. novembru vstopilo v vaše znamenje, se boste proti pričakovanjem umaknili v samoto, postali mirnejši, tihi in skrivnostni.

KOZOROG V začetku meseca vas čaka kar nekaj stresnih dni, zato pazite, da se čim manj prepirate in izpostavljate. Eventualne napake priznajte in poskusite poiskati rešitev za njih. Druga polovica meseca bo mnogo bolj ugodna, še posebno zadnji teden, ko boste dobili odgovore in pomoč, ki jo potrebujete. Energije boste imeli iz dneva v dan več, razpoloženje se bo izboljšalo. Z večjimi stroški počakajte.

VODNAR Dobra volja vas ne bo zapustila, s tem da se boste najbolje počutili sredi meseca. Priložnosti, ki se bodo ponujale, ne smete spregledati. Pazite malo na svojo postavo, apetit bo zelo velik, tehtnica pa lahko popusti pod vašo težo. V drugi polovici meseca boste zadovoljevali poslovne ambicije, nekateri pa se boste pogнали v osvajanje osebe, ki vam je že dolgo všeč.

REBI V drugi polovici meseca boste imeli neprimeren več energije kot v prvi. Večji del meseca boste skrivali svoje namene, skrivnostni boste. Nekaterim se bo zgodila skrita ljubezenska zveza, v kateri bo dominiral erotičen naboj. Hoteli boste pobeigniti, no, ta mesec vam to ne bo uspelo. Konec meseca potovanje.

Ona

Nagradna križanka

							List	PTIČJA SAMICA	NABIRALEC LAPUHA	NORVEŠKA GLASBENA SKUPINA	PREŽIHOV ...	DEL POHIŠTVA	ZAKOVICA (LJUD.)	IVAN TAVČAR	LASTNIK JEKARNE	NOETOVA BARKA			
							VZHODNA HRVASKA MED SAVO IN DRAVO												
							MERILNIK HITROSTI												
							DEL APARATURE							AVTOM. OZN. ZA KRŠKO					
							OBLIKA RASTL. STEBLA							GRŠKI POVELJ. PRED TROJO					
							KRILLO RIM. LEGIJE												
							SLUZ. TKIVO OB ZOBEH												
Avtor: LoM	MATERIAL ZA PREDICE	REDITELJICE	LETOVIŠČE NA PASMANU	KEM. SIMB. ZA ERBIJ	PEVSKI ZBOR REVNIH DIJAKOV	DROBNI DELCI V ZRAKU		ŽENSKO IME				STARO AZIJSKO LJUDSTVO							
								...DEREK											
PRTIČ						ZAPOREDNA SOGLASNIKA	ZAČETEK ABECEDE		LJUBEZEN DR. ŽIVAGA										
						TONI FORNEZZI	OLESENELA PODRASTI		MAJI NEJ.C										
NABORNIKI							GLAVNINA, VEČINA		ITALIJ. POLITIK (PIETRO)										
							PODR. OB SEV. TEČAJU		AVTOMOB. OZN. SIBENIKA										
KRAJŠA OBLIKA EDVARDA				BOŽJEPOTNIK				100 M ²	NAS. OB HRV. SLOV. MEJI										
				EGIP. BOG SONCA					KEM. SIMB. ZA KOBALT										
31. OKTOBER												KEM. SIMB. ZA RUTENIJ							
												ANTWERPEN							
KEM. SIMB. ZA IRIDIJ			ALFRED NOBEL			25. IN 12. ČRKA ABECEDE	GRŠKA ČRKA		PRAŠEK ZA BARVANJE LAS			POŠASTI ZI GRŠKE MITOLOGIJE	MEDN. OZNAKA POLJSKE						
			LEON RUPNIK			ARABSKI ZREBEC	SPREMELJEVA-LEC PLANETA		GROBNICE (ZAST.)										
TEMELJ POD MOSTOM						NEKDANJI SLOV. TEDNIK		VISOKA ŠOLA V STARI GRČIJI	ROBERT OWEN			UFO (NAŠA KRATICA)							
									DESETERICA										
ŠVEDSKI DROBIZ				LATIN. VEZNIK		SULTANOV PISNI UKAZ				MESTO NA ZAHODU NEMČIJE	POJAV NA VODI								
											GNEZDO Z MLADIČI								
																	SREDINA BAJKONURJA		
							JUŽNOAMER. KUKAVICA								ZAČ. DINASTIJE ARSAKIDOV				
															NAGLAVNA NADLOGA				
JAPON. PRISTANIŠČE NA HOKAIDU												KNOCKOUT							
												REAJMUR							
DOMAČE MOSKO IME										DREVO ALI GRM S TRDIM LESOM									

UGANKARSKI SLOVARČEK

AINU – staro azijsko ljudstvo; AJANT – grški poveljnik pred Trojo; IDAR – mesto na zahodu Nemčije; KURENDE – pevski zbor revnih dijakov;

LAMIAKE – pošasti iz grške mitologije; NEMURO – japonsko pristanišče na otoku Hokaido; ŠESTAN – naselje ob hrvaško-slovenski meji.

Izmed pravih rešitev križanke bomo izžrebali tri nagrajence, ki bodo prejeli Kajuhovo pesmarico.

Izžrebani nagrajenci prejšnje križanke (List 9), so:

Viktor Kršinar, Šerčerjeva 17, Velenje; Marjetka Železnik, Metleče 4, Šoštanj in Vitomira Čanč, Cesta VI/4, Velenje.

Nagradna križanka

Oktober 2004

Gesla Križanke:

Ime in priimek:

Naslov:

Izpolnjen kupon pošljite na naš naslov do 15. 11. 2004.

Spoštovane volivke in spoštovani volivci,

več kot ponosni smo lahko na izid volitev v Državni zbor 2004. Moja zmaga v 8. okraju 5. volilne enote je za sluga vseh, ki ste mi izkazali zaupanje in volili Slovensko demokratsko stranko.

Vsem, ki ste me podprli, se iskreno zahvaljujem. Trud ni bil zaman.

Zmaga Slovenske demokratske stranke je vaša zmaga!

Hkrati se zahvaljujem tudi za podporo ob izvolitvi nadomestnega člana občinskega sveta g. Ivana Dreva, člana OO SDS Šoštanj.

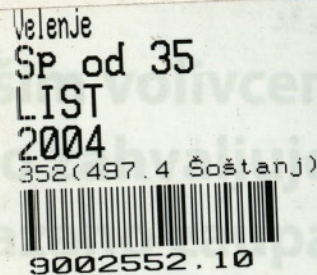
Vojko Krneža,
predsednik
OO SDS Šoštanj

SDS

SLOVENIJA
na novi poti

Vsem našim volivcem
iskreno
za izk

in se zavezujemo,
da bomo še naprej
**SKUPAJ SPREMINJALI
SLOVENIJO.**
Na boljše!

 LDS
LIBERALNA DEMOKRACIJA
SLOVENIJE

**Novi pogled.
Nova Slovenija.
Novi poslanec:**

Drago Koren

**Hvala!
Izpolnjevali bomo
vaša pričakovanja!**

N.Si
Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

Dobrodošli v hramu kulture!

KULTURNI DOM ŠOŠTANJ

ZAVOD ZA KULTURO ŠOŠTANJ **List**

